

GORENJSKI GLAS

*Stavni
17-24*
UDOSEN IN PRIJETEN DOM
PRÍLOGA

Odprite strani

Na kolenih pred ZK

Kosovo v devetih slikah

Suhe pipe - simbol zapostavljanja

Vsakič, ko se spomnimo naše "strateške naloge", da je treba preprečiti praznjenje odročnih, hribovskih naselij in propad kulturne krajine, se čudimo, da se je število prebivalcev v hribovskem območju Slovenije (nad šeststo metri nadmorske višine) v četrto stoletje zmanjšalo za eno tretjino, da je ogroženih 237 tisoč hektarov kmetijske zemlje, da gozd prerašča plodna tla, ki so najdrogocenejša dediščina ustvarjalnega dela mnogih kmečkih rodov v preteklosti, da ljudje v hribih še vedno živijo z občutkom, da so "bogu za hrbotom"... Ni se kaj čuditi! Letošnja sušna zima brez snega in drugih padavin je samo še razgalila eno od vsakoletnih "poletnih težav" hribovskega območja, pomanjkanje pitne vode (za ljudi in živino) - in problem, ki skupaj z drugimi (slabe ceste, pomanjkanje telefonskih priključkov, oddaljenost do trgovin, šol in drugih javnih ustanov...) ustvarja okoliščine, ob katerih mnogim (mladim) popusti volja do življenja v hribovski vasi in do dela na hribovskih kmetijah. Suhe pipe v hribovskih vaseh Laze, Grabče, Nemški rovt, Koprivnik, Gorjuše in še marsikje drugje na Gorenjskem, kjer je sicer do-

volj vodnih virov, so simbol družbenega zapostavljanja hribovskih območij, znake močnega navzkrižja med načelnostjo in konkretnostjo, med obljubami in dejaniji... Medtem ko se meščani Jesenic dogovarjajo, kako bi (ob šestdesetletnici mesta) uredili enega od trgov in na njem postavili spomenik, ko v Kranju zbirajo denar za gradnjo "slovenskega plavalnega centra", ko v Škofji Loki gradijo prizidek k občinski upravni stavbi in ko na Bledu (po mnenju nekaterih domačinov) po nepotrebni razkopavajo eno od cest, se v številnih hribovskih vaseh in zaselkih ubadajo s problemi, s katerimi so v mestih in v drugih ravninskih naseljih "pometli" že kmalu po vojni. "Ravninci", ki kajkaj zasedajo tudi vse glavne točke v družbeni hierarhiji, se v glavnem le ob pomanjkanju vode ali električne spomnijo, da sta ti dobrini osnovni za človeka vredno življenje. Očitno je, da jim jo zmanjka premakrat, sicer bi bržas laže razumeli tiste, ki so, denimo, zdaj že nekaj tednov vezani na cisterne, vodnjake, na samoskrbo... Pa ne le zdaj!

C. Zaplotnik

Zahtevam stawkajočih ugodili

Kranj, 16. februarja - Tisto, kar je vodstvo Gradbinca obljubilo stavkojajočim delavcem na sinočnem shodu v Ljubljani, so danes potrdili tudi na delavskem svetu. Plače se bodo povečale za 53 odstotkov na decembrsko osnovo in to v veljavnostjo od januarja dalje. Ko so delavci sporočili odločitev delavskega sveta, so se zadovoljni razšli.

Stawkajoči delavci so sicer zahtevali, da se jim plača glede na decembrsko osnovo februarja popravila za 70 odstotkov in ker temu včeraj niso ugodili, pač pa je vodstvo dopustilo le 53 odstotno povišanje, so odšli gradbeni delavci protestirati v Ljubljano.

Tam je vodstvo obljubilo, da bodo plače povišali za 53 odstotkov, vendar že s 1. januarjem, razliko pa naj bi delavci dobili izplačano do konca februarja. Danes je to uradno potrdil tudi delavski svet. Povprečna plača, ki je decembra znašala okoli 900 tisočakov, bo s povišanjem vred-

na 1,3 milijona, najnizji dohodek za polno prisotnost na delu in normalen delovni učinek pa bo nižji od 700 tisočakov. Plače se bodo v prihodnjih mesecih povečevale skladno z življenjskimi stroški, je prav tako odločil delavski svet. Postavil pa je pogoj, da se stavkojaci vrnejo na delo in s stavko izgubljene dni nadomestijo v prostih sobotah. Stavkovnega odbora, ki so ga sezvali sinoči na poti v Ljubljano, in ga je vodil Ismet Keranović, še ne bodo razpustili, temveč bo ves mesec spremljal, kako se uresničujejo zahteve delavcev. (Odbor je imel poleg pla-

če še vrsto drugih zahtev, ki zadevajo krčenje režijskih služb, odnos do osnovnih sredstev (zlasti službenih avtomobilov, delovno disciplino), te pa bodo vzeli v precep do prihodnje seje delavskega sveta.)

Ko je Ismet Keranović v jedilnici množico delavcev seznanil, da so njihove zahteve sprejeti, so to sprejeli z glasnim odobravanjem in vzklikanjem direktorju, nato pa so se pomirjeni vrnili na gradbišča. Več o stavki na strani 6.

D. Ž.

Slovenska kmečka zveza

Podružnica v Poljanski dolini

Gorenja vas, 15. februarja - Iniciativni odbor za ustanovitev podružnice Slovenske kmečke zveze za Poljansko dolino vabi kmete in kmetice, njihove družinske člane in somišljenike zveze na ustanovni zbor, ki bo v nedeljo ob devetih dopoldne v osnovni šoli Ivan Tavčar v Gorenji vasi. Podružnica bo zajemala člane iz krajevnih skupnosti Javorje, Poljane, Lučine, Gorenja vas, Trebija in Sovodenj. Nove člane bodo vpisovali v kmečko zvezo pol ure pred začetkom zборa.

C.Z.

Teden slovenske drame

Kranj, 16. februarja - S premiero Emila Filipičiča Božanska komedija v izvedbi Prešernovega gledališča iz Kranja se je včeraj tudi uradno pričel letosni Teden slovenske drame.

Ob slavnostnem govoru so podeli tudi nagrada Slavka Gruma, ki jo je prejel dramatik Drago Jančar za besedilo Zalezujoč Godota. Nagrado je podelila žirija v sestavi Aleš Berger, Lojze Smasek, Zvone Sedlauer in Matija Logar, ki je sicer v ožji izbor izmed 28 evidentiranih dramskih del, ob upoštevanju besedil ožjega izbora preteklega leta, uvrstila Mirka Zupančiča: Elektrino maščevanje, Dušana Jovanoviča: Zid, Jezero, Daneta Zajca: Medeja, Draga Jančarja: Clementov padec, Dedalus, Zalezujoč Godota in Iva Svetine: Seherzada.

Teden slovenske drame se danes nadaljuje s predstavo SLG Celje Daneta Zajca: Medeja.

V. B.

Slovenska SZDL predлага državnemu predsedstvu

Pomilostitev za četverico

Ljubljana, 14. februarja - Predsedstvo republiške konference SZDL Slovenije se je na torkovi seji seznanilo z informacijo o dosedjanjem delu in ugotovitvah skupine delegatov vseh zborov slovenske skupštine za celovito proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa proti četverici v Ljubljani. Slovensko frontno vodstvo se je zavzelo za pomilostitev četverice in bo tak korak predlagalo predsedstvu države. Čeprav skupina delegatov z delom še ni končala in še ni razjasnila vseh okoliščin, pa so že dosedanje ugotovitev zadosten razlog za pomilostitveni predlog. Borštnar, Tasič, Janša in Zavrl so bili obsojeni zaradi abstraktev nevarnosti, saj sporne fotopije niso nikomur izročili in s tem niso povzročili škode ali nevarnosti za varnost države in JLA, čeprav se v nekaterih delih države poudarja, da so bili voluni, izdajalci in podobno. Obsojenci so del kazni tudi že prestali v preiskovalnem zaporu. Res je, da so bila nekatera dejanja obsojenih kazniva po nekaterih določbah, ki pa niso več ustrezne, drži pa tudi to, da je veliko elementov v postopku konkretnega kazenskega pregona dvomljivih in nerazjasnjivih. Pomilostitev bi bila zato upravičena, saj imamo v Jugoslaviji veliko hujših in še veliko bolj nevarnih problemov, ki pa jih ne rešujemo, ker se ukvarjam z obrubnimi.

J. K.

Se nas združena Evropa otepa

Ne z njo, z nami je nekaj narobe

Kranj, 16. februarja - Evropa pri svojem povezovanju ne bo čakala na nas, da se bomo zdramili, ne bo nas čakala ali pa se nam celo prilagajala. Marsikdo na stari celini nas je že odpisal, saj kot država z enim največjih dolgov na svetu, z astronomsko inflacijo, rekordno nezaposlenostjo in veliko emigracijo, bodisi ekonomsko ali politično, nismo začeleni spontron. Razen tega smo kar lep del povojne zgodovine, razen prva leta, ko smo iskali mednarodno priznanje, svojemu evropskemu domu obračali hrbet, prepričani, da se svet vrti okoli nas, in bolestno alergični na vse, kar je prihajalo iz kapitalističnega sveta, ki naj bi nas pozvrl vključno z idejo socializma. Ob tem smo zaostajali in se utapliali v sindikatu revnih, ker smo tudi svojo neuvrščeno politiko napak razumevali. Z našim padanjem je bledela tudi vloga v tem gibanju.

Svet in Evropa pa sta se medtem temeljito spremnili, donedavni sovražniki so postali prijatelji, razviti svet doživlja gospodarski razcvet, kapitalizem ni več tisto, kar je bil, nujnosti sprememb pa so se zavedeli tudi v največjih trdjavah realnega socializma.

Vse to se je dogajalo pred našimi očmi, na pragu našega doma, v katerem še vedno stane preprič in dvomi, kam se obrniti, čeprav tu ni nobenega dvoma več. Revna in zaostala Jugoslavija za nikogar, za nobeno gibanje ne bo pomembna, važna pa bo, če bo gospodarsko in politično trdna, če bo prvenstveno sama najodločnejša pri reševanju svojih težav. Prav žalostno je, da smo Jugoslovani med tistimi Evropeji, ki jim grozijo z vizumi, ki se nas v raznih svetovnih in evropskih grupacijah in združenjih branijo.

Zato moramo v Evropo. To je potrdil pred dnevi tudi prvi mož jugoslovanske zunanje politike. Slovenija mu daje pri tem podporo. Zaradi strahu za svojo usodo in prihodnost SZDL načrtuje problemsko konferenco o pripravah na Evropo devetdesetih let. Korak v Evropo bo težak, ker doma še nismo razčistili v tem primeru obrobnih idejnih vprašanj in ker se bojimo, da bo tudi na Balkanu zapiral drug veter in bo marsikoga tudi odpihnil. Zato se ne izgovarjamo na Evropo. Z njo je vse v redu. Ona ve, kaj hoče. Pri nas pa je marsikaj hudo, hudo narobe.

J. Košnjek

Trije vojaški helikopteri so nad zarišča požara ves čas dovajali vodo iz Most.

Gasilci so se težko prebijali na strmem in nedostopnem terenu.

SZDL vztraja

Splošno glasovanje bo

Ljubljana, 14. februarja - V Sloveniji splošno glasovanje o kandidatih za člana predsedstva Jugoslavije bo, ker s tem ustava ne bo kršena. Če se bo republiška skupščina 22. februarja odločila, da bo sama izpeljala glasovanje, SZDL temu ne bo nasprotovala, če pa skupščina ne bo za to, bo SZDL to storila sama in tega ji nihče nima pravice prepričati. Tako so sklenili na torkovi seji predsedstva republiške konference socialistične zveze Slovenije in zavrnili obtožbe, da SZDL onemogoča demokratične volitve, da vpliva na njihov izid in da so Marko Bule, Janez Drnovšek, Tomaž Kalin, Gojko Stanič, Dušan Šinigoj in Vinko Vasle njeni kandidati. 73 kandidatov so predlagali različni ljudje in organizacije, SZDL pa jih je samo vprašala, ali sprejmejo kandidaturo ali ne. Če kdo dokaza, da kršimo pravila volilnega postopka, bom takoj odstopil, je dejal Jože Smole. Predsedstvo se je odločilo, da pre republiške kandidacijske konference ne bo, ker je samo šest kandidatov in bodo zaradi tega stroški volitev za najmanj 10 milijonov dinarjev nižji, v presoju na zvezno konferenco SZDL pa bodo šli vsi slovenski kandidati, ki bodo vsaj na eni občinski kandidacijski konferenci dobili tretjino glasov. Grajali so tudi preklic in ponoven sprejem kandidature, kar je farša in ljudi še dodatno odbija.

Zanimanje za temeljne kandidacijske konference je tokrat manjše kot lani. Do začetka tedna je bilo v Sloveniji 355 temeljnih kandidacijskih konferenc ali slaba desetina. Vseh kandidacijskih konferenc po krajevnih skupnostih in tozdih bi moralo biti blizu 4000. Po teh podatkih je vrstni red kandidatov: Marko Bule 302 glasova, Dušan Šinigoj 134, Janez Drnovšek 114, Tomaž Kalin 51, Gojko Stanič 45 in Vinko Vasle 23.

Ker je beografska SZDL terjala od najodgovornejših organov federacije opredelitev do političnega pluralizma v Sloveniji, ki ga maršikje slikajo kot meščansko desnico, oponicijo in podobno, so slovenska SZDL poslala zvezni stališča do političnega pluralizma, naši delegati pa bodo dali na prvi seji podrobnejša pojasnila. Smole je ob tem rekel, da moramo hitro reagirati, ker gre ob nerazumevanju tudi za natolceanja, ker bi nekateri radi zaustavili prenovo SZDL, pluralizem in demokratične pobude.

J. Košnjek

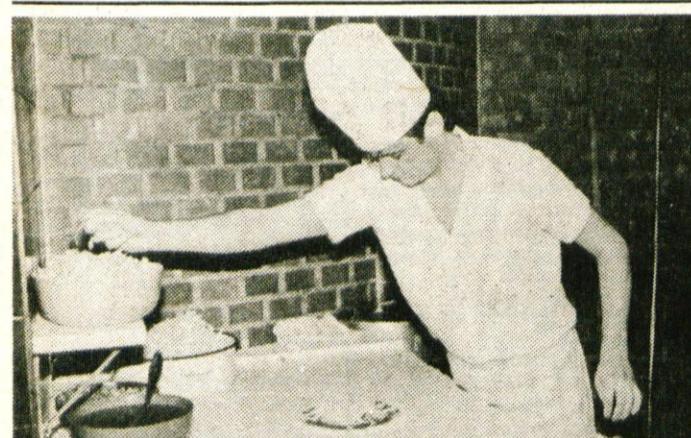
LEJA COLNAR POGLED ČEZ PLOT

Slovenci v kockastih srajcach

V daljši reportaži o Dunaju in srednji Evropi v **Dugi novinarka** Dušanka Jovanović piše, da je šla na Dunaj z nalogom, da bi tam izvedela, ali Avstriji res želijo sprejeti Slovence (razen za služenčad), tako da ne bi v zvezi s tem Slovenci še naprej vlekli za nos vseh Jugoslovanov. Ob tem pa dodaja, da je ob obisku v Srednji Evropi poskušala izvedeti, kakšne so možnosti naših samozvanih srednjeevropscev.

V nadaljevanju reportaže novinarka piše, da kockaste, debele srajce, ki so slovenska osvobodilna demokratska uniforma, delujejo na Dunaju nepristojno poleg obveznih smokingov in frakov. Iz tega pa izhaja, da se Slovenci lahko delajo gospode samo pri nas, ko iz Ljubljane z višine učijo svobodnjaštvo, pri tem pa prikrivajo, da jih na Dunaju v najboljšem primeru smatrajo za podalpske vaške orfeje.

Iz pogovora z nekaterimi pomembnimi Avstrijci pa novinarka navaja misel enega izmed njih, ki pravi: "Nesreča Slovencev je v tem, ker so nam pretili, da se bodo priključili k vam, vas pa sedaj izsiljujejo, da se bodo priključili k nam. Bodite brez skrbi, mi ne vemo niti kaj bi počeli s temi Slovenci na Koroškem. Tudi nam pa ni povsem jasno, zakaj ti naši Slovenci nočejo biti Avstrije, tisti vaši pa hočejo. Mogoče je rešitev v tem, da zamenjamo Slovence po sistemu: mi vam - naše, vi nam - vaše!"

Akcija za pediatrično kliniko uspela - Gorazd Marjanovič, ki v kranjski pizzeriji ROMANO peče pizze, je imel v torek polne roke dela. Odziv Kranjčanov in okoličanov na vest, da bo torkov izkupiček te pizzerije šel za Pediatrično kliniko v Ljubljani, posebej za nabavo aparature za zdravljenje raka pri otrocih, je bil zelo velik. Kot pove Roman Prosen, lastnik pizzerije, je v dogovoru s svojimi delavci postal za bolne otroke vseh 280 starih milijonov, kolikor je bilo ta dan izkupička. Ta je bil trikrat večji kot navadno. Prav bi bilo, da bi bil to lep zgled tudi drugim. Za vse tiste, ki ste na Gorenjski glas spraševali za številko žiro računa, vam jo tu sporočamo: 50103-603-45-816; namen: solidarnostna pomoč otrokom obolelim za rakom; naslov: Pediatrična klinika, Vrazov trg 1, Ljubljana. D.D. - Foto: G. Šnik

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žagi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bester (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za I. tromešče 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SZDL 51500-603-31999 — Telefon: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Račun vreden švicarske klinike

Pri strokovni službi gorenjske zdravstvene skupnosti smo si ogledali osupljiv račun za bolnika, ki je od srede novembra do konca decembra ležal v Kliničnem centru v Ljubljani. Faktura je dolga meter in pol, zaključuje pa se s ceno 14 starih milijard. Po decembrskem tečaju to pomeni 50.000 nemških mark. Takšnega računa, pravijo, niso dobili niti s kake švicarske klinike.

Le decembra so poleg bolnišnicne oskrbe in oskrbe na intenzivni negi bolniku nudili 21 sto-

ritev in za njegovo zdravljenje uporabili 48 različnih sredstev, zaračunali pa tudi storitev treh tozodov v KC in dveh zunanjih. Sodeč po računu, za katerega pa zgroženi plačniki sodijo, da še ni dokončen, je bolnik prestal 7 operacij z 9 anestezijami, na operacijski mizi pa je ležal 21 ur. 5 ur dnevno so mu nudili fizioterapijo, pri transfuziji je dobil 19 litrov krvi in prek 100 litrov infuzijskih tekočin, sodeč po številnih laboratorijskih preiskavah je en tamkajšnji uslužbenec delal le zanj. Pljuča so mu slikali 33-krat, da bi mu dognali

pljučnico ali celo pljučno embolijo, pa je bilo potrebnih tudi 29 konsultacij s specialistom rentgenologom.

Laiku je nepojmljivo, kako je pacient vse to preživel, nedoumljivo pa je tudi poznavalcu, ki je vajen računov na formatu A5 ob tem brez vidnega uspeha sedel debele štiri ure. Račun predstavlja 11 odstotkov vse izgube, ki jo ima matična zdravstvena skupnost tega bolnika, pri 50 podobnih primerih pa bi učakala nedvomni bankrot. Merjeno z zdravstvenimi vatlji je bolnik dolej stal toliko, kot bi v kranjski porodnišnici sto porodov ali pa na kirurgiji prav toliko operacij spleča.

S primerom ne bi radi dokazovali, koliko stane bolezni ali v tem primeru nesreča. Tudi nočemo bolniku, ki ni sam kriv tako drage terapije, zbujni občutka krivide. Pač pa metrski račun dokaže nekaj drugega: nezmožnost nadziranja storitvenega sistema, na katerem sloni pol zdravstva. V strokovnih službah zdravstvenih skupnosti, kjer navadno niso zaposleni medicinski strokovnjaki (le v Ljubljani, Mariboru in Kranju so zdravniki na

čelu teh organov), se skorajda ne morejo prepričati z zdravniki specialisti, ali je bil ta ali oni pogresni pri bolniku medicinsko utemeljen in cenovno upravičen. Cenika tudi ni, da bi po njem merili poštenje ustanove, ki zdravi bolnika in pošilja račune. Ob 100.000 računih, ki jih letno prejme Gorenjska, pa se tudi ni mogoče pri vsakem muditi štiri ure. Kaj je torej krivo, da je račun za omenjenega pacienta preskočil vse razumne meje? Sami posegi niso dragi, drag je medicinski material, ki ga KC velikopotezno zaračunava, ali pa ga je za bolnika dejansko toliko porabil, pa post festum seveda ni več mogoče ugotovljati. Drage so tudi storitev, naročene od zunaj. Draga je nenažadnje tudi »hotelska« oskrba v bolnišnici, ki so jo našemu pacientu v celoti zaračunali, čeprav ves čas priključen na infuzijo najbrž ni pojedel treh obrokov dnevno. Račun bodo seveda plačali; za presojo, ali je bilo vse, kar so nudili bolniku in zaračunani zdravstveni skupnosti, pa bi bil potreben simpozij, ki se bržkone ne bi končal z enotnimi mnenji.

D.Z.Žlebir

Oskrba z vodo v radovljški občini

Najbolj kritično na Pokljuki in v obrobnih vaseh

Radovljica, 13. februarja - Če v radovljški občini ne bi v minulih letih zgradili vodovoda Radovna, dodatno zajeli Kroparice in obnovili vodovode Podvin-Peračica, Zgornje Gorje-Podhom, Lipnica-Kamna gorica in Ljubno-Posavec, bi se v letošnji sušni zimi ubadali še s precej večjimi problemi, kot se sicer. Na območju, kjer upravlja z vodovodi Komunalno gospodarstvo Radovljica, namreč primanjkuje vode le v treh naseljih - v Zgornjih in Spodnjih Lazah, kjer je vodni vir povsem usahnil in dovozno vodo že od 15. januarja dalje, ter v Nemškem rovtu v Bohinju, kamor so jo začeli voziti 6. februarja. Če v kratkem ne bo padavin in se bo susa nadaljevala, bo do omejitve pri porabi vode zaradi manjše izdatnosti vodnih virov in zajetij najprej prišlo v naseljih Zgornja Lipnica, Zgornje Lancovo, Ovsje, Otoče, Poljšica, Češnjica, Rovte pri Podnartu, Višelnica, Za trato v Gorjah in morda še kje.

Po podatkih, s katerimi razpolaga sanitarna inšpekcijska skupnost, so vodovodna podzemna voda (podatki zajemajo čas do 7. februarja) v naselju Laze, Prašnje, Nemški rovt, Bitnje, Koprnik in Gorjušči in v nekaterih objekta na Pokljuki in v Šport hotelu, penzion Jelka, gostišče Mara, počitniška domova Lesnine in Splošne plovbe Piran ter tudi na kmetiji pri Sv. Petru nad Begunjam. Vode primanjkuje tudi v naselju Grabče, kjer pa si domačini pomagajo sami (vodo vodo).

Inšpektorji so v dneh med 3. in 5. februarjem vzel večje število vzorcev vode iz vodovodov, za katere so ocenili, da bi bilo lahko najprej prekomerno onesnaženje.

Sanitarna inšpekcijska skupnost je oskrbeli gasilska društva s klorovim preparatom z navodilom za kloriranje vode, obenem je vse, ki vozijo vodo v naselje, opozorila na pravilno črpanje, uporabo cistern in zbiralnikov. Po občinskem odloku je prepovedano polivanje z gnojevko zemljišča, ki so v bližini vodnih virov.

Da bi se v občini v prihodnosti izognili problemom pri oskrbi z vodo, predlagajo v Komunalnem gospodarstvu Radovljica več novih naložb. V krajevni skupnosti Lancovo bi tovrstne težave rešili z vodovodno povezavo Dragaradovljica-Lancovo, v krajevni skupnosti Podnart z obnovno obstoječega vodovoda (veče cevi) in navezavo na "sistem Kroparice", v Globokem z gradnjo vodovoda, ki bi ga povezal z vodom Ledenvica-Črničev, v naseljih Krnica, Spodnje in Zgornje Laze s povezavo na zajetje Zmrzlek in s prečrpavanjem vode v zajetje Laze. V Bohinju bi bilo treba okrepliti zajetje v Vojah, višjeležeče objekte v Bohinjski Bistrici pa oskrbovati iz dveh ločenih vodnih virov.

Analize, ki so jih izdelali v Zavodu za socialno medicino in higieno v Kraju, so pokazale, da je voda v večini primerov kemično in bakteriološko neoporenčna, in da pravilno niso ustrezali le vzorci vode, vzeti v Grabčah in v Šport hotelu na Pokljuki.

C. Zaplotnik

Kamnitnik še v vrsti za recenzijsko komisijo

Bo padel, ne bo padel...

Škofja Loka, 13. februarja — Zazidalni načrt za Kamnitnik, ki ima večletno »nesrečno« zgodovino, ne bo prišel na dnevnih redovih občinske skupnosti. V osnutku, ki spoštuje večino vsebinskih pripombe iz javne razprave, je sicer pripravljen, vendar pa ga zadržuje pri nasprotnikih najpogosteje očitana pravna ovira: neusklajenost občinskega dolgoročnega družbenega plana z republiškimi plani.

Recenzijska komisija, ki ima očitno več dela, kot ga zmore, naj bi dala soglasje za stanovanjsko pozidovanje delna Kamnitnika, ki je za to namenjen že blizu četrto stoletja (ali pa ga zavrnita) sredi januarja. Kdaj bo »škofjeloška vroča tema« (po dveh letih!) zares prišla na njeni mizo se zatrudno ne ve. Zato je bil občinski izvršni svet pred dnevi pred hudo dilembo: ali naj osnutke zazidalnega načrta kljub temu posreduje skupščini s tem, da začne veljati, brž ko recenzijska komisija da pristanek, ali pa naj z njim počaka novo skupščino (prva naslednja bo sredi aprila), ko bo imela težko prizakovano republiško soglasje predvidoma že v rokah. Za prvi predlog so se ogreli zlasti urbanisti, ki se jim zdi škoda izgube nekaj mesecov časa, ko bi lahko nadaljevali postopek za priprave na gradnjo.

Vendar se je izvršni svet odločil modro. V devetih letih, kolikor že trajajo papirnice »vojske« za Kamnitnik, tudi tri mesece zamika ni tako strahotna izguba časa, da bi bilo vredno izzivati ljudi.

Res pa je, da zastojo pri pripravi dokumentov že povzročajo nezadovoljstvo med ljudmi, ki bi radi zidali v stanovanjski zadruži Soračka na parcele več kot 250 kandidatov. Kaj jim bodo ponudili, če zazidalni načrt za Kamnitnik pade, ne vedo, saj v žepu nimajo ničesar drugega. Zato kaže verjeti tistim, ki pravijo, da se z zavlačevanjem okrog Kamnitnika (v preteklosti tudi s strani načrtovalcev prostora) že dela družbeno škoda.

H. Jelovčan

Prispevki ali celo pljučno embolijo, pa je bilo potrebnih tudi 29 konsultacij s specialistom rentgenologom.

Laiku je nepojmljivo, kako je pacient vse to preživel, nedoumljivo pa je tudi poznavalcu, ki je vajen računov na formatu A5 ob tem brez vidnega uspeha sedel debele štiri ure. Račun predstavlja 11 odstotkov vse izgube, ki jo ima matična zdravstvena skupnost tega bolnika, pri 50 podobnih primerih pa bi učakala nedvomni bankrot. Merjeno z zdravstvenimi vatlji je bolnik dolej stal toliko, kot bi v kranjski porodnišnici sto porodov ali pa na kirurgiji prav toliko operacij spleča.

S primerom ne bi radi dokazovali, koliko stane bolezni ali v tem primeru nesreča. Tudi nočemo bolniku, ki ni sam kriv tako drage terapije, zbujni občutka krivide. Pač pa metrski račun dokaže nekaj drugega: nezmožnost nadziranja storitvenega sistema, na katerem sloni pol zdravstva. V strokovnih službah zdravstvenih skupnosti, kjer navadno niso zaposleni medicinski strokovnjaki (le v Ljubljani, Mariboru in Kranju so zdravniki na

Delegat zvezne skupščine dr. Danijel Pučko se je pogovarjal z gorenjskimi direktorji

Letošnja ekonomska politika je še v megli

Kranj, 14. februarja - Letošnja ekonomska politika je še v megli, čeprav vlada v odstopu zdaj presenetljivo pridno dela. Kdove, želi pospraviti vse mize in predale in zapustiti dober vtip ali pa Markoviču in njegovi ekipi (ne)dobrohotno pripraviti "teren"? Ante Markovič pa hiti po državi, sestavlja dobro ekipo in molči. Dela, kakor je sam rekel, da so za uresničitev vsakega projekta zelo pomembne dobre priprave. Za zdaj imamo le njegove generalne obljube, ki so sprejemljive, toda zelo abstrakte, težko je iz njih desifrirati, kakšne podarke bo imela letošnja ekonomska politika. V marsičem pa bo seveda odvisna od ponovnega, enoletnega sporazuma z mednarodnim denarnim skladom, ki nas čaka maj.

Razgovor dr. Daniela Pučka, podpredsednika Gospodarske zbornice Slovenije, delegata zveznega zborca v člana odbora za družbeno-ekonomske odnose, z direktorji večjih gorenjskih delovnih organizacij, ki ga je pripravila Medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko, je bil zategadelj namenten predvsem predlogom, idejam in opozorilom direktorjev, ki naj bi jih dr. Pučko s pridom porabil pri svojem delu, predvsem v Beogradu. Seveda pa ni šlo brez njevega uvoda, spregovoril je predvsem o stališčih Gospodarske zbornice Slovenije, ki kot osrednjo letošnjo nalogo postavlja zaustavljanje in zbijanje inflacije, ter o poteku sprejemanja zakonov v okviru reforme gospodarskega sistema.

Ponovno rastejo želje po državnem uravnavanju cen

Ante Markovič se je jasno izrekel za tržno gospodarstvo, toda seveda ni pometlo želj po državnem urejanju cen, po povratku k staremu, neuspešnemu načinu, ki ga prav zdaj, v megli, ki še ovija letošnjo ekonomsko politiko, ponekod skušajo uveljaviti v obliku najrazličnejših idej. Tudi v skupščini zavrnena informacija o cenah je imela prav takšno ozadje, ponovno pa se porajajo zahete, naj bi razpravljali o gibanju cen. Vlada v ostavki trenutno vztraja pri liberalizaciji cen, toda prav v zadnjem času se vse pogosteje srečuje s stališči, da je potrebno zaustaviti rast cen, kar seveda ni nič drugačja kot državno reguliranje.

Takšne želje seveda razpihuje visoka inflacija, saj so januarja maloprodajne cene porasle za 14 odstotkov, industrijske pa za 19 odstotkov. Če bo šlo tako naprej, bo letni porast 400 oziroma 700 odstotkov. Zaustavljanje in zbijanje inflacije bo vsekakor letošnja najpomembnejša naloga ekonomske politike, o tem dilem ni, razlikuje se le odgovori na vprašanje, kako.

Pri cenah šele na pol poti

Odgovor na vprašanje, zakaj je vračanje na državno uravnavanje cen še vedno vablivo, je skrit v dejstvu, da smo pri nas pri liberalizaciji cen pravzaprav šele na pol poti. Naslednji korak je namreč odprtost v svet, saj je brez tega, čemur smo seveda prav zdaj priča, možno vsakršno monopolno navijanje cen. V bistvu smo torej na pomembnem razpotju, v Sloveniji se seveda ogrevamo za odprtost v svet, o čemer je v bistvu govoril tudi dr. Pučko, ko je dejal, da je inflacijo moč zbiti z razbremenitvijo gospodarstva, konsolidacijo notranjega finančnega sistema, s poravnavo klirinškega presežka in dolgov dežel v razvoju ter z raznimi oblikami zamenjave našega dolga v tujini. Vse to namreč ne predstavlja nič drugačja kot usposobitev našega gospodarstva za odprtost v svet, za vključevanje v svetovno konkurenco, ki bi kaj hitro tudi pri nas zbilja monopolno navite cene.

Na položnicah za elektriko dopisana poraba

Položnice s pojasnilem

Kranj, februarja - V slovenskem elektrogospodarstvu so napisali prisluhnili željam in kritikam gospodinjstev in nam omogočili vsaj malce kontrole nad številkami na položnicah. Dopolili so namreč povprečno mesečno porabo v preteklem zimskem oziroma poletnem obdobju, na osnovi katere so izračunani obroki za plačevanje električne energije v tekočem obdobju.

Skoraj pozabljeni so že dobri, stari časi, ko je na dom prišel inkasant, pogledal na števec in napisal račun za porabljeno elektriko. Takšen obračun je bil seveda najbolj pošten, saj smo vsi plačali načinno toliko elektrike, kolikor smo je porabili, nič več in nič manj. Inkasante so pred leti zamenjale računalniško napisane položnice, z njimi pa so križi in težave, toliko večji, ker so podražitve vse večje in vse bolj pogoste, denarja pa imamo vse manj in smo zaradi tega na številke na položnicah vse bolj občutljivi. Osnova obračuna je namreč poraba v preteklem zimskem oziroma poletnem obdobju, kar se seveda ne ujema povsem s tekočo porabo, ki je lahko večja ali manjša, v posameznih gospodinjstvih so odstopanja lahko tudi velika, kar seveda kasneje poračunajo.

Doslej smo le ob poračunu vedeli, smo porabili več ali manj elektrike kot v preteklem razdobju, kaj drugega pa ne. Lahko smo le ugibali, so številke na položnicah prave ali ne in se seveda jezili. Na elektrogospodarstvo so vse bolj deževalje priprome in pritožbe, napisali so jih le vsaj malce prisluhnili in nam omogočili vsaj delno kontrolo, za nazaj sicer, toda to je seveda bolje kot nič. Po novem so namreč na položnicah dopisali, kako so prišli do zneska, ki ga moramo plačati vsaka dva meseca.

Stvar si oglejmo na primeru:

Povprečna zimska mesečna poraba

8 kW	x 1.975	= 15.800 din
148 kWh	x 264	= 39.072 din
222 kWh	x 132	= 29.304 din

skupaj	84.176 din
dvmesecni obrok	186.400 din

Navedeni primer predstavlja povprečno slovensko mesečno zimsko porabo električne energije v gospodinjstvu z dvotarifnim merjenjem, ki torej znaša 370 kilovatnih ur in sicer v času dnevnih (dražje) tarife 148 kilovatnih ur, v času nočne (cenejše) tarife pa 222 kilovatnih ur. Obračunska moč 8 kilovatov pa pomeni, da je priključek enofazni, jakost glavne varovalke pa 35 amperov, saj poleg porabljenih kilovatnih ur plačujemo tudi obračunsko moč, "na števec", kakor pravimo.

Kakšno kontrolo nam torej omogoča pojasnilo na položnicah. Najprej seveda lahko razberemo cene, saj niti tega doslej nismo vedeli, če tega nismo ob podražitvi ujeli v časopisu. Nato pa tudi, koliko elektrike smo porabili v preteklem zimskem oziroma poletnem razdobju, kar je osnova za tekoči obračun porabe. Kdor je natančen, si bo seveda lahko napravil natančno evidenco in si izračunal, kakšen bo poračun.

Bistveno je seveda, da poslej lahko vsaj malce kontroliramo račune za porabljeno elektriko, v bistvu seveda za nazaj. Kako pošten je ta račun, pa je seveda drugo vprašanje, ob vsakem poračunu ima seveda prste vsem inflacijo, ki je pri nas zelo visoka. Najbolj pošten bi bil seveda, če bi nam ga inkasanti sproti izstavljali. Morda - upanje seveda vselej ostane - da se bodo inkasanti vrnili, v sodobnejši obliki izstavljanja računov seveda.

M. V.

Lani 184 odklopov

Kranj, februarja - Na območju Elektra Kranj so lani odjemalci porabili 512 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je bilo 1,2 odstotka manj kot leto poprej. Manj kot leto poprej je bilo tudi izpadov elektrike, imeli so le večji okvari in sicer na transformatorju v Medvodah in želetnem jamboru pri Gorenjski predelinici v Škofji Loki. Zanimiv je tudi podatek, da so lani napisali več kot 20 tisoč opominov odjemalcem, ki računov za porabljeno elektriko niso pravočasno plačali. Ker nekateri klub opominu računa niso plačali, so napisali kar 4.200 nalogov za odkop, vendar pa vsi niso bili narejeni, saj so elektriko odklopili le 184 odjemalcem.

D. Papler

Pravljice o razbremenitvi

O razbremenitvi gospodarstva je bilo izrečenih že toliko lepih besed, da se jih je nabralo za zajetno knjigo pravljic, ki jih politiki pripovedujejo gospodarstvenikom, resničnost pa je seveda drugačna.

Tudi torkov razgovor z dr. Danijelom Pučkom, zveznim delegatom in podpredsednikom gospodarske zbornice, so gorenjski direktorji napolnili predvsem z besedami (željami) o razbremenitvi gospodarstva. Besede, ki so izvanele pravzaprav kot vprašanje, ali bo naposlед težko breme, pod katerim se gospodarstvu vse bolj šibijo noge, le malce razloženo, da bo lahko krepke zadržalo in mislilo tudi na razvoj, ne le na preživetje.

S to temo so razgovor napolnili nemalo tudi pod vtipom ponovnega razočaranja, saj so v zbornici pred kratkim sestavili program razbremenitve gospodarstva, ki pa je že na začetku doživel hladen sprejem. V republiški skupščini so ga nejedvajno ogledovali, če za te stvari še ni napočil pravi čas, nikar naj ne gre še v nadaljnjo razpravo, preprosto niso vedeli, kaj naj bi počeli z njim ter sprejeli abstraktni sklep, da naj se obremenitve ne povečujejo, temveč radikalno znižujejo, program razbremenitve pa bo izdelala republiška vlada.

Veliko takšnih in podobnih sklepov je bilo že sprejetih, zato resnično vse bolj spominjajo na obljube, na pravljice o razbremenitvi gospodarstva. Naravnost ilustrativno zgodbo je povedal Slavko Zalokar, ki je dejal, da so se natančno pred letom dni pogovarjali s podpredsednikom zvezne vlade in tarnali zaradi prevelikih obremenitev. Postušal jih je, jim dal prav in obljubil, da bo takoj ustanovljena delovna skupina, ki bo pripravila rešitev problema. Rezultat tega pa je bil, da so se obremenitve povečale za 4,8 odstotke. Pravljice o razbremenitvi so torej v bistvu basni s poučnim koncem: molči in bolje bi tako.

Obetavne odgovore glede razbremenitve gospodarstva dr. Pučko ni dal, še več, dejal je, da ga skrbi teza, ki jo je Ante Markovič pred kratkim izrekel v Gospodarski zbornici Jugoslavije, če da možnosti za razbremenitev gospodarstva ni, pri tem pa ni posem jasno, kaj je s tem mislil. Toda, kaj ni navsezadnje to bolj pošten odgovor kot pa pripovedovanje pravljic, ki jim nihče ne verja več. Potem takem je tudi težko verjeti, da je nedavna ukinitve nekaterih uvoznih taks kaj drugega kot prelaganje iz žepa v žep.

M. Volčjak

Seja kranjske skupščine

Kranj, februarja - Vsi trije zbori kranjske občinske skupščine se bodo sestali v sredo, 22. februarja, ob 15. uri. Poleg letošnjega občinskega proračuna bosta osrednji točki dnevnega reda smernice za spremembo tekočega srednjoročnega in dolgoročnega družbenega plana kranjske občine. Spremenili naj bi ju predvsem na področju energetike, varstva okolja, zlasti gozdrov, kar seveda načrtujejo spremembe v republiških planih. Povedati velja, da območje mesta Kranja spada v tretje območje onesnaženosti zraka, glede na slovenski družbeni plan pa so tudi v Kranju dolžni do leta 1993 zmanjšati emisije žveplovega dioksida za 15 odstotkov, do leta 1993 pa 30 odstotkov. Problematika varstva okolja pa je zdaj prisotna le v 33,3 odstotkih planov ozvod.

Delegati bodo obravnavali še uporabo solidarnostnih sredstev za odpravljanje posledic naravnih nesreč v Sloveniji ter ustreznih predlogov družbenega dogovora ter predlogov dogovora o solidarnostnih sredstev za odpravljanje posledic lanskih poplav v Srbiji.

V DELOVNI HALJI

Jožica Čufar:

Vse leto dovolj obiska

Železniki, februarja - Plavalni bazen v Železnikih je velika pridobitev za kraj, ne le za Selško dolino, od vseposod prihaja sem na rekreacijo staro in mlado, celo iz Ljubljane, Tržiča, Kropje, Radovljice in drugod. Tretje leto je tu tudi sauna, trim kabinet pa sta zamenjala biljarda.

Jožica Čufar je pri bazenu že od vsega začetka, ko je bil bazen pred 12 leti dan in uporabljen. Blagajnica je v deklacija za vse. Nemci imajo za to izraz "Bademeister". Prodaja vstopnice, oddaja ključe za kabine, posaja plavalne kape, nadzoruje bazen, kontrolira čistočo in temperaturo vode in kdo ve, kaj vse je še za postoriti, kar mi ne vidimo. Te dni se je malce oddahnila od počitnic, kajti ves čas je bil bazen prepolog. Vsaj po 250 obiskovalcev je bilo dnevno. Zima brez snega je tudi tu naredila svoje. Zdaj se je malce umirilo. V četrtek je bil grajen v letih, ko energetska kriza še ni kazala svojih zob.

"Ce bi bila zgradba malo bolje grajena, ce bi bila bolje izolirana, bi se izgubljalo veliko manj energije," pravi Jožica Čufar. "In bi bilo tudi kopanje veliko cenejše. Tako pa smo v teh dvanajstih letih že trikrat menjali streho in obnavljali fasado. Krajevna skupnost, ki je lastnik in upravlja z bazenom, ima velike skrbi, da poveže konec s koncem. Trenutno je vstopnina po 4000 din za odrasle in 3000 za osnovnošolske otroke, še vedno veliko ceneje kot marsikje drugod, kjer so manjši bazeni. Domačini imajo preko sindikatov posebne popuste. Vendar, ker je bazen vse leto kar dobro obiskan, nekako gre. Odprt je vsak dan od 15. do 21. ure, ob sobotah od 10. do 20., ob nedeljah pa od 9. do 20. ure. Moram reči, da so kopalci disciplinirani, vendar tuji bolj kot domači. Včasih imam z nekaj domačimi otroki več opraviti, kot s polnim bazenom kopalcev od drugod. Domači kar mislico, da si lahko vse dovolijo."

No, v Železnikih bazen klub susi obratuje, kaže, da je tod okoli še dovolj vode, pa tudi iz Alpresa bazen dobro ogrevajo. Ta dan je imela voda 28, zrak pa 31 stopinj.

D. Dolenc

Marija VOLČJAK

KRATKE Z GORENJSKE

Prenova Prešernove ulice v Radovljici - V krajevni skupnosti Radovljica so krajani na zadnjem zboru podprli stališče sveta in skupščine krajevne skupnosti, da na območju krajevne skupnosti ne bodo začenjali nove stanovanjske gradnje na novih zemljiščih, dokler ne bo zgrajena celotna komunalna infrastruktura. Še najbolj potrebna je kanalizacija s čistilno napravo. Vendar pa stanovanjska gradnja zato v krajevni skupnosti ni zamrla. V Prešernovi ulici je bila lani končana prva faza prenove oziroma izgradnje novih stanovanj in poslovnih objektov, zdaj pa se je na odseku do prehoda Gorenjske ceste, Prešernove in Cankarjeve ulice začela druga faza. Tako bo do spomladni prihodnjega leta na tem delu zgrajenih 32 stanovanj z dvema lokaloma in sicer frizerskim salonom in gostinski lokal za hitro pripravo hrane. V vodstvu krajevne skupnosti tudi ugotavljajo, da urešnjevanje tega samoupravnega sporazuma za zdaj poteka po programu. - A. Ž.

Kandidacijski konferenci

Radovljica, Brezje - Sinoči (16. februarja) sta bili v krajevni skupnosti Radovljica in Brezje v radovljški občini temeljni kandidacijski konferenci, ki sta ju sklicali krajevni konferenci socialistične zvezne. Na obeh so razpravljali o kandidatu za člena predsedstva SFRJ in o predsedniku skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti.

Čajanka na Kokriči

Kokrica pri Kranju - Turistično društvo v krajevni skupnosti Kokrica v kranjski občini praviloma vedno ob koncu tedna prireja v zimskem času tako imenovan Čajanke-srečanja s predavanji, pogovori in podobnim, na katerih postrežejo s čajem in domaćim pecivom. Takšno srečanje bo tudi jutri, 18. februarja, ob 17. uri v kulturnem domu na Kokriči. Tokrat se bodo s področja mejnih znanosti pogovarjali o radiesteziji, bioenergiji, radioniki in telepatiji. Društvo vabi krajane in tudi na druge na zanimivo srečanje.

A. Ž.

Denar za krajevne skupnosti

Radovljica - V Radovljici je bila 10. februarja seja odbora udeležencev samoupravnega sporazuma o združevanju in porabi denarja za krajevne skupnosti, ki ga podpisniki samoupravnega sporazuma namenjajo za zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi in občanov. Organizacije združenega dela in obrtniki bodo letos prispevali 19.700 dinarjev na zaposlenega. 80 odstotkov tega denarja bo razdeljenega krajevnim skupnostim po dogovorjenem ključu, 20 odstotkov tako imenovanih solidarnostnih sredstev pa naj bi po predlogu prejete letos krajevne skupnosti Ribno, Bled, Bohinjska Bela in Brezje, naslednje leto pa krajevne skupnosti Lese, Kropa, Begunje in Koprivnik-Gorjuše. Na seji odbora pa so tudi ugotovili, da za leto 1988 še ni poravnalo obveznosti po samoupravnem sporazumu 20 delovnih organizacij, 7 obrtnikov in 6 zavezanec iz drugih občin. Odbor je zato pooblastil strokovnega sodelavca samoupravnega sporazuma, da nenakazan denar za lansko leto takoj izterja. (cr)

Program izgradnje osrednjih dejavnosti

Jesenice - Biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice je leta 1981 pripravil zazidinalni načrt središča Jesenice. V tem zazidinalnem načrtu so bili opredeleni tržnica, turizem, avtobusna postaja, mestni park, ureditev ATC in nova pošta. Šlo je pravzaprav za dopolnitev, ki je bila med dotedanjim gradnjo na Jesenicah izpuščena. Čeprav so potrebe po teh objektih in ureditvah na Jesenicah velike, ugotavljajo, da jih bo najbrž moč uresničevati po posameznih fazah. Zato so pred nedavnim vsem delovnim organizacijam v občini, zasebnikom, samoupravnim interesnim skupnostim, društvom in združenjem poslali izvlečke iz tega programa, z željo, da se opredeli in morda odločijo za sovlaganje. Pri tem so krajevne skupnosti še posebej zaprosili, da obravnavajo posamezne opredelitev in jih po razpravi krajanov morda tudi dopolnijo. Po zbranih pripombah in opredelitvah in na podlagi ponudb pa se bodo v občini oziroma na Jesenicah odločili za posamezne faze uresničevanja tega programa. Če ne bo dovoj interesentov v občini, bodo skušali najti zainteresirane izven občine. (bb)

Letošnji gasilski jubileji

Kranj - Na Gorenjskem bo letos več gasilskih društev slavilo delovne jubileje. 90-letnico bodo letos proslavili gasilci v Kamni goriči, Žireh Vogljah; 80-letnico v Žirovnici in na Bledu, 60-letnico pa na Bregu ob Savi. Sicer pa bo letos kar 120-letnico obstoja in delovanja v Sloveniji slavilo gasilsko društvo Metlika, 110-letnico pa gasilska društva Dobrava, Sevnica, Breginj, Šoštanj ter Kranj (mesto). Gasilsko društvo Dovje pa bo letos proslavilo 100-letnico obstoja društva. (ip)

Seja ZSMS

Radovljica - Predsedstvo občinske konference ZSMS je sklenilo, da bo seja občinske konference ZSMS v petek, 24. februarja. Povabljenih je 58 delegatov in še 28 predstavnikov posameznih delovnih organizacij krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in drugi. Poleg poročila delu organov v minulem letu so na dnevnu redu tudi volitve dveh članov predsedstva in sprejem programa za letos. Dogovorili naj bi se tudi o financiranju programov krajevnih oziroma osnovnih organizacij ZSMS v občini. (jr)

Vrtičkarji o svojih problemih

Jesenice - 1. marca se bodo v okviru Turističnega društva Jesenice sestali vrtičkarji z območja društva. Na sestanku v osnovni šoli Toneta Čufarja na Plavžu se bodo pogovorili o težavah, ki jih imajo, predvsem pa o lepšem urejanju vrtičkov, o postavitvi ličnih lesenja za orodje, o zasajanju živilih mej in spremembah zaradi gradnje jeseniške obvoznice. (bb)

GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE

Krajevna skupnost Planina pod Golico

Prave volje ni zaradi čudnega (ne)reda

Planina pod Golico, 16. februarja - S približno 400 prebivalci v treh naseljih-Plavški rovt, Prehodi in Planina pod Golico je krajevna skupnost Planina pod Golico najmanjša med krajevnimi skupnostmi v jesenški občini. Na precešnjem delu z državno mejo meji na sednjo Avstrijo, sicer pa sta njeni sosedji krajevne skupnosti Hrušica in Koroška Bela. Že nekaj časa v "začetku februarja v krajevni skupnosti praznujejo v spomin na štiri padle borce 2. februarja 1945. Včasih pa so imeli praznik 23. julija, vendar so bili sredi poletja ljudje veliko po poslih in na dopustih, zato so praznovanje raje prestavili.

Velika večina je namreč zaposlenih v jesenških delovnih organizacijah, nekaj pa se jih ukvarja tudi s kmetijstvom oziroma živinorejo. Čez trgovino, prometne zveze z Jesenicami, kjer imajo v glavnem vse, od šole, pošte..., se ne pritožujejo. Sicer pa so v zadnjem srednjeročnem obdobju oziroma v osemdesetih letih veliko naredili s prostovoljnim delom in prispevki. Leta 1983 so na primer začeli urejati telefonijo. Takrat so dobili 43 telefonov, danes bi jih radi še najmanj 50, vendar bodo morali počakati, da bo avtomatska telefonska centrala na Jesenicah povečana.

Stanko Klinar

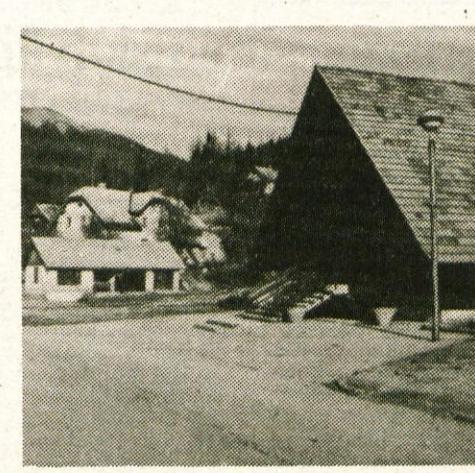
»Ker trenutno lahko dobimo za celotno krajevno skupnost le 13 telefonskih priključkov, smo se odločili, da jih najprej dobijo tisti, najbolj aktivni v krajevni skupnosti; ostali bodo morali še malo počakati,« pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Mirko Klinar. »Sicer

pa so ljudje v naši krajevni skupnosti radi in veliko delali; vendar to velja predvsem za nedavno obdobje osemdesetih let. Zgradili smo TV pretvornik, javno razsvetljavo, gradili cesto v Plavški rovt in skupaj s komunalno skupnostjo glavno cestno povezano. Zadnje čase pa sta volja in zavzetost nekako upadli. Glavni vzrok za to je čuden red, da ne rečem kar nered v naši krajevni skupnosti.«

Vsa tri naselja v krajevni skupnosti imajo 140 hiš in kar 120 vikendov. Prav vikendi pa so tisti, zaradi katerih danes ljudje pravijo, saj se ne spača, saj o ničemer ne odločamo. V vodstvu krajevne skupnosti zdaj težko čakajo prostorskuro ureditvene pogoje, ki naj bi končno naredili nekaj več reda na tem območju. Doslej pa se je dogajalo, da so črni vikendi rasli kot gobe po dežju, potem pa so se vodili postopki za legalizacijo. Velike težave pa imajo v krajevni skupnosti še zdaj zaradi precej nenavadne črne gradnje.

V Plavškem rovtu naj bi zrasel hlev za govejo živino in ovce, nastala pa je prašičja farma (mimo vseh dovoljenj). To pa je sodu nekako izbilo dno zaradi prejšnjega nereda in kraj je dobesedno zastal.

»Pa bi lahko vendarle marsikaj naredili, recimo na področju turizma,« ugotavlja predsednik skupščine krajevne skupnosti Stanko Klinar. »V športnem društvu so na primer še vedno zelo zagreti. Lani so od avgusta do konca leta pri žičnici Španov vrh naredili okrog 5 tisoč prostovoljnih delovnih ur pri urejanju smučišč. Morda bodo ljudje naspluh dobili voljo, če nam bo uspelo asfaltirati še zadnjih 800 metrov ceste in pri žičnici zgraditi parkirne prostore. V načrtu pa je na spodnjem delu še manjša vlečnica. Tako bi dobili zimski rekreacijski center za Jesenicane, ki se mo-

S trgovino v Planini pod Golico so domačini zelo zadovoljivi...

Zadnji nevzdržen primer črne gradnje, kot pravijo v krajevni skupnosti, je prašičja farma v Plavškem rovtu, ki je bila začeta kot hlev za govejo živino in ovce...

rajo zdaj na smučarijo voziti v Kranjsko goru ali v Mojstrano.«

Sicer pa do konca tega srednjeročnega obdobja v programu krajevne skupnosti poleg telefonije in ceste ter parkirišč in morda še vlečnice) načrtujejo tudi ureditev pokopališča in izgradnjo mrljiške vežice. Glede obogaja se bodo skušali dogovoriti s Komunalno delovno organizacijo Kovinar. Predvsem problem pokopališča pa bo treba čimprej rešiti, saj na sedanjem skoraj ni več prostora za pokope. Urediti pa bo treba tudi dva mostova proti karavli in most med Plavškim rovtom in Planino pod Golico. In nenažadne je tudi sedanja karavla Franceta Prešerna potrebna obnova. Če pa se bodo stvari okrog sedanjega (ne)reda začele drugače odvijati, potem v vodstvu krajevne skupnosti upajo, da se bodo morda spet lahko začeli resno pogovarjati o turizmu, o različnih prireditvah (zdaj imajo na primer celo težave z pripravo tradicionalne prireditve miss narcis) in morda bodo na poljanah, tam, kjer narcise že niso popolnoma izginile, obdržali to lepo cvetje, po katerem je Planina pod Golico danes znana daleč naokrog.

A. Žalar

Začetek gradnje omrežja po letu 1990

Ločani se ogrevajo za plin

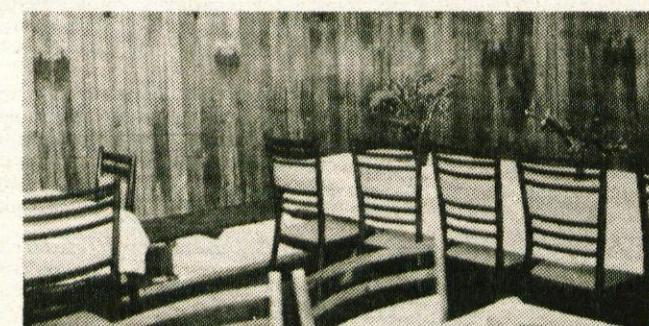
Škofja Loka, 9. februarja - Žal (ali pa na srečo, kakor kdaj), so pri nas strokovno-birokratsko-samoupravni postopki zelo zapleteni in dolgotrajni, ko gre za posege v prostor. V primeru nadaljnje plinifikacije Škofje Loke bolj velja prvo, saj bo minilo več let, preden se bodo lotili gradnje plinovoda. Idejna študija zanj je sicer gotova, prav zdaj dobiva delegatska skupščina na mizo predlog za "tozadovno" spremembo srednjeročnega in dolgoročnega občinskega plana, naslednji dve leti pa sta rezervirani za izdelavo urbanistične in projektno dokumentacije.

Zamudno, ni kaj. Še posebej, ker se Škofjeločani ogrevajo za plin kot "energetski vir prihodnosti". To so dejali tudi na nedavni javni razpravi, kjer so jih zlasti zanimale tehnične rešitve in cene, niti en glas pa ni bil proti plinovodu. Dober zgled imajo pač v tovarnah na Trati. Tudi v mestu bi radi bolj čist in zdrav zrak, saj je zadnja leta med najbolj onesnaženimi z zleplovim dioksidom in dimom v Sloveniji.

Ne nazadnje je vabljiva tudi cena; stroški izgradnje plinovodnega omrežja so približno petkrat nižji od stroškov izgradnje toplotnega omrežja. Temu primereno so nižji stroški vzdrževanja sistema. Izgub praktično ni, prednost plina pa je tudi ta, da se v primeru morebitne prekinute dobav iz Alžirije kot rezervni vir toplice lahko uporablja nadomestni plin, mešani plin propan-butan-zrak.

Po letu 1990 nameravajo v Škofji Loki začeti postopno graditi plinovodno omrežje in vzporedno obnavljati večje kotlovnice za ogrevanje poslovnih prostorov, stanovanjskih blokov in stolpnic. V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo pripravili tudi vse papirje za plinifikacijo Železnikov ter Poljanske doline do Žirov. Za plin se zanimajo tudi v Retečah.

H. Jelovčan

Obogatitev turistične ponudbe - »Malo me je k odločitvi spodbudila podelitev vrtnic Turističnega društva Cerknje, predvsem pa tradicija, saj je bila tukaj v Gradu pri Cerknici. Na vasi že tradicija. Že starci oče in oče so bila gostilničarja in potem do upokojitve tudi jaz; šah na prostem smo imeli na primer. Dve leti in pol po upokojitvi sem razmišljal,« pravi Ciril Zupin, znan zadnje čase po najdebeljši bučah, po jagodah, lubenicah.... »Zdaj pa sem se odločil, da odprem okrepevalnico in nadaljujem nekdaj tradicijo. Tudi žena ima tovrstni poklic. Za začetek bodo poleg pijača na voljo enostavna jedila, rad pa bi, če se bo kdo od potomcev zavzel, da bi hišo uredili in v nej tudi turistične sobe. Poleti bo spet šah na prostem pa biljard. Prostora je že zdaj dovolj, tudi za večje skupine ali ohjeti, vendar pa sem se odločil, da pozno v noč lokal ne bo odprt. Ljudje tod okrog imajo namreč počni radi mir...« - A. Ž.

Razveseljiva Polonina odločitev

Podnart, 9. februarja - Ko sem se pred nedavnim pogovarjal s predstavniki krajevne skupnosti Podnart v radovljški občini, so mele-ti opozorili na zanimivo pobudo in odločitev bodoče krajanke Polone Žirov. Na Ovsijah, v novem delu naselja, je namreč odprla ženski frizerski salon; prvega tovrstnega v krajevni skupnosti.

Polona, ki z možem gradi hišo na Ovsijah 46, je bila prejce presečena nad obiskom. »Živim sicer še v Radovljici, kjer sem dopoldne gospodinja, popoldne pa tukaj, na Ovsijah, kjer gradiva hiš z možem, frizerka. Od novega leta naprej imam lokal. Delam popoldne od 14. do 19. ure (ob sobotah pa dopoldne) in za začetek sem kar zadovoljna.« Še bolj, kot kaže, pa so zadovoljne žene in dekleta v Podnartu in okoliških vaseh v krajevni skupnosti, saj so že spoznale, da Polona dobro dela. Zadovoljni pa so nezadnje tudi v vodstvu krajevne skupnosti, saj ugotavljajo, da v Lipniški dolini v radovljški občini primanjkuje različnih uslužnostnih dejavnosti. -

A. Ž.

Da ne bo občutka goljufije

Potrošniški svet krajevne skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini poziva druge potrošniške slike v krajevne skupnosti, da se pridružijo njegovim ugotovitvam in predlogom.

Potrošniški svet krajevne skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini na podlagi pritožb krajanov ugotavlja, da je dosedanj način plačevanja porabe električne energije za družinske proračune ne nesprejemljiv. Ljudje se čutijo prevarane, saj je dosti primerov, ko porabniki električne energije račune preplačujejo. Obračun porabe električne energije po dejanskem stanju števca se namreč opravlja še februarja za prejšnje leto oziroma praktično po enem letu.

Odstotek podražitve se avtomatično pristeva na porabo električne energije.

Budimir Lončar obljuhlja evropsko usmeritev jugoslovanske zunanje politike

Za diplomacijo nista dovolj le frak in cilinder

Ljubljana, 14. februarja - Zunanja politika ne sme biti le obramba strateških interesov Jugoslavije, ampak mora, seveda v povezavi s temi interesimi, služiti tudi dnevnim potrebam in problemom države. Diplomacija pa mora prinašati domov tudi tisto, kar se dogaja v tujini. Tu je naša zunanja politika, kljub uspehom šepala, zato smo zaostajali za velikimi svetovnimi spremembami. Zvezni sekretariat za zunanje zadeve je zrel za kadrovske preveritve, kar je sicer za celotno področje državne uprave že napovedal mandatar za sestavo nove jugoslovanske vlade Ante Markovič. To je med drugim na torkovem pogovoru s časnikarji dejal zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar, ki je kot eden prvih naših zunanjih ministrov sodeloval na seji predsedstva republiške konference SZDL, govoril pa je tudi slovenskemu političnemu aktivu.

19 zunanjimi ministri. Ker sem se z nekaterimi sešel po dvakrat, trikrat, sem imel skupno 35 srečanj. Na vseh pogovorih je bil ob dvostranskih vprašanjih v ospredju prav problem te demokratizacije in vključevanja Jugoslavije kot evropske države v te tokove. Mnogi so poudarjali, da naša država ne sme več ostajati v sindikatu revnih, je dejal Budimir Lončar. Računamo na večjo vlogo v GATT (splošni carinski in trgovinski sporazum 23 držav za pospeševanje svetovne trgovine, katerega članica je od

svoje. To je mogoče doseči v sorazmerno kratkem času. Načrtujemo intenzivnejši dialog z evropskim svetom in evropskim parlamentom, kjer smo že obravnavali štiri od petih konvencij. Pozorni bomo na gibanja v Sevu in drugih grupacijah, na cilj pa ostaja vključitev v EFTA (evropska skupnost za svobodno trgovino). Sprva je bila skupnost za naš vstop, še posebej pa Avstrija, sedaj pa tega navdušenja ni in nasprotuje predvsem Švica in Finska. Generalnemu sekretarju Efte, ki je bil v Beo-

Zvezni sekretar je precej govoril o kadrovske prenovi in sodobnejših načinov dela zveznega sekretariata za zunanje zadeve. Uglajeno obnašanje, premišljeno govorjenje, frak in cilinder niso več odločujoči v premeteni diplomatski.

"Vedno sem bil zagovornik, da se morajo stvari pogledati z več strani, ker jih tako boljše vidimo. Ni sem nasprotnik provokativnih stališč, drugačnih razmišljanj. Jugoslavija je v znaku velikih sprememb, ko moramo vsi preverjati svoja stališča in delo, predvsem glede razvoja. Zvezni sekretariat za zunanje zadeve ni izjema. Gre za miselne sprememb, za biološki faktor, ko bo morala starejša generacija oditi. Zahteve časa so drugačne, zaostajamo, tako za svojimi plani, še posebej pa za svetom. Naša diplomacija mora preiti od ekstenzivnega k intenzivnemu delu, uporabljati mora sodobnejšo tehnologijo, informatiko, ko je informacij vedno več, vendar je čas njihove veljave vedno kraješ. Stevilo zaposlenih moramo zmanjšati, delo mora biti kakovostnejše, ljudje morajo biti bolje plačani, z možnostjo napredovanja, ne le do ambasadorja, ampak do zveznega sekretarja. Merilo morajo postati kakovost dela, izobrazba, ne pa leta službe in razni republiški in drugi ključi. Diplomatika mora biti odprtva v svet. Stevilo zaposlenih v zveznem sekretariatu smo že zmanjšali za 10 odstotkov, možnosti so pa še za dodatno 10 do 20 odstotno zmanjšanje. Povprečna starost zaposlenih v sekretariatu je 42 let, vodilnih pa 54 let".

Majav jugoslovanski most

Je Jugoslavija lahko tehnološki most med razvitimi in manj razvitetimi, med Severom in Južom, glede na svojo vlogo v neuvrščenem gibanju? Je v ta, sedaj majavi most, na obeh bregovih dovolj zaupanja. Smo mi sploh sposobni varno spraviti potnike čez.

Budimir Lončar je ob tem opozoril na dve, nasprotujuči si šoli razmišljanja: na prvo, ki gradi na izključni povezavi s severom (z njim ima naša država 85 odstotkov trgovinske menjave, prav sever pa sedaj doživlja največji povojni trgovinski razvoj), in na drugi, ki zagovarja sodelovanje z jugom, ker sever za jug nima posluha in se dolžniška kriza poglablja. Dejstvo pa je, da se na svetu tudi glede teh vprašanj oblikuje konsenz in v njem mora Jugoslavija sodelovati. Jug se mora integrirati, vendar mora biti sposobnejši tudi politično uveljaviti svojo vlogo v konsenzu. Zanimati se mora za sever, kjer smo priča sprememb v pogledih do manj razvitega juga, sicer mu grozi splošna stagnacija. Bush na primer že predlaže novo ocenitev odnosa do dolžnikov in tu mora Jugoslavija sodelovati kot neuvrščena in manj razvita, kot država v krizi, kot država, ki se loti korenite gospodarske reforme. To je sistem novega svetovnega dialoga, kjer ne odločata več samo dva. Skladno z razvitem politične demokracije načrta tudi gospodarska. Zadnje tri mesece sem se pogovarjal z

Budimir Lončar kategorično zatrjuje, da smo mi z obrazom obnjeni v Evropi!

"Morali bi biti zelo blizu Evropski gospodarski skupnosti, seveda pa moramo obdržati svoj politični obraz in integriteto. EGS gradit svoje delo na osmih ravneh oziroma pogodbeneh odnosih. Prve so članice skupnosti in NATO, druge so članice GATT, tretji odnos obsega sredozemske države, kjer smo tudi mi, četrta raven odnosov je Izrael, pete dežele v razvoju, nato Daljni Vzhod, Latinska Amerika in kot posebnost deželi Severne Amerike. Mi moramo najprej zboljšati svoj položaj sredozemske države in z EGS vzpostaviti posebne odnose, predvsem na tehnoškem področju. Pogodbo o tem sem podpisal v Bruslju. Interes EGS za načrte v Jugoslaviji se mora povečati in mora EGS te načrte, predvsem v prometne povezave, zveti kot

Vizumi za Nemčijo

Bodo vizumi za ZRN poraz za zvezni sekretariat za zunanje zadeve, ki ga tudi uspel konferenca neuvrščenih v Beogradu ne more ublažiti, je bil vprašan Budimir Lončar. Odgovor je, da je Jugoslavija storila vse, kar je mogla storiti. Genscher je obljubil, da bo storil vse, da vizumov ne bo. Pošal sem mu pismo, ki ga je Genscher objavil. O tem sem govoril na konferenci o evropski varnosti in sodelovanju na Dunaju in kasneje Genscherju tudi povedal, da sem mislil na ZRN, ko sem govoril, da so vizumi omejevanje človečanskih pravic in omejevanje pretoka blaga in ljudi. Ce bodo vizumi uvedeni, bomo sprožili razpravo o ureščevanju tako imenovane tretje košare iz Helsinkov, ki govorijo o človečanskih pravicah.

Le nekaj ur kasneje pa smo zvedeli, da je tudi zahodnovenemški zunanj minister Genscher pristal na vizume za Jugoslovane, očitno pod pritiskom svoje stranke, vendar pod pogojem, če Jugoslavija ne bo zmanjšala pritiska ljudi, ki v ZRN prosijo za politični azil (azilanti). Dejstvo je, da je bila Jugoslavija na to opozorjena, vendar ni nič storila, da bi ta pritisk zmanjšala. V ZRN prosi za politični azil (večinoma gre za ekonomsko in ne za politično begunstvo) največ Jugoslovov in Poljakov. Za slednje je ZRN vizume že uvedla.

leta 1966 dalje tudi Jugoslavija), kjer je nova kategorija pretok intelektualnih storitev in kjer se za članstvo zanima tudi Sovjetska zveza, ZDA pa želijo iz njega napraviti gospodarsko grupacijo, pa na dogovarjanja v okviru svetovne banke in monetarnega fonda. Zoper njih imamo še predstodke, ker imajo razvitu še največji besede, vendar se tu odvijajo procesi, za katere mora biti Jugoslavija zainteresirana, je poudaril zunanj minister Lončar.

Bomo v evropskem domu klečali v kotu

Jugoslovansko vključevanje v Evropo je eno osrednjih vprašanj države, tako njenega notranjega razvoja kot zunanje politike. Za Budimirja Lončarja bo Evropa 1992 grajena predvsem na skupnih interesih. Bo kot dobro organizirana vas, z urejeno okolico in moderno infrastrukturno, ob česar bodo imeli korist vsi vaščani. Vas bo imela različne zgradbe, po velikosti in vrednosti, z odprtimi vrati in okni, vendar bo skoznje mogel te tisti, ki v njih domuje, ne pa vsak, kdor bi hotel. Predvsem pa bo Evropa vas z enotnim, urejenim trgom. Smo mi zreli za to vas, za to hišo kot enakopravni stanovalci, ali pa bomo v tem domu ostali pred vratimi, oziroma v najboljšem primeru klečali v kotu?

Budimir Lončar kategorično zatrjuje, da smo mi z obrazom obnjeni v Evropi!

"Morali bi biti zelo blizu Evropski gospodarski skupnosti, seveda pa moramo obdržati svoj politični obraz in integriteto. EGS gradit svoje delo na osmih ravneh oziroma pogodbeneh odnosih. Prve so članice skupnosti in NATO, druge so članice GATT, tretji odnos obsega sredozemske države, kjer smo tudi mi, četrta raven odnosov je Izrael, pete dežele v razvoju, nato Daljni Vzhod, Latinska Amerika in kot posebnost deželi Severne Amerike. Mi moramo najprej zboljšati svoj položaj sredozemske države in z EGS vzpostaviti posebne odnose, predvsem na tehnoškem področju. Pogodbo o tem sem podpisal v Bruslju. Interes EGS za načrte v Jugoslaviji se mora povečati in mora EGS te načrte, predvsem v prometne povezave, zveti kot

Herojstvo ali napaka

Zveznega sekretarja so vprašali, ali je sekretariat že ocenil ali ponovno analiziral dogodek v Sidneyju in Chicagu. Odgovor je, da je nemogoče ocenjevati, vsaj kar se Chicago tiče, dokler ne bo znana ugotovitev sodišča. V Sidneyju pa je bilo ravnanje pravilno, saj je dolžnost diplomatskih predstavnikov varovali tudi nacionalne simbole, na primer zastavo. Takšna pravila imajo tudi druge diplomacije. Seveda pa človek v takšnih situacijah različno reagira, kar je nemogoče predvidevati ali oceniti ob sprejemu na takšno delo. Takšnih stvari je bilo včasih še več, vendar zanje nismo zvedeli. Še v sekretariatu je bila to večkrat tajnost.

gradu, smo svoje začudenje tudi povedali in terjali, da se ponovno oceni naš položaj, da postanemo pridruženi članica, kar je enako kot članstvo in da se nam prizna neko pripravljalno, prehodno obdobje. Seveda pa bomo morali tudi pristati na določene koncesije ter potegniti prve potete doma. Te so: gospodarska reforma, enotni jugoslovanski trg, politični pluralizem, sprostitev odnosov s tuji, uveljavitev človekovih svoboščin in državljanskih pravic, dovolitev vpliva svetovnega gospodarstva na našega, recipročni aranžmaji in konvertibilni dinar."

Evropa nas očitno ne misli čakaniti. Za nekatere s tega dela sveta smo zgubljeni. Vrata ostajajo vseeno pripravljena, vendar smo mi na potezi, če se nam bodo odpriali. Zoper Evropo so doma še močni predstodki (to je posredno priznal tudi zvezni sekretar), ker bi nov veter marsikoga enostavno odpnihil, zlomil pa bi tudi ideološke predstodke, s katerimi je bila naša zunanja politika tudi obremenjena. Notranje razprtije vplivajo na zunanj politiko in dokler doma ne bomo načistem, kje je naše mesto in pričakovnost, se nam bo Evropa davanidevdesetih in kasnejših let oddaljevala do nedosegljivosti.

J. Košnjek

V Gradbincu so stavkali

Razmere so dosegle vrelische

Kranj, 15. februarja - Že v ponedeljek, dva dni pred izplačilom v kranjskem Gradbincu, je med delavci vrelo nezadovoljstvo zaradi pričakovanih nizkih plač, v torek pa so ustavili delo na vseh kranjskih gradbiščih. Osnivali so stavkovni odbor, da se je v vodstvu podjetja pogajalo o višjih plačah. Vrhunec je stavka dosegla v sredo, ko je več sto delavcev iz kranjskega, jeseniškega in tržiškega tozda, nezadovoljnih v odločitvijo centralnega delavskega sveta, odkorakalo pred kranjsko občinsko skupščino, od tam pa, ker njihovim zahtevam še vedno niso ugodili, v Ljubljano. Najprej pred izvršnim svetom, nato pa pred skupščino so vztrajali do noči, zjutraj pa so se pogajanja nadaljevala na vnovični seji delavskega sveta.

Nezadovoljstvo med gradbenimi delavci tli že dlje časa. Zaradi krize investicij se je delo kranjskega gradbenega podjetja, ki zaposluje okoli 1700 delavcev, zadnja leta zmanjšalo za petkrat. To se odraža na poslovanju in kajpada na plačah, ki so decembra v povprečju znašale 900 tisočakov. Kranjski gradbeni delavci sicer v tem pogledu delijo usodo s stanovskimi tovariši drugje v Sloveniji, v občini pa so s plačami ob Tekstilindusu in Planiki povsem na dnu, celo za delavce tistih kranjskih tovarn, ki poslujejo z izgubo. Ta očitek je bilo na stavki v sredo pogosto slišati, kakor tudi ugotovitve, da kvalificiran delavec v

Brane Bojić, predsednik odstavljenega stavkovnega odbora: »Najnižja plača je tokrat nanesla okoli 400 tisoč dinarjev, z odbitki za stroške bivanja v samskem domu. Stavkovni odbor je zahteval, naj bo poslej najnižja plača 700.000 dinarjev, za februar pa hočemo 70 odstotkov višje, kot so bile decembra. Tej drugi zahtevi je delavci svet ugodil le delno, za 53 odstotkov, češ da več ni mogoče in da bo še za to treba najeti posojilo.«

Stane Božič, direktor Gradbincu: »Verjamem, da delavci z nizkimi dohodki ob visokih stroških vse teže živijo. Izbruh nezadovoljstva smo v Gradbincu pričakovali, saj smo v stiski že ves čas, kar upadajo naložbe in je konkurenčnost. Možnosti za povečanje vaših plač, ki so res na repu v občini, so tolikšne, kot je sklenil delavski svet. Več ni mogoče, ker podjetje za to nima dovolj lastnega denarja.«

vič skušala prepričati, da so zahute nerealne, vendar ju niso poslušali. Z zborovanja, bolj kot stavki podobnega mitingu, vendar še vedno v kulturnih mejah, so stavkajoči z zastavami, Titovimi slikami in pesmijo peš krečili v Ljubljano, misleč, da jim bodo pred republiškim izvršnim svetom raje prisluhnili kot doma.

Več sto jih je najprej pred izvršnim svetom, zatem pa po (neuspelom) nagovoru predsednika republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev, naj se razdej, še pred republiško skupščino zahtevalo višje plače, odstop direktorja, pravice nezadovoljstva... Sele ko jih je bilo obljubljeno, da bo centralni delavski svet takoj naslednje jutro znova zasedal in še enkrat pretresel zahteve, so se z avtobusi vrnili v Kranj.

D. Z. Žlebir

AFORIZMI

Razlika med samoupravnim in realnim socializmom je, da je prvi propadel na izviren način.

☆ ☆ ☆

Kaj je čudnega, da nam vse povsod primanjkuje vode, ko pa nam ta nenehno teče v grlo.

☆ ☆ ☆

Zdi se, da se je proces bega možganov zaključil že pred štiridesetimi leti.

☆ ☆ ☆

Preklinjam, torej sem!

☆ ☆ ☆

Imamo ljudi, ki se ukvarjajo s samoupravljanjem, in tiste, ki počno druge neumnosti.

☆ ☆ ☆

Komunistični verniki se bojijo strankarskih nebes.

☆ ☆ ☆

K družbenemu programu je veliko prispeval. Kradel je manj, kot bi lahko.

☆ ☆ ☆

Vse je že pod vodo, oni pa še kar gasijo požare.

☆ ☆ ☆

Ali ni svinjarja, da so jim za hiše, vile in stanovanja podtaknili toliko in tako poceni kredite?

Miran Skalar

Odprte strani

Urednikova beseda

Četrte letošnje Odprte strani smo odprli različnim temam. Namesto uvodnika objavljamo nagovor Poldeta Bibiča na podelitvi gorenjskih Prešernovih nagrad, novinar ljubljanskega radia Gojko Bervar je pripravil aktualen komentar, prof. Slavko Gaber iz Škofje Loke je pripravil zanimiv zapis s poti po Kosovu, Vinc Bošter pa pogovor z avtorjem knjige Usodne odločitve dr. Francetom Bučarjem. Na zadnji strani objavljamo zapis Ivana Jana o poti XIV. divizije na Stajersko in poziv delegatom slovenske skupščine ob obravnavi spornega vojaškega dokumenta, ki ga je pripravil Matevž Krivic iz Medvod.

Peta številka Odprtih strani bo izšla že prihodnj petek. Sredico namenjamo današnji Glasovi prej, na kateri se bo Viktor Žakej pogovarjal z zanimivima sogovornikoma Igorjem Torkarjem in Boštjanom M. Zupančičem na temo Sodniki in žrtve. Vabimo k sodelovanju.

Leopoldina Bogataj

POLDE BIBIČ

Prešeren Slovencu up in tolažba

Spet se nekaj dni bolj poglobljeno posvečamo Prešernu — njegovemu spomini, njegovemu srcu, njegovemu duhu, njegovi moći. Najbrž ne moremo trenzo v hladno odmeriti njegove veličine v primerjavi z velikimi pesništva drugih narodov: Puškin, Danteca, Goetheja... Ne v teh dneh spominja, ne sicer. Prevelika je ljubezen. In upam si trditi, da ni naroda na svetu, ki bi bil s katerim od svojih vodilnih duhov tako globoko, bivanjsko povezan, kot je slovenski s svojim Prešernom. Vendar ne zaradi tega, ker se je dvignil v sam vrh svetovne književnosti kot edini slovenski besedni umetnik, ki ga vsi, tudi najbolj splošni svetovni pregledi pesništva omenjajo in ne pozabljujo njegovega Sonetnega vanca. To nas navdaja s ponosom, a tiste resnične korenine, iz katerih je pognala Slovensčeva ljubezen do Prešerna, tiste zimzelene vitice, ki so prepletile našo človeško spoznavnost z njegovim duhom, so v spoznaju, da nas je njegov genij dvigal iz duhovne povprečnosti in nam vedno znowa pomagal ohranjati našo samobistnost in jo braniti. Prešeren je bil (in je še) Slovencu v njegovih najtežjih trenutkih tolažba in spodbuda. V najbolj krvavih dneh naše zgodovine je bil v zavesti in v srcu slehernega upornika in je budil v njem svobodoljubnost in pogum, ko mu je preroško, saj sam takšne krvave morije ni doživel, pošljal svoje človečansko, protinasilniško sporočilo:

... manj strašna noč je v črne zemlje krili,
ko so pod svetlim soncam sužni dnov!

In tako so po hostah bili svoj osvobodilni boj nevojaški junaki s Prešernovim imenom in s Prešernovo besedo in prebirali njegovo Zdravljico, razmnoženo z bledimi črkami ciklostilnega stroja na premočenem, porumenelem papirju.

Prešeren nam je bil vedno, naj smo se tega zavedali ali ne, učitelj svobodoljubnosti in svobodomiselnosti. Učil nas je strpnosti, ljubezni do vseh ljudi, učil nas je spoštovati človekove pravice. Vzgajal nas je za socializem, ne upravnim, totalitarnim socializem, ampak humanim, kulturnim socializem, čeprav še ni poznal teh pojmov. Bil pa je velik

človečanski duh in kot tak je bil daleč pred svojim časom in — ko ga beremo, vidimo, da tudi daleč pred našim časom. Še vedno nam dajo misiliti njegova bridka spoznanja, da ... je v tla teptano, kar najbolj žlahtnega ima življenje, kako, kar treba vsem, je redkim dano, kako nadutež drzni le češčen je, ki mu neznana je človeška cena, kako najboljših često trud zgubljen je.

Ko smo prestali narodnostno in socialno zatirjanje, ko smo preživeli morije in požige, ko smo se rešili pomanjkanja in ko se nam je nasmejhilo varljivo blagostanje in smo se lahko prepustili brezkrbnemu potrošništvu, smo ga malce pozabili, našega Prešerna. Takrat smo pozabili, da je premašo, če samo obsojamo njegove sodobnike, same pa ostajamo taki, kot jih je naslikal v Elegiji svojim rojakom

Kranj'e, ti le dobička išeš
bratov svojih ni ti mar,
kar ti bres, kar ti pišeš,
mora dati gotov d'nar!
Kar ni tuje, zaničeš,
starih šeg se zgublja sled,
pevcov svojih ne spoštuješ,
za dežele čast si led!

Res je, da smo tudi v teh časih naše potrošniške zaplankanosti onemeli, ko je neka oseba iz kulturnih krogov, prav ob Prešernovem praznku na vprašanje, kaj ji pomeni Prešeren, odgovorila, da se ji je prisutil že v šoli, ker so jo kar naprej z njim morili. Onemeli smo, se zgrozili, svoje rekli, a smo pri tem naše duhovno življenje mirno pomleti v kot tako imenovane skupne porabe in popolnoma pozabili, da nas je Prešeren učil, da samo žlahtna duhovnost pelje človeka v srečno, vredno življenje. V osmem sonetu Sonetnega vanca, kjer govorji o mračni preteklosti Slovenstva, ugotavlja, kje je vzrok za našo nesrečo, za izgubo samostojnosti in veljave:

Minuli sreča so in slave časi,
ker vredne dela niso jih budile,
omolkni so pesem sladki glasi...

Mar nas ni doletela podobna usoda? Ko smo v nekem trenutku pozabili na vrednote, o katerih nam je pel Prešeren, smo brezglavo padli v brezno moralne, politične gospodarske krize. Ko smo že mislili, da smo se rešili srljivih razmer, ki so spravljale v obup našega pevca, smo se nenadoma zavedeli njegovih verzov:

... Modrost, pravčnost, učenost, device brez dot žalvati videl sem samice... Sem videl čisliti le to med nami,
kar um slipi z golifjami, ležami!

Gledamo neskončne seje, konference, plenume, gledamo pranje umazanega perila, metanje polen pod noge, nečedne igre za oblast. In po vseh poplavah

praznih besed, demagoških fraz, ki si jih upajo stresati oblastiželjne vriče ljudstva, ki se vtaplja v pomanjkanju, ki obupuje zaradi negotove prihodnosti in ne more več verjeti v temu ropotanju, ki vodi v zmerom hujšo stisko, se vračamo k Prešernu. Mogoče ga od vojne sem nismo tako potrebovali, iskali. Velikokrat se zatekamo k njemu in zdi se mi, da ne samo zaradi dolžnostnega izkazovanja spoštovanja, ampak zaradi resnične potrebe. Je to znamenje naše stiske? Navsezadnje smo že nekaj časa izpostavljeni raznim podtikanjem, klevetam, celo grožnjam z nasiljem, žuganjem s tanki in vojaškimi enotami. Samo zato, ker se nismo pripravili odreči njegovemu človeškemu izročilu.

Torej se zatekamo k najbolj svobodoljubnemu Slovencu, k najbolj strpnejšemu in širokemu svetovljalu med Slovenci, k socialistu iz duše in srca, ki mu je socializem izraz najbolj zrelega človeškega duha, in najpopolnejše človekove svobode:

... grab' te dnarje vkup gotove,
kupovajte si gradove,
v njih živite brez trpljenja!
Koder se nebo razpenja,
grad je pevca brez vratarja...

Kje je skrivnost te neverjetne sile, ki že skoraj poldruge stoletje napaja ljudi, ki živijo na tem drobnem biseru med Nabrežino in Dobrovnikom med Djekšami in Adlešči? Vsa velika živiljenska moč tegu navidezno ponižnega ljudstva se je v srečnem trenutku zgodila v preprostem Gorenju iz Vrbe, ki je z žarom svojega srca prekalil duhovno silo svojega naroda v čudežni gral, ki nas napaja in ohranja. V imenu Prešernove veličine čestitam vsem na grajencem in se jim zahvaljujem za njihov prispevek v zakladnico slovenskega — Prešernovega duha. Njim in vsem nam pa s Prešernom želim,

De b' od sladkote njega poezije
potihnil ves prepip, bile veselle
viharjov jeznih mrzle domačije!

(Na podelitvi gorenjskih Prešernovih nagrad ob slovenskem kulturnem prazniku)

Komentiramo

Na kolenih pred ZK

Kaže, da je zdaj, slab mesec po »zgodovinski« seji Centralnega komiteja, še vedno moderno premetata njen dogajanje sem in tja, jih gledati od spodaj in s strani ter iskati v njih še kaj, česar v prejšnjih dneh nismo videli. To priča o tem, da smo ljudje res od sestanka pričakovali »zgodovinskost«, zdaj ko se je ta izkazal za srečanje »prepirljivih bab«, nam je vsem kar nekako žal, da so se stvari končale, kakor so se. Ena stran je od 20. seje pričakovala množične odstrelke – deloma zadovoljna je po odstopih Žarkovića, Orlandića, Vlasija in drugih lahko tudi šla spati, druga je pričakovala »Šuvarjevega popa« (skratka), da bo predsednik predsedstva tudi javno rekel, to kar misli zasebno in pri tem navedel tudi ime Slobodana Miloševića, spet prvi pa so komaj čakali, da se sesuje Šuvarjev stolček. Ne toliko zaradi tega, ker bi res imeli kaj resnega proti njemu – bolj zato, da se izkaže, kako močni so postali. Nič od tega se ni zgodilo povsem po načrtih posameznikov in občutek, da je šlo za zgodovinsko sejo, je šel rakom živigat. Vse skupaj je nasploh podobno jugoslovanskemu razmišljanju: stvarem verjamemo, ko se dogajajo z gromom in bliskom – in na enem mestu, če se nam dogajajo kar naprej in sproti, se nam očitno ne zdijo pomembne. Primer: ko se je končala 20. seja CK ZKJ so si vsi oddahnili, češ do razcepja v Zvezni komunistov Jugoslavije je prišlo že precej pred 20. sejo – ali če smo natančnejši, prišlo je do povsem drugačne razporeditive pristojnosti in odgovornosti. Na 20. seji je to tudi potrdil Slobodan Milošević, ko je povedal, da srbska zveza komunistov najprej služi srbskim interesom, da srbski komunisti najprej odgovarjajo svoji ZK, šele potem so se pripravljeni pogovarjati na zvezni ravni. Lep primer je umaknjena ostavka Dušana Čkrebića – klub temu da je z glasovanjem izgubil, ga je Milošević s podporo Zvezni komunistov Srbije pustil v zveznem partijskem predsedstvu. Končev koncev je po svoje federalizaciji jugoslovanske Zvezni komunistov potrdil na 20. seji tudi Milan Kučan, ki je jasno povedal, da se slovenski komunisti, če bo na zvezni ravni prevladovala pogromaška bitka za oblast, igre ne bodo šli več in bodo ravnali po svoje.

To seveda nedvomno kaže, da je zvezno predsedstvo jugoslovanske Zvezni komunistov že lep čas samo skupina koordinatorjev – še bolj pa blažilcev notranjih pretresov, njegova beseda ne velja nič, ali včasih še manj kot nič. Zato je seveda licemerno predsedstvo ZKJ očitati, da si storilo zadosti za razrešitev kosovskega vozla, kajti ne srbski ce-ka ne kosovski pokrajinski komite nista zveznega upoštevala, kadar se je njegovo mnenje razlikovalo od njunega. Zato je prav tako hinavsko očitati predsedniku tega telesa, da je kriv za notranje razprtije – te pa se dogajajo mimo predsedstva in se njegovih svaril vsi izogibajo v širokem loku. Položaj v jugoslovenski zvezi komunistov je torej tak, da bi nihče ne mogel trditi, da gre za eno organizacijo:

- Zveza komunistov Srbije in njena nova luna - ZK Vojvodine sta najbolj enoten in strnjen del. Vrnili sta sta se k obliki vsemogoče partije na oblasti, k čistemu enostranskemu sistemu, v katerem partija skrbi za blagodejnost moralno čistost prebivalstva,
- Zveza komunistov Črne gore, klub siceršnjemu noremu videzu ni satelit srbske partije, njena notranja podoba se še oblikuje, boj za oblast še ni končan.
- kosovska Zveza komunistov je z novim predsednikom sicer ublažila pritiske matične republike, vendar pa si je nakopala izrazito nasprotovanje večine, to je albanskega prebivalstva v pokrajini. Njena usoda je, da se bo še desetletja ukvarjala z notranjimi prepriki – na vsak način pa tolično časa, dokler se obe strani ne odločita za sporazumevanje namesto zborovanja,
- makedonska Zveza komunistov se giblje med notranjo gospodarsko katastrofo, albanskim demografskim in političnim pritiskom ob hkratnem makedonskem občutku nacionalne ogroženosti ter grožnjo, da se zdaj v sicer neverjetno potrežljivem makedonskem ljudstvu – utegne sprostiti rušilno energijo – in v potresnem valu odnesti vse, ki so ta hip na makedonskem vrhu,
- Zveza komunistov Bosne in Hercegovine doživlja notranje čiščenje, ki sta ga omogočili Agrokomerčeva in neumska afera. Vse se sicer dogaja znotraj institucij, vendar ob stalni grožnji, da lahko mešana nacionalna sestava kaj hitro uvozi vojvodinsko »jogurt revolucion«. Zato tudi očiščenje ne gre preveč hitro in je v sedanji selekciji kadrov težko najti pravo logiko,
- slovenska in hrvaška Zveza komunistov je s pluralistično usmeritvijo in mnogo bolj resno odločenostjo o sestopu z oblasti – nasproti pol srbskemu in vojvodinskemu enostrankarstvu. Razlika med obema severozahodnima zvezama komunistov je morda le v veliko večji hrvaški previdnosti, ki jo je pustil nacionalistični »maspok« leta 1971. Kakor ima »slovenska pomlade« skoraj nedeljeno podporo med ljudmi v sosednji republiki, nikoli ne pozabljajo prislatiti, da pa jim pretirani slovenski nacionalno obarvani toni niso všeč.

Te zvezne komunistov torej sestavljajo Zvezni komunistov Jugoslavije. Med temi naj bi torej CK ZKJ našel enotno politiko, predložil vsem svojim delom in potem po načelu demokratičnega centralizma zahteval, naj jo izpolnjujejo. Potem bi ceka kot nadzornik bedel nad vsemi in vso strogostjo karal tiste, ki dogovorjenega ne uresničuje – ti pa bi se brž popravili. Na dlani je, da je, ob takih razmerah v njenih delih, to mogoče.

Tako torej zvezni CK ne more biti drugega kot koordinator, kot telo, pri katerem se zbirajo stične točke, o katerih se lahko pogovarjajo vsi deli Zvezni komunistov Jugoslavije; pri spornih lahko sicer poskuša uskladiti mnenja, zgledati spor, očitno pa je, da ga s svojo avtoriteto ne more zaustaviti ali preprečiti. Zato je seveda povsem jasno, da 20. seje CK ZKJ ni mogla biti zgodovinska, da ce-kaju v takih razmerah ne moreš napraviti krivde za dogodek, na katere nima nikakršnega vpliva.

Še bolj občitno pa je, da njegove »zgodovinske« seje ne smejo več spraviti na kolena vse Jugoslavije, ko pol države tri dni trepetata, ali bo neki sestane povzročil ne le besedni, ampak tudi fizični spopad. Če je verjeti izraženi dobri volji udeležencev, da vsaj ne bodo metali polem pod noge novi jugoslovanski vlad – potem sicer morda tridnevno sedenje ni bilo zaman. To bi lahko bil tudi zares prvi korak ob sestopu z oblasti. Žal pa je tudi pri tem verjetnost malenkostna.

GOJKO BERVAR

SLAVKO GABER

Kosovo v devetih slikah

Kosovo je vredno temeljitega premisleka. Knjiga Kosovo-Srbija-Jugoslavija jih v veliki meri prinaša. V prvih dveh boste v njej našli referate in diskusije z znanstvenega srečanja v Ljubljani, v tretjem delu pa prvo raziskavo javnega mnenja Kosova in določeno število tipskih globinskih intervjujev. Knjiga bo izšla na začetku aprila. Spodnji tekst je nastal kot slike ob nastajanju knjige in predvsem ob pripravi »terena« za raziskovanje javnega mnenja ter ob raziskavi sami.

1.

C. W. Mills govori, da je sposobnost sociološke imaginacije posebno stanje duha. V mislih ima sposobnost misliti različne svetove, sposobnost prehajanja od individualnega k strukturnemu in od te naddolocenosti k obrobju. Zdi se, da ga nekaj vleče k celoti. Kosovo to je in v tem je njegov usoden program.

2.

KRT – i zbulon Kosovën je te dni trikrat pisalo na začetku teksta, ki je v Rilindji najavljal izid knjige z naslovom Kosovo – Srbija – Jugoslavija. Telefoni so v Ljubljani zvonili že dve uri po tistem, ko se je časopis pojavil v kioskih. Res je, reklama z naročilnicami je bila velika krtovska razkošna in samovšečna – kaj je to Krtu trikrat pol strani Rilindje. Vendar razlog za takojšen odziv ljudi, ki so klicali in naročili knjigo, v naslednjih dneh pa množično pošljali naročilnice, katerimi potrujejo, da bodo kupili knjigo, ki govorijo o njih, ne leži v Krtovi podjetnosti. Gre prej za potrebo biti. Potrebo slišati sebe, svoje znanstvenike in tudi druge, ki o Albancih ne govorijo kot o poštencih in nepoštencih, kot o nečem, kar nima pravice spregovoriti, nima pravice manifestirati. Vprašali smo jih, kaj mislijo, odgovorili so in pričakujejo, da bodo njihove besede v knjigi prenesene korektno in ne bodo proglašene za glas irentne. Spregorili so, to jih potruje v prepričanju, da so. Da bi se v to ponovno prepričali, naročajo knjigo.

3.

MORINA, resnica oblasti na Kosovu, v današnjem delu (torek) govori drugače. November je za njega prispevek k poslabšanju mednacionalnih odnosov v pokrajini. ZK in policija pa bosta obračunali z organizatorji, kot tudi z organizatorji najnovijih protestov, ki so usmerjeni proti njemu samemu, ki je vedno v eni osebi šef partije in policije. Morina, pravijo na Kosovu, ne bo vzdržal več kot dva meseca. Jim gre verjeti? Nekaj je gotovo. Če bo ostal Morina, bo ostal le z morijo. Ne marajo ga. Kako neki bi ga? Njegovi razviti intervjui in televizijski nastopi, v katerih se vsak drugi poskus izoblikovati stavek konča s: »pohvalili smo...« še bolj pa dejstvo, da so dejansko pozaprizernomo veliko število ljudi (govori se tudi o verjetno pretirano številu), po katerem naj bi šlo skozi roke policije **petsto tisoč ljudi** in da jih je še več doživilo druge vrste obravnave Morinovih ljudi, vse to je globoko vtisnjeno v kolektivno zavest Kosova.

4.

PRIŠLI SO SLOVENCI. Da, bilo je na neki poseben način že neprijetno. Na vsakem koraku je bilo čutiti, da imamo poseben status, da to zmoremo samo mi, da smo zares veliko storili za Albance. Celo v Makedoniji. Ko so nam, potem ko nas je policija pet ur zadrževala, naročili takšje, s katerimi smo se odpeljali v Skopje, se nam je taksist, ki je dojal, o čem gre beseda, zahvalil v imenu vseh Albancev. Disko klub. Pri vhodu ne plačamo obvezne vstopnine, garderober nas prepozna in se nam ponudi, da bi nas naslednji dan spremljal in pomagal, komaj se sesedemo in naročimo pijačo, že nam prislopi eden od šefov tega znaka drugega v Prištini in nas povraša, ali potrebujemo še kaj.

5.

POMLAD SE NAJAVLJA TUDI V PRIŠTINI. To je čas, ko so ulice primerno blatne. Zaposedeli jih cigančki, ki bojda čistijo čevlje. Tuje prepoznamo kot kugo. Zaračunajo jim tudi do desetkrat več kot domačinom. Nekaj niže na ulici tuk pred hotelom Grand ciganček pri temperaturi okrog niče leži na tleh in na ta način izsiljuje usmiljenje mimoidočih. V restavracijah Beograd se okrog miz

smukata cigana in prosita ter skrbno pazita, da ju ne zasači osebje. V nekem trenutku eden od njiju ni dovolj previden. Zaščitnica, ki ga dohití, ga moško in iz srca malodane pripravi do rotiranja. Na Kosovu obstajajo tudi cigani.

6.

POVRATNIKI Zavod za zaposljanje. Na Kosovu se mi je v besedišču nenehno vrivala rešitev »zavod za bezposlene«. Razlagal sem si, da gre pač zato, da govorim jezik, ki vendarle ni moj. Zdaj se mi vse bolj zdi, da sem nevede izgovarjal resnico zavoda. Nezaposlenih je na Kosovu toliko, da jih ne kaže šteti; tistih, ki pa se preko zavoda zaposlijo, pa tudi skorajda ni treba.

bineti za študij, impresivna dvorana itd. Po drugi strani pa mi ne gredo iz glave drugi podatki. Knjižnica premore le sedemsto tisoč enot fonda, čitalnica sprejme 400 študentov – čas čakanja na sedež se meri v urah. Dnevno imajo 1000-1500 obiskovalcev. Ja, ja, to je monumentalno. Nekaj dni prej smo anketirali v študentskem naselju prostoru, ki ni večji od povprečne učilnice; ko smo prešeli ankete, jih je bilo sto osem. Ko smo zaključili anketiranje, so me spraševali, kaj mislim, v kakšnih pogojih študirajo. Vprašanje je bilo retorično, vendar je govorilo o nekem presežku, ki jasno opozarja, da bo Morina le Morija. Ko odhajam iz knjižnice, naredim dve fotografiji. Na prvi bo spomenik moči neke želje biti – že-

Je inženir, pravi, da gre predvsem zaradi pritiskov, posekal so jih nekaj mladih dreves, sto vrst koruze, njegovi materi pa je neki Albanc rekel, naj odide tja, kjer so njeni otroci. Pove, da iredenta obstaja in ima očitno ogromno denarja, ker navadnim ljudem daje denar za odkup zemlje in posestev Srbov. Albanci imajo veliko preveč otrok – ženska je pri njih stroj za rojevanje. Albanci tudi ne pustijo, da bi se Albanke poročile s Srbi. V Titovi Mitrovici smo, izstopimo, se mu zahvalimo in mu damo tri stare milijone za bencin. 9.

ZA POLITIKO! Kot vse kaže, bo Malici na Kosovu ustanovil podružnico zagrebške demokratske zveze. Je začelo Kosovo razpadati? Nekaj znakov kaže na to in dobro je tako. Kosovo kot tisti del države, ki ima največ problemov z Jugoslavijo, lahko reši le politični pluralizem. Če po padcu Morine ne bo političnega strukturiranja Kosova, če ne bodo začeli sklepati kompromisov med ljudmi, ki na Kosovu različnim in predvsem na sprotnim segmentom kaj posmenijo, potem se iz stvari ne

V petek se ob devetih s kolegom Isufom »nariševa« na zavodu za brezposerne v Prištini, da bi jih anketirala. Med organizacijo pošla čakava v eni od pisarn pri enem od šefov. V pisarno vstopi moški približno tridesetih let, ki pove, da je prisel po potrdilo, da njegovega brata ne morejo zaposlit v Prištini. Postanek pozoren. Kaj hudiča pa mu bo to potrdilo? Kaj hitro mi postane jasno. Moški je Srb in če hoče dobiti delo zunanj pokrajine, mora imeti potrdilo, da v pokrajini ne more dobiti dela. No, tu pa se zaplete. Potrdila ne more dobiti oz. ga dobi le težko, ker bi bilo izdano potrdilo znak, da Srb na Kosovu niso zaželeni, če ni potrdila pa ni v oči Srbiji. Konkreten Srb se ob pritoževanju nad tem pritoži tudi nad povratniki. Pravi nekako takole: poznam primer človeka, ki je zaposlen in živi tu na Kosovu, tu ima mater, očeta, ženo, otroke, sam kdaj pa kdaj odide v ožjo Srbijo, prijavljen pa ni na Kosovu, ampak se vodi, kot nekdo ki se je izselil. Preteklo je šest mesecov, zdaj se vrača kot povratnik, dobil bo boljše delovno mesto itd., kaj pa mi tukaj, vprašuje Srb? Moj brat že štiri leta čaka na delo.

7.

KNJIŽNICA. Pogovarjam se z Muharremom Hallilijem, prijaznim gospodom, ki očitno ve, da dela v knjižnici, ki ji po nekaterih elementih ni para v Jugoslaviji. Ne da se povedati: izjemno razporejeno prostori, svetloba, ki skozi famoznih 99 kupol pada na tleh in na ta način izsiljuje usmiljenje mimoidočih. V restavracijah Beograd se okrog miz

more izcimiti nič drugega kot lokalni masaker. Tako za Albance kot tudi za Srbe namreč velja, da bodo svoje nacionalne pravice lahko realizirali še ob predstavki demokratizacije. Dokler je edina legalna sila v pokrajini partija, vodi pa jo policaj Morina, rešitve ne bo. Sproščen politični prostor bi spravil na svetlo veliko število struj tudi iredento, ki je mimogrede nekaj, kar se pojavlja v vsakem normalnem narodu, in ekstremne šolevičevce. Verjetno bi potmel z mitom Vlasija, ki je heroj zato, ker ga preganjajo, sicer pa krepljivo živi tudi spomin na lepo število njegovih podvigov. Pojavila bi se nova sredinska politika. Na moč bi dobilo tisto, kar je potlačeno na univerzi in okrog nje. Sam bog ve, kaj vse bi se se dogajalo. Eno je vendarle gotovo. Rešitev Kosova je lahko le politična. Kakšna ekonomija, ko ne smeš misliti, kaj šele govoriti? Kakšna produktivnost, ki živi v nenehmem strahu in ko se odkrito grozi direktorjem tovarn? Sproščena politična struktura, poizkus vzpostaviti politike (verjetno ga ni, ki bi verjel, da je to, kar počneta na Kosovu partija in njen Morina, politika), ki je v zametkih že prisotna, le to bo na Kosovu zadržalo tudi Srbe, ki v veliki meri bežijo pred očitno bedo. Opcija, ki jo tu ponujam, je malo verjetna, je pa veliko realnejša od nacionalno romantičnih, ki prihajajo s srbske in albanske strani. Nobena še tako ponosa nacija ne more iz morje dobiti ničesar. Bližajoči se marec in spremembe ustave republike Srbije žal nosijo s sabo Morino.

DR. FRANCE BUČAR

Pogovor s človekom, ki ga je Jože Smole označil za narodnega izdajalca

Usodne odločitve

Odstavljeni univerzitetni profesor, doktor znanosti, eden od piscev znamenite 57. številke Nove revije, govorec pred komisijo Evropskega parlamenta, publicist, predsednik sveta Slovenske demokratske zveze... človek, ki pokončno razgrinja in javno utemeljuje svoja razmišljanja - France Bučar v pogovoru za Gorenjski glas, ki ga je vodil in priredil za objavo naš novinar Vine Bešter.

V začetku sedemdesetih let beležimo v Sloveniji cel kup dogodkov, ki so posredno in neposredno vplivali na stagnacijo splošne družbenne klime, ki je eno svojih velikih izčrpav dobil tudi v občutnem padcu gospodarstva. Če iz tistega časa izdvojimo tako imenovanu kulturno revolucijo, ste tudi vi eden od njenih akterjev, ki je za svoje delo in razmišljanja plačal z izgubo delovne knjižice in letel z univerze?

"Najprej se je ta proces začel na FSPN in po nekaj letih presledka so se spravili tudi name ter me leta 1976 vrgli s fakultete. Takrat je bilo potrebno obračunati z miselnostjo, ki se je nekako usedala na liberalizacijo in tovrstna dogajanja. Spomniti se velja, da je bil poleg udara na kulturne napravljene tudi tako imenovani spisek sto prominentnih direktorjev. Bistveno pri tem je ugotovitev, poleg Titove, predvsem Kardelja, da, v kolikor bi šel ta proces naprej, so oni ogroženi v svoji monopolni oblasti. Potrebno je bilo pospraviti s ideološko nadgradnjeno in obenem tudi s takojmenovano menedžersko strukturo.

Vinko Hafner mi je enkrat rekel v obraz: "Če ne bi tega naredil, midva ne bi danes več sedela tu, kaj in se pogovarjala. Stvari so bile popolnoma jasne. Zame konkretno je prišlo pismec od takratnega izvršnega sekretarja CK-ja, danes RTV-jevskega šefa, Vlada Janžiča, da knjiga Franceta Bučarja Podjetje in družba že na prvi pogled kaže, da je avtor prozahodno usmerjen, da je v nasprotju z našo samoupravno usmeritvijo... skratka popolnoma privlečeno za lašse. Zato je predlagal, da se ustavovi posebna komisija, ki naj ugotovi primernost knjige, čeprav je bila izdana že pred mnogimi leti, če pa ni v redu naj se kot učenik izloči s fakultete, čeprav sploh ni bil nikoli predpisani. Potem se je vsul plaz, medtem ko so se na FSPN, skoraj leto dni med seboj kregali, se je pokazala. Pravna fakulteta "na nivoju" in me v veliko eleganco vrgla čez prag. Resda šele po dveh letih, najprej so m s pedagoškega prestavili na raziskovalno delo in me kasneje izključili s fakultete z najvišjo možno disciplinsko kaznijo - odpust iz službe in pravzaprav ne upokojen. Res, šlo je za eleganco, verjetno jim je bilo le nerodno spraviti na cesto partizana."

Prelop s stalinističnim odnosom

57. številka Nove revije je uspela s svojo vsebino in predvsem afero, ki je nastala post festum, dobra razburkati tako slovenski kot jugoslovanski politični prostor. Odkrito je bilo govor o kazenekem pregoru in na neki način je pomenila močan preobrat znotraj tako javnosti kot politične oligarhije, mnogi jo celo postavljajo na celo prebjanje slovenske pomlad oziroma oblikovanja slovenske demokratične javnosti. Kako bi danes, po časovnem zamiku, vrednotili njen delom oziroma kako bi danes delovali tekti takšne vsebinske teže?

"Če vzmete lanskotletne številke Nove revije in v njih objavljene prispevke, je dejstvo, da gre za mnogo tekstov, ki so "veliko hujši", kot vsebina 57. številke pa je bila uradna politika popolnoma tiho. Pred časom sem prebiral partijsko čtivo o 75. številki, kjer je ob povzetkih naših tekstov, ki so služili za razpravo partijskim celicam, na koncu objavljeno tudi pismo predsedstva CK-ja, kjer je rečeno, da se ne bodo šli sodnega pregona, pač pa bodo storili vse (izjava Kučana), da se stvari, ki se zagovarjajo v 57. številki ne bodo v nobe-

stavljal prelop v tem smislu, da je šlo za poseg izven zaprtega, domačega kroga, ki so ga dotedaj ustvarjali in branili z vsemi silami. To dejanje politike ocenjujem kot zadnji poskus za vsako ceno obdržati naš prostor zaprt, da lahko v njem delači tisto, kar hočejo. Razdražil jih je moj nastop zunaj, brez njihovega navodila, kaj naj tam delam. Po drugi strani sem ravno zato šel ven, sprejel povabilo, ker sem menil, da svojo dolžnost, da kot Slovenec zastopam tisto, za kar se pravzaprav borim in očemer pišem - slovensko proble-

...Skratka, jasno se je pokazalo, da enopartijski sistem upravljanja družbe ni ustrezna oblika upravljanja visoko razvite družbe. Enopartijski sistem predstavlja nizko družbeno strukturiranost, hierarhično-birokratski sistem upravljanja in s tem sedež vse vednosti na organizacijskem vrhu. Povratne informacije, kolikor jih sistem potrebuje, imajo samo funkcijo nadzora nad tem, kolikor so nižje ravni v sistemu natanko izpolnjevale odredbe in navodila, ki prihajajo od zgoraj navzdol. V sociološkem pogledu temu modelu se najbolj ustreza absolutistična prosvetljenska država z izrazitim fevdalnim primesmi. Zato je tudi cela vrsta podobnosti med našo sedanjo družbeno ureditvijo in nekatere fevdalnimi institucijami, zlasti pa elementi absolutistične države. Vse pa deluje anahronistično in protisistemsko...
(Usodne odločitve, str. 13)

nem primeru uresničile. Poglejte današnje dejstvo - vse te stvari so se več ali manj že uresničile oziroma jih je uradna politika akceptirala, mogoče malo modificirala, kar je nasprotno značilno za delovanje Nove revije. Najprej smo pod udarom politike, ki potem vsebino ob izrazitki lastnem pomanjkanju idej počasi prebavili in potem pravzaprav vse to, za kar nas je prvotno kritizirala, sama sprejme. Da je bila takrat tako močna reakcija pomeni v nekem smislu prelop, kajti, dokler je Nova revija prinašala izključno kritiko, je režim to sicer z velikansko težavo, a vseeno še nekako prebavljal, ko pa se je pojavila revija vsaj s prispevkami za neki pozitivni program, je eksplodiral. Kritika obstoječega pomeni samo drezanje v obstoječe, pozitivni program pa pomeni predlog za nadomestitev tega, kar je, gre torej za kvalitativno razliko in zato so takrat tudi tako strahovito, živčno reagirali. Šlo je v bistvu za prelop z dotedanjim stalinističnim odnosom in zato je bila seveda tudi reakcija popolnoma stalinistična - kampanija na terenu, mobilizirali so borce, ki pa v veliki večini verjetno Nove revije sploh niso nikoli brali. Ko so videli neuspeh tega in po drugi strani reakcijo juga, je naše politično vodstvo samo ugotovilo, da je pametno nehati s pregonom, ker bi bilo lahko z nadaljevanjem tega samo prvo na uduaru."

O kvadraturi kroga

Če narediva nov časovni preskok, ste bili na prvi straneh časopisov in na dnevnom redu političnih organov po vašem nastopu pred komisijo Evropskega parlamenta. Tudi takrat so bile obožive zelo hude, tedanjih (in sedanjih) predsednik slovenske fronte Jože Smole vas je celo označil z narodnim izdajalcem. Je šlo tudi v tem primeru za sistem komentiranja že komentiranega in kakšna je pravzaprav po vašem mnenju prava osnova takratne gorne in stigmatizacij, še toliko bolj, če imamo sedaj dnevno opraviti z letom 1992, evropsko deklaracijo in misli tipa Zdržene države Europe?

"V tem primeru ni šlo za delanje izvlečka iz izvlečkov, kajti politični vrhovi, ki so me kritizirali, so brali resda slabo preveden, a vseeno avtentičen tekst. Tudi pri tem pa je šlo za nekaj povsem drugega, možno bi bilo celo vpleti paralelo s prejšnjim vprašanjem. Če je 57. številka pomenila prelop stalinistične miselnosti, je nastop pred komisijo Evropske skupnosti pred-

Kocbek ni razumel, da je demokratični socializem v protislovju, da gre za kvadraturo kroga in oni so v bistvu popustili že zdavnaj pred Dolomitsko izjavo."

Dotaknila sva se druge svetovne vojne, področja, ki ima še vedno verne zapisovalce Prave zgodovine, edine Resnice. Vsake toliko časa v pismih bralcev opazimo pričkanja o tem ali se je posamezen boj zgodil dan prej ali dan kasneje ali so ujeli šest ali sedem vojakov. V slovenskem prostoru se tako že dlje časa pojavljajo imena, ki so se oklicala za kroniste zgodovine in prav pedantno zasedajo stalne časopisne rubrike. Mares ne gre tudi v tem primeru za področje, ki bo moral doživeti izražiti preprih?

"Vi pravzaprav s svojim vprašanjem postavljate vprašanje filozofije zgodovine. Režim, ki je zmagal v vojni, je dosegel svoj glavni cilj, monopolno oblast, zato, da lahko preoblikuje družbo v skladu s svojimi vizijami. Če pa hoče to narediti, mora človeka kot sistemsko variabilno spremeniti v konstanto. Torej se ta sestavina sistema, ki ji pravimo človek, ne more obnašati po svoje, pač pa tako kot zahteva ta družbeni projekt, zato so ti sistemski antidežemokratični in totalitarni, ne zaradi zlih namenov, ampak ker je to bistvo sistema. Za kontrolo nad človekom pa danes ne zadostuje samo fizična represija in celo tudi ne ekonomska represija, potrebna je predvsem duhovna aktivna represija. Potrebno je duševnost človeka na-

...Upoštevati pa je treba še naslednjo okoliščino: slovenstvo se lahko ohrani šele na podlagi zavesti, da se splača biti Slovenc. Navdušenje delavstva in najrevnejših kmečkih slojev za Nemce ob njihovem prihodu je jasno pokazalo, da hočejo ljudje najprej inpredvsem približno zagotoviti gmotni položaj, da si želijo predvsem red in socialno varnost. Če naj bi ljudje videli kako perspektivo v slovenstvu, ki bi jo morali videti predvsem v primerni gospodarski in socialni urejenosti - torej predvsem v tistem, česar jim stara Jugoslavija ni zagotovljala...

(Usodne odločitve, str. 21)

matiko je potrebno predstaviti v Evropi, kajti ne moremo biti prepričani o svoji eksistenci, dokler smo v zaprtem krogu, v katerem lahko delajo z nami, kar hočejo. Slovenski problem se lahko reši samo s prodrom v Evropo, če svet za nas ve. Vedeti je potrebno, da se je takrat Slovenija kot Slovenija prvič politično pojavi na evropskem političnem zemljevidu."

Kocbek ni razumel

Pred kratkim časom ste pri časopisu za kritiko znanosti izdali novo knjigo, ki sta jo naslovili Usodne odločitve. V uvodu ste zapisali, da gre za vsebino, s katero ne bo zadovoljen predvsem sedanji politični režim v Jugoslaviji, zadovoljni pa ne bodo niti nasprotniki tega režima, ki so bili premagani v državljanski vojni. Se da to misel razširiti?

"To je v bistvu povedano v omenjeni knjigi v poglavju Obračun in bilanca. Moja teza je, da je tako ena kot druga stran v tej vojni izgubila. Partija se je borila, da bi ustvarila vizijo neke družbe, ki jo poznamo kot real-socializem, za katero se je izkazalo, da je dejansko nemožna kot učinkovita družbenega ureditev in je doživila krah pravzaprav na čisto vseh področjih. Torej, oni so se borili, kar se je popolnoma jasno izkazalo kot udarec v pravo, dosegli pa so svoj glavni cilj - prišli so na oblast. Na drugi strani se je takoimenovana katoliška stran borila za obrambovo. Vera se ne da braniti z orožjem, z njim so lahko branili družbeno ureditev, ampak to je povsem nekaj drugega. Vera sama nima nobenega odgovora na to ali je z verskega stališča bolj ustren kapitalizem, socialistem ali kaj tretjega. Vera na to nima odgovora, zato je popolnoma jasno, da se v imenu vere ne more braniti proti komunizmu, lahko se boriš proti posameznim pojavom, dejstvom..., ki so z moralnega stališča napočna. Ravno tako so se tudi krščanski socialisti borili za stvar, ki je bila absolutno nedosegljiva, kajti tudi

ravnati tako, da bo on sam od sebe delal v skladu s svojim projektom. Zgodovina naj bi bila eden od teh elementov in zato je le-ta izključno instrument za indoctrinacijo in nima to nobene zvezne s filozofijo zgodovine, ki pa bi jo še kako potrebovali in to ne samo za analizo enojeva, pač pa tudi za nazaj, česar praktično sploh še nimamo. Tudi zgodovinarjev imamo bolj malo, pa še ti verjetno ne bodo pripuščeni h koritu, kamor so povabljeni tisti, ki imajo v bistvu funkcijo člena agitpropa, to je v bistvu propaganda. Biti filozof zgodovine je seveda nekaj povsem drugega, kot biti zgolj navaden kronist, registrator dogodkov."

Socializem kot umetni konstrukt

Slovenska mladinska organizacija, ki je v zadnjem času naredila nekaj močnih korakov, je pred dnevi objavila svoj projekt imenovan "Za demokracijo", v katerem med drugim pravijo, da je najhujša herezija prava vera, kajti edina vsebina kakršnekoli prave aprimore vere je zgolj nenehna produkcija grizljivih razlik tipa in oznak: kontrarevolucija, nacionalizem... Če v ta kontekst umestimo še edino dovoljeno stranko v državi, dobimo svojstveno sliko?

"Ob tem je potrebno reči, da je herezija vedno obratna od prave vere in ves napredek je bil vedno v herezijah, ne pa v pravih verah. Res pa je, da je resnica

(družbeni pogled na svet, na usodo človeka...) vedno relativna. Zato se tudi naš pogled spreminja z našim razvojem, zato budi vsaka doba pisala drugačno zgodovino, ker je pravzaprav to naša avtorefleksija na isto, kar se je dogajalo. Zato je sleherni režim, ki se postavlja na stališče, da je odkril zadnjo, pravo resnico, nujno fašističen. Zakaj? Če si ti v posesti prave in dokončne resnice, je popolnoma logičen korak, da preganjaš slemhernega, ki je drugačnega mnenja, kajti ta škodi ljudem. Pravo resnico imamo vendar mi, torej če te nekaj drugega pripoveduje, je škodljiv, potrebno ga je v blagor človeštva zapreti. Zato pridevemo v mesijanstvo, misijonarstvo, inkvizicijo, preganjanje nasprotnikov in to velja za ene in druge."

Tomaž Mastrak je v brošurici Boj za oblast zapisal, da socializem ni v krizi, ampak je pri koncu, ker je doživel zgodovinski neuspeh: reziliral se je. Vprašanje zato ni, kako priti iz krize socializma, temveč, kako priti iz socializma. Postavimo ob to še misel iz naših šolskih učbenikov, da je socializem svetovni proces, ki bo zdaj zdaj prekrit umazani kapitalizem, ki se že tako ali tako duši v poslednjih vzdihljajih?

"Za kapitalizem velja, kako priti iz krize, kajti kapitalizem je nasledek razvoja znanstvene revolucije, ki je nastala v 16. stoletju in se danes pokazale strašanske disfunkcije - problem ekologije, problem svobode človeka, problem institucionalne ureditve, problem ekonomije... Ob tem bi sicer raje uporabil sistemski izraz tako imenovani naravni sistemi in umetni oziroma zaprti sistemih. Problem socializma sploh ni problem, kajti socializem je kot ideja že zdavnaj propadel in ne zaradi tega, ker bi bil slabo voden, recimo Gorbačov še vedno govoril o reformah, pač pa zato, ker je v svojem jedru protisloven. Bistvo tako imenovanega znanstvenega socializma pomeni zgraditi družbo kot umetni konstrukt. Mene najbolj moti dejstvo, kako daleč je naša indoctrinacija v teh štiridesetih letih uspela, govorite danes s povprečnim intelektualcem, pa vam bo rekel, da

...Ob tem je treba presoditi tudi naš odnos do drugih jugoslovenskih narodov. Ali je Jugoslavija, kakršna koli že, sploh primerna oblika in povezava za uresničevanje naših narodnih ciljev? Z okupatorji se v sedanjem trenutku vsekakor sočemo popolnoma sami, popolnoma odtrgani od ostale Jugoslavije. Ob grožnji narodnostnega uničenja se je pokazalo, da nam Jugoslavija ni mogla prav nič pomagati. Ali je naša narodna usoda povezana z dogajanjem v Srednji Evropi ali na Balkanu? Vse to so stvari, ki jih je treba ponovno presoditi. Vsekakor ljudje dolesj nikoli niso imeli možnosti, da bi o tem povedali svoje mnenje. A jim jo je treba dati!...

(Usodne odločitve, str.22)

...Pomembnosti te okoliščine, ki se je z vso jasnostjo pokazala zlasti po prvi svetovni vojni ob koroškem plebiscitu, nismo ne takrat ne pozneje ovrednotili v vsej njeni razsežnosti. Plebiscit smo, kot rečeno, izgubili prav zaradi bojazni, da bi s priključitvijo v novo jugoslovensko državo pršli v kulturno in civilizacijsko drugačno okolje, ki bi pomenilo prekinitev z dotedanjim izročilom in načinom življenja. Resda je to okoliščino znala napihniti in do kraja izkoristiti nemška šovinistična propaganda, toda v bistvu je bila karikiranje nekaterih dejansko obstoječih dejstev...

(Usodne odločitve, str.31)

to že da. Ob vprašanju, kako premesti težave, je en odgovor najbolj zaostalega dela, da je potrebno ponoviti leta 1971, torej v bistvu državni udar, z eno samo poteko vse skupaj ukiniti. Vedeti moramo, da je to režim sposoben narediti vsak trenutek - nekaj bi nas pozaprlji, nekaj mogoče skrajšati za glavo in bi se stvar hitro uredila. Na tem, kako nekdo do tega vprašanja reagira, se vidi tudi njegova pravzapravnost, odprtost in resnično razumevanje položaja."

Zaključiva najin pogovor na področju delovanja Slovenske demokratske zveze, kjer ste pred kratkim casom sprejeli predsednično vodstvo SDZ, čemu?

"Če hočemo izboriti nov politični prostor, se je potrebo politično angažirati, druge izbire preprosto ni, sam od sebe seveda ne bo prišel. To funkcijo sem prevzel, ker to menim kot svojo državljansko dolžnost in tudi kot dolžnost Slovenca."

Avtoritarna vzgoja v šolah le počasi popušča demokraciji

Kako z generacijo, ki dvomi

Šenčur, Škofja Loka, 15. februarja - Priznani slovenski strokovnjak, psiholog Vid Pečjak, označuje demokratično vzgojo z rekom "naj cveti tisoč cvetov". Demokratična vzgoja, ki pa je ne smemo enačiti z "laissez faire" vzgojo, ko je otrokom vse dovoljeno, namreč učence spodbuja, da misijo s svojo glavo, da odstopajo od tega, kar piše v knjigah ali pove učitelju, da so v pogovorih izvirni in samosvoji, da ne priznavajo tabujev in nezmotljivih avtoritet, da si upajo dvomiti. Prihajajoče 21. stoletje rabi ustvarjalne ljudi, kakršne lahko daje le demokratična vzgoja. Ali je naša šola že uspela presekat močne korenine autoritarnosti, ali je demokratična?

Na to vprašanje je Jana Artač, psihologinja v osnovni šoli v Šenčuru, ki jo še zlasti zanimata delo z nadarjenimi otroki, odgovorila z novima vprašanjema: »Ali je naša družba demokratična? Ali so bili naši učitelji vzgajani demokratično?« In nadaljevala: »Mislim, da autoritarne šole v najbolj strogem pomenu ni več, demokratične pa tudi še ne; meje so zelo zazrisane, smo nekje vmes. Naša šola je državno vodenja; učni načrti, predmetniki, ure, vse je določeno. Vprašanje je, koliko je v tem okviru še prostora za svobodo, ustvarjalnost učiteljev in učencev.«

Šola ima najraje povprečne otroke, kakršnih je približno polovica, drugi odstopajo bodisi navzdol ali navzgor. Kaj z njimi? Učitelji so se šolali bolj za učno snov kot za vzgojo. Zato je dobra (demokratična) vzgoja, pogojena predvsem z učiteljevo osebnostjo. Zato je tako pomembno, kakšni ljudje (ne samo, s kakšnim spričevalom) gredo v pedagoške poklice.

V osnovni šoli edina prisila ocena

»Učitelj biti ni preprosto. V osnovni šoli ima nad seboj vrsto pritiskov; od tega, naj bi vsi otroci izdelani, do pritiskov staršev, ki so vse glasnejši, kar je tudi prav, in očitkov iz srednjih šol, češ da osnovna šola daje premalo določenih znanj. Težko je motivirati učence v sedmem razredu, recimo, da bo uspešen. Avtoritarna šola je šola, ki pozna pritiske, prisilo, osnovna šola jih, razen ocene, nima in jih ne more imeti, že zato ne, ker je obvezna. Torej ne more biti autoritarna šola.«

Demokracija je najtesneje povezana z motivacijo. Učitelj nima zunanje motivacije, ostaja mu edino notranje zadovoljstvo, ljubezen do otrok in poklica, ki pa tudi ne traja večno. Učitelji pred upokojitvijo so večinoma zagrenjeni; otrokom so dali veliko sebe, dobili zelo malo.

Ali res rabimo ustvarjalne ljudi

»Vse pogosteje dvomim, ali se res zavedamo, kakšen pomen ima za našo prihodnost znanje, o čemer sicer veliko govorimo. V šoli vodim tudi poklicno usmerjanje. Učencem priporočam, naj se uče, hodič v šoli, ker prihodnost terja veliko znanja. Kaj pa kažejo izkušnje? Službo prej dobti tisti, ki hodi dve ali tri leta v srednjo šolo kot izobraženec, tudi svoje znanje lahko bolje vnovči. Zato otrokom ne upam več toliko govoriti o pomenu znanja, ker so izkušnje drugačne. Žal je tako,« pravi Jana Artač.

Druga plat je ustvarjalna vzgoja. Najlaže je učitelju vzeti v roke učni načrt in delati po

njem, zelo težko pa je razvijati ustvarjalnost nadarjenega učenca (v razredu so otroci mentalno tudi tri leta narazen). Za tako vzgojo mora biti učitelj najprej sam razgledan, izobražen, širok.

Pred nami so posledice več let trajajoče negativne selekcije učiteljev. Nizke plače niso doobili po naključju ali pomoti. Zadri takšnih osebnih dohodkov jih je veliko zbežalo. Mnogi so ostali sfrustrirani. Psihologija nas uči, da sfrustrirani ljudje izvijljajo svoj bes na nedolžnih žrtvah in jih tlaci, ne dopuščajo, da bi ravnali po svoji volji in glavi. Njihovi vzgojni prijemi so super-avtoritarni. Jugoslavija prihaja v 21. stoletje z dvajsetletno ali celo tridesetletno zamudo. Naša dežela, takšna, kot je, ne potrebuje ustvarjalnih ljudi, konformisti in kimavci ji pridejo bolj prav, ker je z njimi lažje manipulirati. Ustvarjalni ljudje jih celo dobivajo po glavi, ker misijo preveč samosvoje, ker se avtoritetom premalo pokoravajo, ker se poživljajo na socialne in intelektualne tabuje itn.

Vid Pečjak v Prosvetnem delavcu

Demokratična šola pomeni tudi to, naj bi bilo učitelja zemljepla, ki ni od blizu spoznal evropskih velemest, naj bi ne poučeval angleškega jezika, kdor ni bil vsaj nekajkrat v Veliki Britaniji, ne učil slovenščine, kdor doma nima knjižnice. Učitelj bi se moral vseskozi izobraževati. Ne le ozko v stroki, ampak tudi v pedagogiki, psihologiji. Za to pa rabi čas in denar, ki mu ga šola ne dajeta (dovolj).

Demokratična šola tudi ni samo učiteljevo predavanje, ampak je pogovor z učenci, delo v skupinah, so poskusi, so dvomi o resnicah. Tuji za to ni pogojev; razredi so prepolni, učni načrt prenatrpan.

Koliko je šola še avtoritarna?

O večem strahu otrok pred šolo je Jana Artač povedala tole: »Lani sem se precej poglabljala v to, kako se otroci počutijo v šoli. Zajela sem učence od drugega do osmega razreda. Kar 33 odstotkov jih je odgovorilo, da neradi hodijo v šolo, 31 odstotkov jih je vedno strah spraševanja, 55 odstotkov jih je odgovorilo, da je znanje treba ocenjevati. Mislim, da bi morali oblikovati šolo po meri otroka. Učitelj bi moral imeti možnost in sposobnost individualnega pristopa do vsakega. Na sploh preveč poudarjam samo znanje. Tudi sama veliko dam nanj, še več pa na dobro počutje, zadovoljstvo otroka v šoli. Nisem za to, da vraga nevrotike.«

Drug plat je ustvarjalna vzgoja. Najlaže je učitelju vzeti v roke učni načrt in delati po

Vid Pečjak pravi, da je avtoritarnosti mnoho preveč, kot bi bilo potrebno zlasti v srednjih šolah. V škofjelški družboslovno-jezikovni šoli, ki slovi za bolj odprt, demokratično od drugih, smo zato vprašali psihologinjo Lidijo Magolič, kaj je tisto, kar vpliva na bolj ali manj demokratično vzgojo in kje oni poskušajo presegati ovire na poti v večje demokratičnost.

»Prav gotovo ima določen vpliv način vedenja pedagoškega kolektiva šole. Pri nas odnosni avtoritarni, hierarhični, vsak ima svoj manevrski prostor za strokovno delo. Strokovnost je izjemno pomembna in tega se večina učiteljev dobro zaveda. Odvisna je od njih samih in od možnosti biti na tekočem z dosežki v svetu. Ko sem iskala primerno literaturo za seminarne naloge v Narodni in univerzitetni knjižnici, na primer, sem naletela na letnico okrog 1960 in 1970; kar je bilo novejše, so bili v glavnem ponatisi. Hočem povedati, da so materialne možnosti za dograjevanje strokovnosti pri nas izjemno slabe. Ni literature oziroma je tako draga, da ji učiteljska plača ni kos. Razen tega učitelj tudi nima dovolj časa za študij, dopolnjevanje. Danes so učenci razgledani, sami se proglašajo za generacijo, ki dvomi. Zato so učenci srčka, so spodbujevalci ali žrtve večje demokratičnosti.«

Lidija Magolič pravi, da učenci zelo dobro prepoznavajo strokovnost svojega učitelja in so na najboljši kriterij zanjo. Ne le zanjo, ampak tudi za odnos učitelja do predmeta, za trud, ki ga vlagava v pouk, za odnos učitelja do učencev.

Vsaka šola je konfliktna skupnost

V škofjelški "gimnaziji" skušajo vzpostaviti dvosmerno komunikacijo, kar je najbrž pogoj za večjo demokratičnost. Učenci tisto, kar začutijo kot globiji problem, prek šolske skupnosti in mladinske organizacije predstavijo učiteljskemu kolektivu, ki je tako seznamen z realnostjo in se odziva nanjo.

Z metodo ankete so učenci so obdelali, na primer, prednosti in slabosti kurznega sistema, kvaliteto in predloge za naravoslovne in kulturne dneve, predlagali, kako bi zboljšali kakovost pouka, kateri učitelji naj bi zboljšali metode svojega dela, začeli so si več dobrih predavateljev od zunaj, predlagali več svobodnega pogovora pri pouku, več časa za vaje, razlage, povedali, kako bi lahko zboljšali disciplino in učni uspeh in tako dalje.

»Učenci so torej pomemben izvor pritiskov, ki vodijo v demokratizacijo. Po tem, da dvomijo, se razlikujejo od nas in nas včasih presenetijo. Dobro je, da je tako,« pravi Lidija Magolič.

Škofjelški učitelji imajo dokaj posluha za realnost. Predlog šolske skupnosti o možnosti pospešenega študija za bolj nadarjene učence, denimo, so dopolnili s svojim predlogom; učencem dajejo pravico do desetih ur mentorškega dela. Skratka, z učenci se lahko pogovarjajo o tem, na kakšen način do več znanja, kdo bo pri tem pomagal, nikakor pa ne, ali bo do učenci znali ali ne. Tudi to je posluh za realnost.

H. Jelovčan

Franc Tušek - kmet z Martinj vrha

Velika razlika je, ali z gozdom živiš ali si v njem le v službi

Martinj vrh, 15. februarja - Vsem, ki so me v sredo dopoldne usmerjali po makadamskih, gozdnih poteh, speljanih po hribih v okolici Železniških, in mi pomagali priti do kmetije Franca Tuška, že na začetku najlepša hvala! Nenadejana vožnja od domačije do domačije in "okrog zadnjice v žep" je bila po svoje tudi koristna. Pisce teh vrstic se je lahko še enkrat prepičal, da je s hribov sicer (ob lepem vremenu, kakršen je bil v sredo) čudovit razgled, da pa tod ni mesta za pomehkužene meščane, ki so vajeni, da imajo pred nosom trgovino, avtobusno postajo, asfaltno cesto, pločnik, šolo, vrtec in še marsikaj drugega.

Ko sem se po debeli uri iskanja nazadnje le ustavil na dvorišču hribovske kmetije, na 760 metrov nadmorske višine, še vedno nisem bil povsem prepričan, ali sem prav ali ne. Vse dvome je pregnal gospodar Franc, ki se je prikazal izza vogala

"Tudi naši gozdovi, ki veljajo za zelo vitalne, umirajo, propadajo. Še posebej je ogrožena jelka. Ker je znano, da je glavni krivec onesnaževanja zraka, bi morali tudi na tem področju uvesti čiste račune - ktori onesnažuje okolje, naj plača odškodnino za posledice v naravi."

novega poslopja. "Če se dobro spominjam, pred dvema letoma še niste imeli tako sodobnega hleva," sem ga nagovoril. "Ja, marsikaj se je zgodilo na kmetiji od vašega zadnjega obiska," je pripovedoval Franc. "16. junija predlanji je strela udarila v gospodarsko poslopje. Požar je uničil hlev in pogorela bi bila tudi hiša, če je ne bi obvarovali gasilci.

"Ce si lastnik gozda in z njim živiš od otroških let naprej, je to nekaj povsem drugega, kot če si v gozdu le v službi. To je tudi razlog, da so zasebni gozdovi bolje negotovani in vzdrževani kot družbeni in da se z njimi bolje gošpodari."

Potem se je začelo - poleg rednega dela še gradnja. Veliko so nam pomagali domačini, sorodniki, prijatelji, v kmetijski zadruži in v gozdnem gospodarstvu smo dobili dokaj ugodno posojilo... 20. novembra je bil hlev, ki je 25 metrov dolg in 13 metrov širok, v njem pa je prostora za 22 goved in še za nekaj prasičev in kokoši, pod streho. Čez leto dni, novembra lani, smo že preselili vanj živino, ki

"Prepričan sem, da 80 odstotkov slovenskih kmetov ve, katero drevo sme posekat in katero ne. To so med drugim dokazali že številni rodovi v preteklosti."

je bila po nesreči v reji pri sorodnikih. Zdaj je v novem hlevu vsega sedem goved: enajst smo jih namreč po požaru prodali pa tudi sicer smo zadne čase imeli pri živini nekaj smole."

Namesto odgovora - rubež

Vsek, ki ve, kaj je naravna nesreča in koliko stane gradnja novega hleva, bo razumel, zakaj je Franc na raznih koncih prosil za razumevanje in pomoč. Poštarji so mu ustregli in jim je že danes hvalezen, da so mu prej kot ostalim na tem koncu priključili telefon. V času gradnje mu je veliko koristil. Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja ga je do konca leta opristila plačila prispevkov, podobno prošnjo za opristitev davkov v letu 1988 je naslovil tudi na škofjelško občinsko skupščino, odkoder pa mu za zdaj še niso odgovorili. V pričakovanju ugodne rešitve (in že prej) ga je trikrat obiskal rubež, s katerim je - to priznaje - izmenjal tudi nekaj ostrih besed.

"Če bi bili v samoupravnih organih gozdnih gospodarstev in njihovih kooperantskih organizacij samo kmetje, ki jim je les glavni ali celo edini vir zaslužka, bi se bolj "tolkli" za cene in za plačilo lesa, kot se tisti, ki jim je les le postrani zaslužek. Mislim, da ni poštreno, da kmetje dobijo plačilo za les še posem meseč in v nekaterih primerih še kasneje."

Pravo zdravilo zoper zaraščanje

Franc se ne strinja povsem s tistimi, ki trdijo, da je treba hribovske kmetije le gospodarsko okrepliti z raznimi (domačimi) obrtmi, s kmečkim turizmom in drugimi dejavnostmi - in vsi problemi bodo rešeni. "Ce cena mesa in mleka ne bo tolikšna, da bo kmetja spodbujala h košnji in spravilu sena, h kultiviranju krajine torej, potem ne bomo nočesar spremenili - senožeti, košenice in druga kmetijska zemljišča v hribovskem območju se bodo še naprej zaraščala."

Nežka Jugovic

Nežka Jugovic se na oko ne razlikuje od vrstnic, ki so tri desetletja služile tekstilnemu stroju, nato pa nekaj let pred svojim časom odšle v pokoj. Kot številne mlade upokojenke, ki so komajda srečale Abrahama, se tudi Nežka suče po hiši in hipoma prežene najmanjši prah, ki se prikrade v kot, razvaja družino, najbolj pa vnučke, in ima končno nekaj časa tudi zase. V nečem pa je ta ženska, doma iz Stražišča pri Kranju, vendarle posebna - skoraj četrto stoletje je že krvodajalka, za seboj ima domala sto krvodajalskih akcij, dvakrat je za svoje

humano dejanje dobila tudi priznanje. Pa tudi med sto tisoč slovenskih krvodajalcev, ki letno darujejo kri za bolnike, po rodnice in ponesrečence, je Nežka nenavadna. Čeprav iz preteklosti pozna tudi čar skupinskih krvodajalskih akcij s klobaso in poličem vina ob zaključku, jo zadnja leta posebej vabijo na Zavod za transfuzijo krv v Ljubljano. Tam jo imajo namreč na seznamu krvodajalcev z redko krvno skupino in kadar jo potrebujejo, jo pokličejo na odziv. S svojo krvjo (ali še pogoste krvno plazmo) Nežka navadno pomaga nosečnicam in poročnicam z negativnim RH faktorjem v krv (tudi njena kri A skupine je RH negativna), da bi rodile brez tveganja z njo.

Pred več kot 25 leti je namreč Nežka pri porodu ravno zradi posebnosti v svoji krv izgubila otroka. Ta boleča izkušnja je tudi v največji meri odločala, ko so jo kmalu zatem pospriesili, nai s svojo krvjo pomaga bodočim materam v enaki stiski. V svojem dolgoletnem krvodajalskem stažu je nedvomno pomagala ohraniti veliko življenj mater in novorojenčkov. O njihovem številu ali imenih Nežka ne ve ničesar, le svojo človeško dolžnost je storila in pomagala tako, kot zmore.

»Svoje je dostikrat skrbelo, ali ni tolikokratno darovanje krv nevarno za moje zdravje,« pripoveduje sogovornica. »To da z zdravjem zaradi tega nimam nobenih nevšečnosti. Pred odzvom krv me tudi vselej pregleda zdravnik. Všeč mi je taka skrb za krvodajalca in njegovo zdravje, saj pomeni, da nisi le številka in da cenijo tvoje dejanje. Mama me je spočetka velikokrat svarila, naj mislim tudi nase. Potem pa je v bolnišnici sama potrebovala transfuzijo. Krvodajalca, cigar kri je dobila, so ji pred posegom tudi predstavili. Odtlej je vselej poudarjala, da ji je docela neznan fant rešil življenje, in me spodbujala, naj le nadaljujem z darovanjem krv.«

Nežino solidarno početje traja že več kot dve desetletji. Pred leti je dobila priznanje za 25-kratno darovanje krv, predlanji za 5

Silvo Poljanšek pred razpletom državnega hokejskega finala

Psihološka prednost zmagovalca prve tekme

S petkovim srečanjem med Kompas Olimpijo in Jesenicami se je končal polfinalni del tekmovanja za državnega hokejskega prvaka. Vsa srečanja so bila kakovostna in borbenega, predvsem pa izredno razburljiva za gledalce. To velja še posebej za tekme med Jesenicami in Kompas Olimpijo. Posebno analizo zaslubi zadnje, peto srečanje v Ljubljani, izredno razburljivo za igralce in gledalce. V prvem delu je Kompas Olimpija prigrala skoraj nedosegljivo prednost štirih zadetkov in imela igro v svojih rokah. Po moje je bil eden prelomnih trenutkov tekme izredno dobro speljan jeseniški protinapad, ki ga je zaključil Šuvak z golom. Jeseničani so zigrali kot prerojeni in to ne samo v napadu, ampak tudi v obrambi, kar je po drugi strani omogočalo hitre protinapade, zoper katere Olimpija ni našla zdravila. Ljubljanci so bili brez moći v napadu zoper jeseniško obrambo, pomaknili so se v obrambo in s tem omogočili Jeseničanom izenačitev izida ter zmago. Za jeseniški uspeh so zasluzni vsi igralci, vendar je na vseh srečanjih izstopal vratar Cvetko Pretnar, ki je branil vrhunsko in dokazal, da je ta čas prvi jugoslovanski vratar. Na drugi strani pa lahko govorimo o tragičnem junaku zadnjega srečanja, tudi vratarju, vendar Olimpijemu Zvonetu Bolti. Najboljši je bil na srečanjih, ki jih je Olimpija dobila po kazenskih strelah, na odločilnih, peti tekmi pa je napravil napako, ki je dala Jeseničanom poletia in na koncu zmago. Tak preobrat se je v odločilnih srečanjih v zadnjih letih že dogajal in ne moremo govoriti o sreči ali naključju, temveč o odločilnih napakah vratarjev oziroma obramev Olimpije.

Prva tekma finala bo jutri v Zagrebu med Medveščak Gortonom in Jesenicami (članek je bil napisan pred torkovo tekmo - op. J. K.). Medveščak je imel sedem dni premora in se je pripravljal na to tekmo. Je nesporen favorit predvsem zaradi velikega števila kakovostnih igralcev, prednosti prve tekme doma in izredne želje po uspehu v letošnji sezoni. Državnemu naslovu so podredili vse delo in teh ambicij ne skrivajo. Zato bo prva tekma nadvse pomembna. Medveščak je sicer iz tekmovalnega ritma, kar je lahko pomanjkljivost, po drugi strani pa je svež. Jeseničani bodo skušali na prvi tekmi obdržati doseženi tekmovalni ritem ter visoko kakovost igre v obrambi, kar lahko čim dlje zadržuje ugoden rezultat in zadrži pritisk na začetku tekme, čansa pa so hitri protinapadi. V prvem srečanju imata obe moštvi enake možnosti za uspeh, z zmago enega ali drugega pa bo imel zmagovalce prve tekme veliko psihološko prednost, kar je pomembno. Čas med srečanjimi je kratek in psihološka plat je zato še bolj pomembna. Predvsem pa upam na kakovostno sojenje, zaradi česar lahko hokej samo pridobi.

Hokej

Danes druga finalna tekma

Jesenice, 15. februarja - Prva finalna tekma za državnega prvaka v hokeju na ledu med Medveščak Gortonom in Jesenicami v Zagrebu se je končala z zmago domačinov s 4 : 2. Zmaga Zagrebčanov, ki doma v letošnjem prvenstvu niso zgubili tekme, je bila težja, kot je bilo pričakovati. Medveščak je povedel, nato pa je Razinger z dvema goloma zagotovil Jeseničanom vodstvo. Ti so zamudili tudi nekaj izrednih priloznosti za gol in zmago, odličen pa je bil zagrebški vratar Domine Lovrošek. Nato so Jeseničani, tudi utrujeni od petih tekem z Olimpijo, popustili in Medveščak je zabil tri gole.

Druga tekma finala bo nocoj na Jesenicah, kjer lahko domači iznačijo rezultat.

V prvi tekmi za tretje mesto pa je Kompas Olimpija premagala Partizana s 6 : 2.

J. K.

Rokomet

Kranj Duplje polfinalist

Kranj, 14. februarja - Četrtna finalna tekma rokometista za pokal mladosti na področju Slovenije Kranj Duplje : Mlinotes (Ajdovščina) 29 : 23 (15 : 8) dvorana na Planini, gledalcev 150, sodnika Češek, Jovanovič (oba Ljubljana).

Kranj - Duplje: Lenič 1, Orehar 4, Valant 1, Bajrovič 1, Mežek 2, Žontar 3, Kastelic 11, Jeruc 1, Gradišar 1, Mežek 4, Jakšič, Sonc. Najboljša strelka pri Mlinotestu je bila Čeferinova z 9 golmi.

Skozi vso tekmo so bile Kranjčanke veliko boljše kot gostje iz Ajdovščine. Ta zmaga jih je pripeljala v polfinale pokala mladosti, hkrati pa je lep obet za sobotno tekmo, ki jo Kranj Duplje igra v Koprivnici pri drugoligašu Podravki.

D. H.

Danes začetek tekmovanju

Kranj, 10. februarja - Rokometna zveza Slovenije je tudi letos pripravila odprto klubsko prvenstvo za kadetinje in kadete. Med kadetinjam se je prijavilo 22 ekipe, ki bodo razdeljene v šest skupin. Pravico nastopa imajo kadetinja, rojene 1972. leta in mlajše. Zmagovalci skupin se bodo uvrstili v finale, ki bo na sporednu 4. in 5. marca.

Prava skupina bo nastopila v športni dvorani Poden v Škofiji Liki. Danes, 17. februarja, ob 18.15 bo na sporednu prvo srečanje Alples : Polje, ob 19.15 uru Duplje - Kranj : Polje in ob 20.15 Alples : Duplje - Kranj.

V drugi skupini, ki igra tudi danes v Ljubljani, nastopa ekipa Peko iz Tržiča. Prvo srečanje Itas-Kočevje : Olimpija bo na sporednu ob 17.20 uri, ob 18.15 uru igrata Peko in Itas-Kočevje, ob 19.10 uru pa še Olimpija v Peku.

Za odprto prvenstvo za kadete se je prijavilo 31 ekipa, ki so razdeljene v 10 skupin. Zmagovalci skupin se bodo uvrstili v polfinale, ki bo 4. in 5. marca, finale pa bo na sporednu 11. in 12. marca. Sedma skupina igra v nedeljo, 19. februarja, v športni dvorani Poden v Škofiji Liki, sodelujejo pa gorenjske ekipi Peko, Predvor in Termopolz.

Ob 9. uri bo srečanje Predvor : Termopol ob 10. uri Peko : Predvor in ob 11. uri Termopol : Peko.

J. Kuhar

Kegljanje

Kranjska gora prva

Kranj, 11. februarja - V gorenjski kegljaški ligi so odigrali 8. in 9. kolo. V 8. kolu so bili doseženi naslednji izidi: Bled : Simon Jenko 4745 : 4957, Jesenice : Ljubelj 5095 : 5035, Triglav : Adergas 4981 : 4758, Elan : Kranjska gora 4726 : 4858 in Lubnik : Sava 4925 : 4992. V 9. kolu pa so igrali: Sava : Bled 5010 : 4987, Kranjska gora : Lubnik 4978 : 4877, Adergas : Elan 4898 : 4942, Ljubelj : Triglav 4923 : 4891 in Simon Jenko : Jesenice 4905 : 4826. Prvi del prvenstva je tako končan. Vodi Kranjska gora s 15 točkami, Jesenice jih imajo 14, Triglav 12, Ljubelj 11, Sava 10, Simon Jenko 10, Lubnik 8, Bled 8, Elan 2, Adergas pa je še brez točke.

Odigrana so bila tudi četrtna finalna srečanja za gorenjski kegljaški pokal. Izidi: Elan : Ljubelj 4754 : 4780, Bled : Jesenice 4923 : 4907, Sava : Triglav 5055 : 5278, srečanje Lubnik : Krvavec pa zaradi neudelzežbe Krvavca ni bilo odigrano.

T. Bolka

SPORT IN REKREACIJA

Svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah Lahti 89

Sedmerica naših računa na uspeh

Ljubljana, 13. februarja — V torek je z Brnikov v Lahti na Finsko odpotovala naša smučarska skakalna in tekaška reprezentanca. Od tekca bo na letošnjem svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah nastopal le Jani Kršinar, v skakalni reprezentanci pa je šest skakalcev. To so Matjaž Zupan, Rajko Lotrič, Primož Ulaga, Miran Tepeš, Janez Debelak in Matjaž Debelak. Vodja reprezentance v Lahtiju je predsednik SZ Jugoslavije Milorad Savičević. Na pot so odšli direktor nordijskih disciplin Lojze Gorjanc, zvezni trener Luko Koprivšek, pomočnika Jelko Gros in Bogdan Norčič, zvezni trener tekača Jože Raišp, dr. Vanja Vuga, serviserja Elana Janez Reberšek za teke in za skoke Jože Justin. SP bo od 17. do 26. februarja.

Lahti je mesto na Finsku, ustanovljeno šele leta 1905, oddaljeno kakih 100 kilometrov od Helsinkov. Izredno hitro se je razvijalo, ne le kot finski smučarski center, marveč tudi kot pomembno gospodarsko in kulturno središče. Mnogi slovenski športniki so doma v Lahtiju. Med sedanjimi skakalci je tu doma Jari Puikkonen, iz prejšnjih rodov pa Juhani Kärkinen in Penti Kokkonen. Tu živi znana finska tekačica Sūri Rautanen. Lahti pa je sicer že petič gostitelj svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah.

V ponедeljek so se reprezentante predstavili na tiskovni konferenci. V Lesnini, ki je glavni pokrovitelj smučarskih skakalcev, so bili na konferenci tudi ostali pokrovitelji Videm Krško, Paloma, Toper, Unior in Smelt.

Naše reprezentante je s paradnimi oblekami opremila Mura, svoje pa je dodal še Toper. Lojze Gorjanc je optimist, saj od naših reprezentantov pričakuje, da bo dosegli odmevne uvrstitev. V načrtu je, da bi med posamezniki

ki od skakalcev eden osvojil trete mesto, eden od njih naj bi bil do šestega mesta, ekipa naj bi bila med dobitniki medalj, medtem ko od tekača Janija Kršinara pričakujejo, da bo izboljšal svojo najboljšo uvrstitev, 25. mesto, s svetovnega prvenstva, ki je bilo leta 1987 v Oberstdorfu. Jani Kršinar bo tekel v vseh štirih disciplinah: tek na 15 km, (dvakrat, klasična in prosta tehnika), 30 in 50 kilometrov. Skakalci niso glede uvrstitev taksi optimisti kot njihov direktor. Zadnje piljenje forme so imeli na treningu v Rudoldingu, trening pa je pokazal, da je forma vseh boljša kot na tekma svetovnega pokala, ni pa še vrhunska. Prav zato je od njih težko pričakovati, da bi ponovili uspeh z lanskimi zimskimi olimpijskimi igrami v Calgaryju.

Jani Kršinar je naš edini tekač. Kot je dejal zvezni trener Jože Raišp so vsi ostali nazadovali. Norma za nastop v Lahtiju ni bila visoka. Le uvrščati bi se moralni v svetovnem pokalu do štiridesetega mesta.

● **Jani Kršinar:** »V Lahtiju bom nastopil v vseh štirih tekih. Dvakrat na 15 in nato na 30 in 50 kilometrov. Kot kaže, sem dobro pripravljen za te nastope. Rad bi izboljšal svojo najboljšo uvrstitev, ki jo imam s svetovnega prvenstva leta 1987 v Oberstdorfu. Vendar bo težko. Še najbolj mi leži tek na 50 in 30 kilometrov v prosti tehniki.«

● **Matjaž Zupan:** »Za letošnjo sezono sem imel že dobre kondicijske priprave na odsluženju vojaškega roka. Smo sem nato imel pri poškodbri, potreben je bil kirurški poseg. To mi je onemogočilo še boljše priprave. Ujet sem se in dosegel že nekaj dobrih uspehov. A skoki na teh tekmovalnih štirih disciplinah še niso bili idealni do potankosti. Uspeval mi je le en skok. Sicer Lahti je skalnice poznam. Rad bi dosegel dobre uvrstitev. Upam, da bom res naredil dva skoka enako dobro. Da bom lahko zadovoljen. Forma se mi zdi dobra.«

● **Rajko Lotrič:** »Ni me uspavala lanska sezona, ki je bila dobra. Menim, da sedaj v Lahtiju prihaja naš čas. Menim, da smo vsi v dobrni formi in da bodo uspehi boljši, kot so bili v letošnji sezoni.«

D. Humer

Streljanje

Dobra udeležba na kranjskem prvenstvu

Kranj, 12. februarja - Kranjski strelci so v vseh kategorijah (člani, članice, mladinci, mladinka, pionirji in pionirke) tekmovali za ekipe in posamežne občinske naslove. Tekmovalo je kar 122 strelcev, kar je udeležba, kakrsne že dolgo ni bilo. Med člani je ekipo zmagala strelska sekacija Iskre v postavi Jure Frelih, Marjan Umnik in Jure Bojančič s 1096 krogov od 1200 mogočih. Sledijo Iskre II 1069, SD Franc Mrak Predsolje 1065, SS Tone Nadižar Črče 1063 itd. Posamečno pa je zmagal Jure Frelih (Iskre) s 374 krogom od 400 možnih, sledijo pa Osterman (Predsolje) 363, Umnik (Iskre) 362, Hafner (Tone Nadižar) 361 itd. Med članicami je zmagalo moštvo SD Bratstvo edinstvo s 1066 krogov v postavi Darinka Smrtnik, Sonja Hafner in Lidija Vodopivec pred strelske sekცjio Tone Nadižar, ki je zbrala 1065 krogov. Med posameznicami pa je zmagala Darinka Smrtnik s 360 krogi.

Med mladinci je ekipni vrstni red naslednji: 1. SS Tone Nadižar I 1035, 2. SS Tone Nadižar II 985, 3. SD Franc Mrak Predsolje 977 itd., med posamezniki pa so bili najboljši Matej Malovrh (T. Nadižar) 350, Nurset Alidžanovič (T. Nadižar) 345 in Boštjan Jelen (T. Nadižar) 340. Med mladinkami je ekipo zmagala strelska sekacija Tone Nadižar Črče z 969 krogov pred Bratstvom in edinstvom z 791 krogom, posamežno pa so bile najuspešnejše Bernarda Lokar (S. Kovačič) 340, Ema Turnšek (T. Nadižar) 338 in Monika Gašperč (S. Kovačič) 331.

Pionirji ekipno: 1. Franc Mrak 464, 2. SS Tone Nadižar 441, 3. Franc Mrak II 396 itd., posamečno pa 1. Gorazd Umnik (Predsolje) 157, 2. Jože Pišek (T. Nadižar) 157, 3. Marko Malovrh (T. Nadižar) 156. Pionirke ekipno: 1. SS Tone Nadižar 476, 2. SD Bratstvo edinstvo 332, posamečno pa 1. Darinka Žarn 162, 2. Andreja Malovrh 160, 3. Nina Brovč 154 (vse Tone Nadižar).

J. Sitar

Danes zbor tržiških planincev

Tržič, 13. februarja - Planinsko društvo Tržič, ki se lahko pohvali z visokim odstotkom občanov, včlanjenih v društvo, med katerimi je večina tudi aktivnih, vabi na občni zbor, ki bo danes, 17. februarja, ob 18. uri v večnamenskem prostoru osnovne šole v Bistrici pri Tržiču. Društveno delo se uresničuje v številnih odsekih. Po aktivnosti izstopajo gospodarski in alpinistični odsek ter postaja Gorske reševalne službe, ne moremo pa mimo prizadevanja dela markacijskega in propagandnega odseka, gorske straže in varstvenikov narave. Poglavlje zase je mlašinski odsek, v katerem naj bi delali mladi, pa je teh med društvenim članstvom le 7 odstotkov. Razveseljiva pa je dobra planinska vzgoja v osnovnih šolah in vrtcih, pri čemer imajo veliko zaslug mentorice in vzgojiteljice ice. Zato vabljeni na občni zbor, ki bo popesten z glasbo in diapositivi.

I. B.

V Kranju gostuje Gusal

Kranj, 15. februarja - Vaterpolisti Triglava so odločno štartali v prvi B zvezni vaterpolski ligi. V prvem kolu so v »domačem« bazenu v Tivoliju v Ljubljani premagali Budvo. V drugem kolu so gostovali v Beogradu in v bazenu Tašmajdan premagali gostitelja.

Kranjčani so prepričani, da bodo osvojili tudi tretjo zmago, saj Gusal v teh dveh kolih ni bil uspešen. Osvojil je le točko. **Tekma bo to sobo ob 19.30 v bazenu Tivoli.**

D. H.

Prihaja Krajina

Kranj, 1

TV SPORED

PETEK

17. februarja

- 9.00 Video strani
9.10 Kaj je film
10.10 Tednik
11.00 Alpe Jadran
11.30 L. Mc Murtry: Umor Mary Phagan, ameriška nadaljevanka
12.30 Video strani
15.45 Video strani
15.55 SP v klasičnih smučarskih disciplinah 10 km (ž), posnetek iz Lahtija
16.25 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Tednik, ponovitev
18.05 Video strani, spored za otroke in mlade
18.00 Zlati dež, danska nadaljevanka
19.05 Risanka
19.12 TV okno
19.17 Naše akcije
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Naš edini svet: Mesto v pesku, angleška dokumentarna serija
20.35 Propagandna oddaja
20.40 Detektiva iz Miamija, ameriška nadaljevanka
20.55 Propagandna oddaja
21.30 Mini Show Odzila, oddaja TV Skopje
21.50 TV dnevnik 3
22.00 Steklena celica, nemški film
23.35 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 17.00 Satelitski programi - poskusni prenos
19.00 Videomeh., ponovitev
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.05 Iz koncertnega dvorana: Koncert simfonikov RTV Ljubljana, neposredni prenos
22.05 Skupščinska kronika, oddaja TV BG
22.20 Vsako sredo, ameriški film
23.50 Satelitski program - poskusni prenos

TV Zagreb I. program

- 8.20 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
9.00 Zimski počitniški spored
10.30 Poročila
10.30 Zimski počitniški spored
12.30 Poročila
12.35 Ptice brez kril, ameriški film
14.05 Zimski počitniški spored
15.15 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Oddaja za otroke
18.05 Številke in črke: Kviz
18.25 Naroda glasba
19.10 Risanka
19.15 Vreme
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Detektiva iz Miamija, ameriška nadaljevanka
20.55 Ljubo doma, kdor ga ima, humoristična serija

II. program TV Ljubljana

III. program TV Zagreb

IV. program TV Zagreb

V. program TV Zagreb

VI. program TV Zagreb

VII. program TV Zagreb

VIII. program TV Zagreb

IX. program TV Zagreb

X. program TV Zagreb

XI. program TV Zagreb

XII. program TV Zagreb

XIII. program TV Zagreb

XIV. program TV Zagreb

XV. program TV Zagreb

XVI. program TV Zagreb

XVII. program TV Zagreb

XVIII. program TV Zagreb

XIX. program TV Zagreb

XX. program TV Zagreb

XXI. program TV Zagreb

XXII. program TV Zagreb

XXIII. program TV Zagreb

XXIV. program TV Zagreb

XXV. program TV Zagreb

XXVI. program TV Zagreb

XXVII. program TV Zagreb

XXVIII. program TV Zagreb

XXIX. program TV Zagreb

XXX. program TV Zagreb

XXXI. program TV Zagreb

XXXII. program TV Zagreb

XXXIII. program TV Zagreb

XXXIV. program TV Zagreb

XXXV. program TV Zagreb

XXXVI. program TV Zagreb

XXXVII. program TV Zagreb

XXXVIII. program TV Zagreb

XXXIX. program TV Zagreb

XL. program TV Zagreb

XLI. program TV Zagreb

XLII. program TV Zagreb

XLIII. program TV Zagreb

XLIV. program TV Zagreb

XLV. program TV Zagreb

XLVI. program TV Zagreb

XLVII. program TV Zagreb

XLVIII. program TV Zagreb

XLIX. program TV Zagreb

L. program TV Zagreb

LII. program TV Zagreb

LIII. program TV Zagreb

LIV. program TV Zagreb

LV. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

LVII. program TV Zagreb

LVIII. program TV Zagreb

LVIX. program TV Zagreb

V petek, 17. februarja, ob 19. uri bo v kranjskem hotelu Creina

GLASOVA PREJA

Misli na temo

SODNIKI IN ŽRTVE

bodo predevali Igor Torkar, dr Boštjan M. Zupančič in voditelj Glasovih prej mag. Viktor Žakelj

Vabimo Vas, da se nam pridružite

Rezervacije sprejemamo na telefon
21-860 in 21-835

PIVOVARNA UNION
Pivovarniška 2, p. p. 73
61107 LJUBLJANA

HP Pivovarna UNION Ljubljana vabi k sodelovanju delavca za opravljanje del in nalog

ORGANIZIRANJE PRODAJE za Gorenjsko

Delo je pretežno vezano na teren. Od kandidata se zahteva višješolska izobrazba ekonomske smeri in nekaj let prakse pri prodaji prehrambenih izdelkov.

Delo je zanimivo za mlajšega, komunikativnega delavca, ki se želi uveljaviti s svojimi rezultati.

Pisne ponudbe pošljite v 8 dneh v splošni sektor, HP Pivovarne UNION Ljubljana, Pivovarniška 2.

Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA n.s.p.o.

Jezerska c. 41
64000 KRAJN

Zbor delavcev razpisuje prosta dela in naloge

VODENJE PROIZVODNEGA OKOLIŠA

Kandidati naj izpolnjujejo poleg splošnih, z zakonom določenih, še naslednje pogoje:

— srednja strokovna izobrazba kmetijske ali veterinarske smeri

— 1 leto delovnih izkušenj

— izpit B kategorije, lastno prevozno sredstvo

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Nastop dela je možen takoj.

Kandidati naj pošljajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v roku 8 dni od dneva objave na naslov: Gorenjska kmetijska zadruga Kranj, Jezerska c. 41, kadrovska služba.

O rezultatih izbire bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, štev. 10/84, 37/85 in 39/86) in 244. člena statuta občine Kranj je Izvršni svet skupščine občine Kranj na 136. seji dne 8/2/1989, sprejel

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA ZAZIDALNEGA NAČRTA ZGORNJA BESNICA

1.

Javno se razgrne osnutek zazidalnega načrta Zgornja Besnica, ki predvideva gradnjo stanovanjskih objektov. Osnutek zazidalnega načrta je izdelal Domplan Kranj, TOZD Urbani, štev. projekta UD/273-44/88 v avgustu 1988.

2.

Osnutek iz 1. točke tega sklepa se javno razgrne v sobi štev. 106 skupčine občine Kranj in krajevni skupnosti Besnica. Osnutek bo javno razgrnjen en mesec od dneva objave.

3.

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava: — v sredo, 15/3/1989, ob 18. uri v prostorih Krajevne skupnosti Besnica.

4.

Občani, organizacije združenega dela, samoupravne organizacije in skupnosti lahko dajo v času javne razgrnitve pisne priporabe in predloge k osnutku zazidalnega načrta.

5.

Ta sklep se objavi v Gorenjskem glasu in na oglašnih deskah v Krajevni skupnosti Besnica.

MALI OGLASI, OGLASI, OGLASI

27-960

cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam nov VIDEO REKORDER Fischer Tel.: 39-234

Prodam novo KOMBINIRKO (tri operacije). Zminec 9, Škofja Loka 1904

Prodam nov plastificiran 50-litrski BOJLER, 10 SM ceneje. Pintarjeva 8, Kranj 1908

Prodam 5-tonski gozdno VITLO in rotacijsko KOSILNICO fela, 165 cm. 064/631-597 2007

Ugodno prodam 210-litrsko zamrzovalno SKRINJO gorenje in KIPER-BUSCH. 28-662 2025

Hitachi stereo TV, ekran 68 cm in VIDEOREKORDER sharp, prodam. 22-586 2026

TRAKTOR štore 402 super s kompresorjem, prodam. 88-257 2025

Ugodno prodam industrijski SIVALNI STROJ pfaff. 35-045 2024

Prodam barvni TV iskra. Srednja vas 52, Šenčur 2065

Prodam JVC stolp z gramofonom, boksi in slušalkami. 50-702 2066

Prodam rabljeni 80-litrski BOJLER. 42-318 2073

Ugodno prodam 380-litrsko SKRINJO Ith. 35-891 2085

Prodam GLAVO amerikanco za stružnico, premier 160 mm. Leopold Hafnar, Zg. Bela 6, tel.: 45-313 2104

Prodam SIVALNI STROJ bagat z omarmo. Cena 60 SM. 66-739 2121

Prodam dvoredni PLETILNI STROJ passat duomatic 80 z dodatki. 35-905 2122

CARENA CX 300 s flešem prodam in kupim MAESTRAL 9. 46-482, Ivan 2125

Prodam STROJ za rezanje želesnih profilov. 66-850 2126

Ugodno prodam KOMPRESOR in manjšo KOSILNICO, primerno za hribovit teren. 80-328 2129

Prodam 2 rabljeni zamrzovalni SKRINJI. Sr. Bitnje 28, Žabnica 2151

Prodam nov barvni TV. 23-811, popolne 2152

Poceni prodam KIPERBUSCH. Erzen, Koroška 57, Kranj, tel.: 26-007 2159

Prodam barvni TV ei Niš, star 6 let. 74-585 2174

Prodam TRAKTOR zetor 52-45, star 3 leta, 500 delovnih ur. Pivk, Sopotnica 13, Škofja Loka 2187

Prodam 300-litrsko SKRINJO Ith, dobro ohraneno. Mavčice 20 2190

Prodam KOSILNICO rex - combi Gojenje Muta, malo rabljen. Pivk, Cegelnica 30, Naklo 2196

TRAKTOR TX 55 A ugodno prodam. 83-176 2198

Prodam rotacijsko KOSILNICO 135, zadnji NAKLADAČ riko, DROBILEC za pesek in krmilni KROMPIR ter MOLNI STROJ tehnmont, nov. Sp. Brnik 11, Cerknje 2203

Poceni prodam PRALNI STROJ zopas. 80-752 2211

Poceni prodam KOMPRESOR s priborom. 37-694 2214

Sony TV stereo, ekran 54 cm, star 3 leta, brezhiben, z dokumenti, prodam. 74-343 2220

Prodam barvni in črno-beli TV. 21-102 2224

Prodam barvni TV iskra azur. 39-798, popolne 2242

Prodam barvni TV gorenje elektronik in GLASBENI STOLP schneider SPP 120. 38-376 2248

Ugodno prodam popolnoma nov PRALNI STROJ gorenje. 064/622-043, od 17. do 19. ure 2254

Prodam barvni TV. 38-840 2256

Prodam 170-litrski HLADILNIK z zamrzovalno omaro. Jenko, Trboje 96, tel.: 49-316 2264

Prodam ohraneno barvno TV 401 keriting, zelo ugodno in GLASBENI STOLP fischer tuner M 200. 23-145 2277

Prodam KASETOFON techniks M 502, techniks FM/AM stereo tuner ST-8001 K in ZVOČNIKE 70 W ali menjaj za barvni TV. 74-247, popolne 2282

Prodam barvni TV sprejemnik ei Niš. 39-489 2288

Prodam starejši barvni TV sabba, 56 cm, z daljinskim upravljanjem. 35-736 2290

Prodam 16-colski GUMI VOZ. Smarteno 7, Cerknje 2291

Prodam barvni TV gorenje. Hrastje 207 2292

Prodam OHIŠJE menjalnika za IMT 539. Breg 8, Komenda 2297

Ugodno prodam 70-litrski HLADILNIK gorenje in trajnozareče PEČ plamen magma. Jaka Jankovec, St. Ioka 66, Škofja Loka 2299

Prodam starejši PRALNI STROJ, še uporaben. Rajgelj, Zasavsko 43/1, Kranj 2301

Prodam GLASBENI CENTER gorenje in barvni TV gorenje. Dražgoška 6, tel.: 28-563 2321

Prodam barvni TV montreal. 34-260 2335

Prodam ročno ČRKULARKO iskra 1700 W, 4500 obratov/min., novo, še nerabileno. Naklo, Voglarjeva 4, pritličje 2336

Prodam PUNTE, BANKINE in rabljene ELEMENTE. 34-185 2075

GRADBENI MATERIAL

Prodam PUNTE, BANKINE in rabljene ELEMENTE. 34-185 2075

Prodam 1.000 kosov opečnega TLA-KOVCA (šesterokoten), 15% odstotkov ceneje. 51-028 1964

LEPILO styronol, 250 kg in podporno LETVE, 50 m, za stiropor, prodam 40 odstotkov ceneje. 75-291 1998

Ugodno prodam smrekov OPAZ. 74-587, v soboto 2103

Prodam 30 kvad. m. hrastovega klasičnega PARKETA. 27-338 2153

Prodam STREŠNO KRITINO - špičak, na strehi. 49-210 2171

Prodam SKODLE, metrske, cca 90 do 100 kvad. m. 76-332 2201

Zaradi adaptacije prodam kompletno OSTREŠJE 8 x 7, 100 kosov SIPOREKS, za prezidke in več kvad. m. STEKLENE VOLNE s folijo. Hafnerjeva pot 16, Kranj - Stražišče 2202

Ugodno prodam 30 kvad. m. rabljenega OPEKE špičak, rabljene. 27-417 2217

Prodam suh smrekov OPAZ. Šenčur, Gasilska 1 2233

Prodam 400 rabljenih SALONIK (60 x 40) po 500 din in novo pokončno OKNO (52 x 107) za polovično ceno. 25-468, Kranj, Kajuhova 29 2250

Prodam 580 betonskih ZIDAKOV in GARAJNA VRATA jelovica GVO, 10 odstotkov cene. Informacije na tel.: 38-167, popoldne 2260

Prodam 1.000 kosov betonskih BLOKOV BV 30, 400 kosov bvetonskih BLOKOV BV 20, 16 kosov ARMATURNIH MREŽ 9/6 (752 kg), 525 kg ŽELEZA premera 10 mm, cca 4 kvad. m. DESK V. kvalitete, 250 kosov PUNT in 310 m BANKIN ter dve PUŠKI šibrnico 12/12 C2 in karabinko CZ kaliber 7 x 64 s strelnim daljnogledom 6 x 40 habicht, nova, sulska montaža. 064/622-444, popoldne 2268

Prodam 580 betonskih ZIDAKOV in GARAJNA VRATA jelovica GVO, 10 odstotkov cene. Informacije na tel.: 38-167, popoldne 2260

Prodam 1.000 kosov betonskih BLOKOV BV 30, 400 kosov bvetonskih BLOKOV BV 20, 16 kosov ARMATURNIH MREŽ 9/6 (752 kg), 525 kg ŽELEZA premera 10 mm, cca 4 kvad. m. DESK V. kvalitete, 250 kosov PUNT in 310 m BANKIN ter dve PUŠKI šibrnico 12/12 C2 in karabinko CZ kaliber 7 x 64 s strelnim daljnogledom 6 x 40 habicht, nova, sulska montaža. 064/622-444, popoldne 2268

Prodam 58

Prodam Z 750, letnik 1977, registrirana do avgusta 1989. Marija Jeraj, Žiglana vas 60, Duplje, tel.: 58-385 2079

Prodam R 4, letnik 1983, dobro ohranjen. Šmidova 11, Kranj - Črče 2080

Prodam JUGO 55, letnik 1984, registriran do oktobra. Leter, Proletarska 6, Tržič 2081

Ugodno prodam WARTBURG, letnik 1982. 35-378 2082

Prodam GOLF diesel, letnik 1983 ali zamenjam za novo izvedbo z doplačilom. Tel.: 064/621-458 2083

Prodam GOLF turbo diesel, kovinsko sive barve, zatemnjena stekla, letnik november 1985. 064/375-503 2084

Ugodno prodam Z 750, letnik 1970. Informacije v petek in soboto popoldne, v nedeljo dopoldne na tel.: 39-891 2087

Ugodno prodam R 12, po delih. Motor po generalni. Mirsad Mlatović, C. na Loko 9, Tržič 2089

Prodam OPEL KADETT 13 S, prevoženih 35.000 km. Dolenc, Lom 4, Poljane 2091

Prodam Z 750 in nevoznom stanju in rezervna KOLESNA za Z 750. 36-608 2092

Prodam FIAT 126 P, dobro ohranjen. Tel.: 47-804 2094

Prodam JUGO 45 E, letnik 1986 in VW 1300, obnovljen. 40-691 2096

Prodam žensko KOLO maraton na 10 prestav, skoraj novo. 77-265 2097

Ugodno prodam Z KOMBİ, letnik 1984. Ogled v petek in soboto. Jovan Kuprešak, Frankovo nas. 42, Škofja Loka 2101

SPACKA prodam z rezervnimi deli. Edi Zupan, T. Vidmarja 8, Kranj, tel.: 35-009 2102

Prodam KOMBİ, zastava, letnik 1983, neregistriran. Milenko Despot, Franckova nas. 42, Škofja Loka 2107

Ugodno prodam AUDI 80, letnik 1974, neregistriran, v vozemem stanju. 80-187, popoldne 2108

Nujno prodam OPEL ASCONA 16 S, letnik 1976, registrirana do septembra 1989. 89-012 2109

Prodam 2 leti starega GOLFA 2 XD. Kejzarjeva 25, Jesenice 2123

Prodam Z 101, letnik 1978, registrirana do novembra 1989. Josipović, Benedikova 22, Kranj - Črščice 2124

Prodam JUGO 55, letnik 1986. Poklukar, Sp. Gorje 124 2127

Prodam R 4 GTL, letnik 1987. 66-179, po 14. uri 2130

Prodam Z 101, letnik 1977. Obnovljena, rumene barve, 80.000 km. Cena 650 SM. Ogled petek, po 16. uri. Perhaev, Ljubljanska 2, Kranj 2131

Prodam GOLF JX diesel, letnik 1987, prevoženih 17.000 km, kot nov. 33-387 2137

Prodam JUGO 45, letnik 1987 in 4 aluminijasta PLATIŠČA z gumami Sava 165-70 x 13. 50-852 2138

Ugodno prodam OPEL REKORD, letnik 1979, s 4 vrti. 36-930 2140

GOLF diesel, letnik 1985, prodam ali zamenjam za letnik 1983 ali 1984, z doplačilom. 35-265, zvečer 2142

Prodam ŠKODA 120 L. Marko Povšin, Ribno, Koritenska 10, tel.: 78-417, po 15. uri 2143

Prodam Z 128, stara 2 leti. Brajič, Zlatopolje 2/a, Kranj 2144

Prodam ohranjeno Z 101 GTL 55, letnik 1985. 064/620-530 2145

Ugodno prodam DIANO, letnik oktober 1979. 35-060 2147

Prodam Z 101 GTL, letnik 1985. 064/633-074 2148

Prodam R 4 GTL, letnik 1986. 064/633-742 2149

Prodam R 4 GTL, letnik 1985. Informacije na tel.: 69-790 2150

Prodam Z 101, letnik 1986. 35-926 2154

Ugodno prodam GOLF, letnik 1978, dobro ohranjen. Pipanova 78, Šenčur 2155

Prodam 126 P, letnik avgust 1987, 7.000 km. Gselman, Smledniška 45, Kranj, tel.: 33-423 2158

Prodam FORD GRANADO, letnik 1978. 35-431, od 15. do 20. ure 2161

Z 101 mediteran, letnik 1980, dobro ohranjeno, prodam. Marjan Karu, Zg. Duplje 64 2162

Prodam GOLF JGL, letnik 1982, registriran celo leto ali zamenjam za JUGO. Miroslav Buha, C. revolucije 7, Jesenice 2163

Z 750, starejši letnik, v nevoznom stanju, prodam. Golniška 15, Kranj - Kocrica 2168

GOLF, letnik 1981, prodam. 26-525, Kebetova 15, Kranj 2169

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987, registriran do februarja 1990. Anton Jamar, Bohinjska Bela 90 2170

Prodam GOLF JGL, letnik 1981. 33-534 2172

JUGO 45, letnik 7/1984, 31.000 km, dobro ohranjen, prodam. 82-013 2173

Prodam Z 750, letnik 1981. 064/633-570 2175

Poceni prodam popolnoma novo glavo GRED za Jugo 45. 064/633-015, popoldne 2176

Prodam Z 101, letnik 1978, za 750 SM. 25-722 2177

Prodam Z 101. Predosje 69/a 2182

Prodam Z 101. Blažič, tel.: 27-512 2188

Prodam obnovljeno ŠKODO 105 S, letnik 1977. Informacije na tel.: 77-793, dopoldne. Ogled na domu popoldne: Savska c. 17, Bled 2191

Prodam LADO 1200, letnik 1986, registrirana do avgusta 1989. Informacije na tel.: 79-424, popoldne 2192

Prodam LADO 1600, letnik 1980. 34-943 2194

POKROV motorja, prednja in zadnja desna VRATA za Z 101, starejši tip, prodam. 46-103 2199

R 4 GTL, letnik 1985, registriran do februarja 1990, prodam. 25-535 2206

Ugodno prodam R 4 TLS, letnik 1983, 75.000 km. 22-391 2208

Prodam JUGO 45 koral, nov. 66-970 2212

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1983. Pševska c. 1, Kranj - Črščice 2216

Zelo ugodno prodam 6 mesecev star 126 PGL, dodatno opremljen. Zakonik, Kidričeva 34, Škofja Loka 2218

Prodam Z 101, letnik 1978, ohranjen. 42-644 2221

Prodam R 4 GTL, letnik 1983. 58-154, od 14. do 16. ure 2222

Prodam JUGO 45 A, letnik oktober 1986. Strehovec, Voglje 103, Šenčur, tel.: 49-243 2226

Prodam Z 101, letnik 1977. 064/622-572 2229

Prodam Z 101, letnik 1978, ohranjen. 42-644 2221

Prodam R 4 GTL, letnik 1983. 58-154, od 14. do 16. ure 2222

Prodam JUGO 45 A, letnik 1983. 064/633-118 2230

Prodam JUGO koral 45, letnik 5/1988. 66-986 2231

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. 46-421 2232

Prodam LADO 1200 karavan, letnik 1979. 57-976 2233

Prodam GOLF, letnik 1986. 23-585 2238

Prodam FICOTA Z 850, starega 5 let. 40-032 2240

Prodam karambolirano Z 101, registrirano ali zamenjam za VIDEO. 28-570, v soboto, od 11. ure dalje 2245

Prodam JUGO 45, letnik 1982. 064/632-878 2251

Prodam Z 850, letnik 1982. Senturska gora 8, Cerknje 2252

Prodam Z 750, letnik 1976. Predosje 116, Kranj, popoldne 2257

Prodam VISO 11 RE, letnik 1986. 46-161 2262

KAMION ZA AVTOVLEKO ugodno prodam. V račun vzarem osebni avto. 064/77-623 2271

Prodam AUDI 80, letnik 1974. 26-340 2272

Prodam GOLF diesel S paket, letnik 1985. 27-569 2273

Prodam Z 850, letnik 1982. Miltenovič, Valjavčeva 12, Kranj 2280

Prodam R 16, zelo ugodno, karamboliran. Štefan Horvat, Zelezarjeva 32, Jesenice 2281

Prodam ŠKODA 127, letnik 1978. Miltenovič, Valjavčeva 12, Kranj 2282

Prodam R 16, zelo ugodno, karamboliran. Štefan Horvat, Zelezarjeva 32, Jesenice 2283

Prodam ŠKODA 127, letnik 1978. Miltenovič, Valjavčeva 12, Kranj 2284

Prodam ŠKODA 127, letnik 1978. Miltenovič, Valjavčeva 12, Kranj 2285

Prodam MOPED BT 50. Joža Šink, Suha 38, Kranj 2285

Prodam VW 1200, letnik 1975. 40-686 2286

Ugodno prodam 126 PGL, star 10 mesecev. Okroglo 14, Naklo 2287

Prodam JUGO 45, letnik 1982. Šrakovje 6, tel.: 77-236 2288

Prodam ALFA ROMEO - sud 1, letnik 1982. Jelovčan, C. na Rupo 3, Kranj - Kokrica 2293

Prodam JAMAHO yz 125, po ugodni ceni. 83-270, od 17. do 19. ure 2295

Prodam JUGO 45 E, letnik avgust 1987. 23-481 2298

Prodam Z 101, letnik 1979. 39-673 2299

MOTOR BT 50 z dodatno opremo, z radi gradnje, prodam. Vilfan, Zg. Bitnje 61/a 2300

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano Z 101, letnik 1981. 064/620-014 2301

Prodam JUGO 45, letnik 1987. 064/633-321, po 14. uri 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam JUGO 45, letnik 1987. 064/633-321, po 14. uri 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, letnik 1981, registrirano do leta 1990. 064/620-014 2303

Prodam Z 101, let

Učimo se kampanjsko

Težke torbe, kupi učbenikov, domala osemnajst, ki ga naš šolar prebije v klopi, nam daje misliti, kako učenec, dijak, študent zmaguje s šolske dolžnosti. Naši sogovorniki so nas potolažili, da jim kar uspeva, če imajo le pravo mero pri učenju. Roko na srce, mladež se od nekdaj do danes ni dosti spremenila: uči se, kolikor se mora, resneje pa se oprime knji-

Erika Komljaneč: »Hodim v prvi letnik VŠOD, predtem sem končala srednjo ekonomsko šolo. Moram priznati, da se ne učim sproti. Navadno resneje zagrabit pred izpitom. Doslej mi je na ta način kar uspevalo.«

Helena Glavan: »Učim se bolj kampanjsko, tedaj ko mi zagrozi kontrolka ali spraševanje. Učitelji nam priporočajo, da bi delali sproti, vendar se večina učencev tega ne drži. Sicer pa mislim, da tudi sami v šolskih letih niso bili dosti drugačni od nas.«

Mira Pintar: »V šoli sem nekje v zlatem povprečju, včasih pade tudi kak cvek. Kot vsi starši tudi moji silijo k sprotnemu učenju, vendar se navadno učim tedaj, ko mi gre za nohte. Čeprav se je šolsko polletje komaj dobro začelo, učitelji že sprašujejo. Takole na začetku se najlaže zgodi, da te najdejo nepri-

pravijenega.«

ge le, kadar ji pred šolsko nalogo ali izpitom teče voda v grlo. Pa zato ni, da bi jim večno očitali kampanjsko učenje. Tudi v slednjem je nekaj dobrega, celo pedagogi so pripravljeni to priznati, češ na ta način se šolar uči, kako se je v življenu najbolje znati. To pa obeta, da bo to ljudstvo živilo, kot je nekoč izustil neki šolski poznavalec.«

Nataša Ciperle: »V tretjem letniku srednje šole sem, učim pa se le za silo. Kljub temu mi uspevajo srednje ocene. Starši me seveda silijo k učenju, jaz pa imam ob šoli opraviti še toliko drugih stvari.«

Tomaž Brezar: »V osmem razredu sem, jeseni pojdem najbrž v Iskrino srednjo šolo. Učim se večinoma kampanjsko, bolj sproti pa težje predmete, na primer kemijo in matematiko. Starši me seveda spodbujajo, naj se sproti učim, in se sklicujejo, da so sami v šolskih letih tako ravnali.«

Uroš Milačič: »Končal sem srednjo šolo in študiral na VŠOD. V šolskih letih sem se učil ravno toliko, kolikor je bilo potrebno, večinoma pa kampanjsko. Važno je bilo, da si zlezet skoz, kdor pa si je želel boljše ocene, se je moral bolj potruditi. No, na faksu potem sam doženeš, zaradi česa se učiš

D. Ž.

in kaj je zate najbolje.«

Iljubljanska banka

GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

LJUBLJANSKA BANKA - TEMELJNA BANKA GORENSKE KRANJ, VAM JE PRIPRAVLJENA PRIHRANITI ČAS, DENAR, ODVEČNE POTI IN SKRBI!

KAKO? S TRAJNIKOM!

Vsek imetnik tekočega računa lahko pooblasti LB - TBG Kranj, da v bremę njegovega tekočega računa poravna redne mesečne obveznosti. In sicer v:

- enakih zneskih (RTV naročnina, časopisi in revije, potrošniška posojila, stanovanjska posojila, stanovanjsko namensko varčevanje, prenos in hranilne vloge,...)
- in neenakih zneskih (poraba električne energije, stanarina, telefon, varstvo otrok v VVZ, plin, komunalne storitve,...)

Temeljna banka Gorenjske

ČVEK

Babilonski stolp

Na sedežu Evropske skupnosti je zaposlenih tri tisoč prevajalcev, ker ima skupnost devet udružnih jezikov. Prevajalci so v letu 1987 prevedli 810 tisoč stranih, lahko pa bi jih še več, če se ne bi po dogovoru delovnih dokumentov prevajali le v angleščino, francoščino in nemščino. Ob tem so prevajalci zaposleni še s prevajanjem na sestankih, kjer so zaslužili 105 tisoč prevajalskih dnevnic.

Neverjetno, toda resnično

— Najbunejši bar na svetu je v Avstraliji: lastnik kavarne pravi, da se pri njem razbije povprečno najmanj 3.300 kozarcev na leto.

— Na Zemlji je danes okoli milijard živih mravelj.

— Prvi pes, ki so mu zdravnik vstavili kontaktne leče, je nedavno poginil. Povozil ga je avto, ko je prečkal cesto.

— Tisti, ki bi želeli pojesti trdo kuhanjo novejo jajce, bi moral počakati polne štiri ure, da se skuha.

— Slon je edina žival, ki ima štiri kolena.

— Na Danskem sploh ni nič zapletenega nabaviti preservativ. Dovolj je, da greš v prvo lekarino in rečeš SVANGEISKA BSFORBYGGENDEMIDDEL.

— Človeški možgani delujejo na tok. Če bi nekomu uspel povzeti 60.000 možgan, bi lahko privžgali le svetilko žepne baterije.

— Vsako od 300.000 govedi, ki jih ima država Izrael, ima svojo osebno izkaznico.

— Vsi polarni medvedje so levicarji, saj se ne za napad ne za obrambo ne poslužujejo desne šape.

— Razdalja med vrhovi kril Boeinga 747 je večja od tiste, ki sta jo ob prvem uspelem letu preleta brata Wright, pionirja aviacije.

Kokerji najbolj priljubljeni

Ameriški klub ljubiteljev psov je ugotovil, da so v ZDA že šest let zapored na vrhu lestvice popularnosti koker španjeli. Labradorci so z drugega mesta zrinali pudle, sledijo pa nemški ovčarji in čivave.

AVTOR R. NOČ

NAJVÍŠJI CERVENI DOSTOJAN STVENIK

INDUSTR. MESTO V GRČIJI (ELEFSIS)

GRAFIK DEBENJAK JUNAK BULJBA

VRSTA KONJSKEGA TEKA

ORGAN VIDA ČEŠKO MÓS IME

3. nagrade (tri) po 10.000 dinarjev.

Rešitve pošljite do srede, 22. februarja, na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moša Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Lestvico lahko poslušate v sredo, 22. februarja, na valovih Radia Žiri, med 16. in 19. uro. Gostja oddaje bo Simona Weiss, ki ste jo izbrali za najpopulnarnejšo pevko leta 1988.

Lestvico ureja Nataša Bešter.

DOMAČA LESTVICA:

- Novi fosili - Sedam dugih godina
- Agropop - V imenu ljudstva
- Simona Weiss - Padla je zadnja solza
- Neda Ukraden - Zbogom ljubavi
- Marijan Smode - Ko sem gledal twoje solzne oči
- Bojan Rakovec - Slep si
- Majda Arh - Samo spomni se včasih
- Don Juan - Rdeča roža
- Miki Šarac - Vsi žuriram
- Stane Vidmar - Nocoj kozarec draga mi nali

Novi predlog:

Mišo Kovač - Samo nas nebo rastaviti može

TUJA LESTVICA:

- Kylie Minogue - I Got to be Certain
- Koto - Smokie Mix
- Bill Medley and Jennifer Warnes - The Time of my Life
- Def Leppard - Love Bites
- U2 - Desire
- Bob McFerrin - Don't Worry Be Happy
- Kim Wilde - Never Trust a Stranger
- Santa and Claus - Christmas Dance
- Sabrina - Boys

10. Michael Jackson - Dirty Diana

- Novi predlog:** Francesco Napoli - Simmphony of Love

Lestvico ureja
Nataša Bešter

KUPON

Domača pesem

Tuja pesem

Moj naslov

Glasovnico izrežite in jo na dopisnici v šestih dneh pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditev 1, 64226 Žiri. Danes smo izrabili Marijo Frelih, Log 10, Železniki, ki bo dobila kilogram kave Loka, ki jo podarja DO Loka. V naslednjem žrebanju bo dve nagradi poklonila LTH iz Škofje Loke, zato pohitite s kupončki!

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitve prejšnje križanke: srt, uho, tara, Rim, Obodriti, Stanovnik, jen, Nam, Stalin, nisan, tenija, Elena, Erevan, Cana, Laze, Nisa, en, cs, Ibo, Kott, afp, gaz, urar, Lie, ovniči, zi, Jože, rč, vadi, Smole, avenija, Ales, ris, Ras.

Naša Klavdija je izrabala naslednje reševalce: 1. nagrada: Francka Hočevar, Kettejeva 3, Kamnik; 2. nagrada: Tone Kuralt, Kurirska pot 2, Cerkle; 3. nagrade: Roman Salamon, L. Hrovata 5, Kranj; Jožica Krajnc, Potrčeva 35, Ptuj, in Milka Krmelj, Oprešnikova 88, Kranj. Čestitamo!

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada 20.000 dinarjev
2. nagrada 15.000 dinarjev

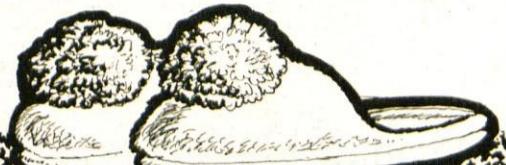
3. nagrade (tri) po 10.000 dinarjev.

Rešitve pošljite do srede, 22. februarja, na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moša Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

GORENJSKI GLAS	MODEREN PLES	KOMUNISTIČNA INTERNACIONALA	POKRAJINA V VIETNAMU	DEL KONJSKE JAHALNE OPREME	OCENJEVALEC	MESTO V ZRN, OB REKI KOCHER	GRŠKA BOGINJA NEŠREČE	JAPONSKI DRÖBIZ	SOVJETSKI VESOLJEC	TEKMOVALNA JADRNIČA
RUSKA BAJKA POJNA FANTASTIKE										ZNAMKA TUJIH RACUNALNIKOV
TIHO-TAPSTVO										NAJETJE NOVAK PETER
LILJIPODOBNA LONČNICA										PRIPADNIK INKOV
SVODINA LAST. IMOVINA BALTISKO MORJE										STOPNJA PRIDEVNIKA, KI NI MA PRI MERJAVE
BRANISLAV NUŠIĆ				TEŽKO OROŽJE ST. SLOV. SMUČAR						ČUVAR ČRDE ZMES MOKE IN VODE
MEJNA REKA MED SZ IN IRANOM								STAROSL BOG POLJE DELCEVIN ŽIVINE		ZID SKAND. MÓS. IME
ITALIJ. FILMSKA IGRAČKA MASSARI					DROBIZ	KONOP	UNDREJ NEPELA	VEČANJE		ITALIJ. AVTO-MOBIL
JUGOZH. DEL LJUBLJANE										PESNIČEV KRALJEVIČ IZ MAHABHARATE
PRISTAŠ INTERNAZIONALIZMA								ŠVIC. SLIKAR ANA PAVLOVA		TOVARNA AVTOM V SARAJEVU LESKOVAC
KARLI ARHAR					RUDI VALENČIČ			OKRASNI PTIC DVORIŠČ		ENAO ERINJ

UDOBEN IN PRIJETEN DOM

Kakšen naj bo naš dom, smo se pred dnevi pogovarjali z mlado arhitektko v kranjski Lesni ni Darjo Fabjan.

"Kaj bi rekli za začetek vsem, ki se obračajo na vas po nasvet pri opremi stanovanja?"

"Ze pred gradnjo bi morali razmišljati, kakšne funkcije bodo prostori opravljali. Zakonodaja zahteva načrt, ki je navadno tipski. Posamezniki ga radi spreminja, zraven pa si ne predstavljam, koliko prostora bodo potrebovali na primer v kuhinji za mizo, stole. Največkrat nastane problem v premajhnih prostorih, prostorih, ki so razbiti z okni, vrati. Iz kuhinje in jedilnice navadno naredi veliko bivalno kuhinjo, dnevno sobo pa potem ne vedo, za kaj bi jo uporabili. Kuhinjo natlačijo, v šest metrov dolgo dnevno sobo pa postavijo ob eno steno sedežno garnituro, ob drugo pa regal, morda še kam kakšno rožo, pa je stvar opravljena. To so ljudje, ki ne razmišljajo veliko o opremi doma."

"So pa druge vrste ljudje, ki pridejo z načrti, željami. Jaz poznam pohištvo, vem, kaj jim lahko nudim, kaj se da dobiti, česa ne. Naredimo skice, se dogovorimo."

"Zunaj se bolj ogrevajo za majhne hiše, za majhna stanovanja, med arhitekti se vse bolj uveljavlja geslo: Small is beautiful - Majhno je čudovito. Kako vi gledate na to?"

"Res je to, kajti zunaj ne gradijo hiš za svoje potomce, ampak vsak le zase. Ko otroci rastretejo, se zaposle, najamejo manjše stanovanje in se sami lotijo reševanja svojega stanovanjskega problema. Starši se zavedajo, da bodo slej ko prej ostali sami. To je en trend. Drugi trend pa je trend bogastva, moči. To so velike zasebne hiše, ki se ponašajo z veličino prostora, bogatimi materiali, z zelo jasnimi oblikami, čistimi linijami, stilji, proporcijami tu prihajajo do izraza. Tu ni načinkanosti, ki bi karkoli zavrala, vsaka stvar, ki je postavljena v prostor, ima svojo funkcijo, učinek, čiste oblike. Te vse bolj prihajajo do izraza v poslovnih prostorih in tudi v stanovanjih."

"Veliko večje možnosti so tudi za opremo stanovanja. Razlike se odražajo že pri samem oblikovanju pohištva. Velika razlika je med našim pohištrom in pohištrom zunaj. Pri nas se držimo bolj komponibilnega - sestavljenega pohištva, zunaj je bolj kosovno, vendar narejeno tako, da se da več kombinirati. Pri nas kupujemo na primer spalnice v celoti, ker so take najcenejše. Zelo veliko časa porabimo, da poiščemo nekaj k omari, ki jo že imamo. Zunaj se to da dobiti in tudi prilagoditi žepu male cloveke."

"Se vedno čutim, da pri nas prevladuje miselnost ekonomistov: če je nekaj dobro oblikovano, je zelo drag. Zunaj se plačuje kvaliteta izdelave, ne dizajn. Pri nas je obratno. Če ima neka stvar dober dizajn, pa tudi če ni kvalitetna, je draga. Mislimo, da je to za neki višji sloj, čeprav s tem ne zanikam, da so nekateri izdelki resnično dobri in imajo temu prizerno ceno, ne pa vsi."

"Po kakšnih vprašanjih prihaja ljudje največ k vam?"

"Po zelo različne nasvete. Za opromo mansard, tipskih stanovanj, zasebnih hiš. Problemi so različni. Tipska gradnja ali stanovanje, vsak potegne za seboj svoje probleme, ki se takoj rešujejo."

"Imate trenutno kaj res lepega, funkcionalnega, s čimer se da opremi veliko prostor?"

"Odvisno od okusa, od kvalitete, estovkovnosti, funkcionalnosti, sestavljenosti. Trenutno je zelo dobra FORMA 88 od Mebla, ki jo lahko uporabimo za opremo celega stanovanja, razen kuhinje. Ima eno pomankljivost - izredno dra-

Može gradijo hiše, žene ustvarjajo dom. Tako pravi stari angleški pugovor. Tako je bilo včasih. Danes tudi Angležem gradijo hiše na ključ drugi. Ni ga, ki bi se s tem ukvarjal sam. Pri nas pa še najdeš ljudi, ki skrbijo sami za vse. Sami poskrbijo za načrte, za izkope, nabavljajo material, sami preskrbijo delavce in sami nadzorujejo gradnjo. Danes je take vrste gradnja konec končev še celo cenejša, kot nakup stanovanja v bloku, posebej še, če lahko gradimo počasi, postopoma, kakor nam pač dovoljujejo dohodki in če znamo nekatera dela opraviti sami. Delavci so danes dragi in če poprimemo sami namesto "ceraharja", si za take delovne ure prislužimo več, kot če bi delali svoje delo. Tako je, na žalost, da danes diplomirani ing. raje prime za lopato pri hiši, ker mu računica tako pokaže, kot za svinčnik. Vendar, pustimo to, danes smo hoteli z vami pokramljati, kako urediti dom, da bo lep in prijazen, prijeten, udoben, da bo pravi dom, v katerega se bomo radi vračali, ki bo resnično dom.

go pohištvo je to. In barv ni veliko na voljo. Le črno bela kombinacija. Na sejmu v Beogradu so pokazali še veliko rumeno kombinacijo. Dostikrat ljudem zato ni všeč, ker ni les. Vse bolj se ogrevajo za naravnih les. Prav res je pomanjkljivost naših programov, da se dobre le eni, dveh barvah. Cenejših, tako univerzalnih pohištev pa ni. So nekateri starejši komponibilni programi, a so oblikovno zastareli in tudi niso toliko univerzalni, kot ta. Morda iz njih sestavimo dnevno in predstobo, za sestavo spalnice ali otroške sobe so pa že pomanjkljivi, so pa ravno tako dragi."

"Se vam ne zdi, da prehitro menjamo pohištvo? Včasih so trije rodoviti imeli eno pohištvo, zdaj pa en rod trikrat zamenja opremo stanovanja."

"Staro pohištvo je bilo iz masivnega lesa, ročno izdelano, natančno, trdno. Danes ga zamenjamo, ker se ga naveličamo, ker smo se ogreli za nekaj novega, lepšega, morda bolj praktičnega. Živimo pa v času potrošništva. Pohištvo ni več tako trdno, je le bolj za oko. Materiali so iverne pliče, furniture ali blečevne z drugimi materiali. Če prestavljamo omara dvakrat, je tretjič ne bomo več sestavili, ker ne bo noben vijak več prijel."

"Na poceni ne dragi pohištvo ne kupujemo za dve leti. Nekateri kupujejo le poceni, ker res ne zmrejo. Danes je pohištvo že resnično draga. Inflacija je naredila svoje."

"Prav zato bi se morali danes pred opremjanjem stanovanja še bolj upravičeno posvetovati z arhitektom, kaj postaviti vanj. Kupili bi resnično le tisto, kar bi potrebovali, tako pa nas želje zanesljivo in velikokrat se zgodi, da stanovanje preveč natrpamo. Nekoč sem srečala preprostega cloveka, pleškar je bil, a si je z opremo svojega stanovanja v bloku vzel arhitekta. Priznati moram, da je imel stanovanje izredno lepo opremljeno, predvsem pa je dihalo, niso ga zapirale omare do stropa. Povedal je tudi, da je z arhitektom, klub temu da ta ni bil poceni, veliko prihranal. Predvsem pa je ohral prostor v stanovanju."

"Le redki si vzamejo arhitekta. Tisti, ki imajo denar, si ga. Še preden imajo hišo izdelano, si najamejo nekoga, ki jim napravi kompletni projekt interjerja. To so stene, podi, finalne površine, okna, vrata, skratka prostor, ki ga znotraj oblecemo, skupaj z opremo."

"Tu pa veliko ljudi pride k meni, ker sem pač tu zanje brezplačno, zagotovo pa jih ne bi bilo, če bi morali te usluge plačati posebej. Ljudje bi morali določene stvari prepustiti strokovnjakom. Koliko časa, koliko energije izgube, ker se na to ne pozna. Saj so lahko tudi sami kreativni, vendar s pomočjo arhitekta je to vse lažje in družbenega. To pomeni prihranek časa in denarja."

"Dobim pa tudi stranke, ki se jim ne da dopovedati, da njihova zamisel ni dobra. Recimo garderobe omare. Ne morem jim dopovedati, da so že presegli norme, ki so potrebne za prehode v že tako ozki predstobi. Prostor bo po mome mišljenu nemogoč, oni pa bodo naredili po svoje. Prido pa nasvet, a že po njegovem obrazu vidim, da ga ne bo upošteval. Noben argument ne zaleže. Prisiliti ga ne moreš, dopovedati tudi ne. Naredite točno tisto napako, ki jim jo človek hoče preprečiti. Razumem, da je stiska s prostorom, rešitev bi bila morda izbira drugega programa, a se trdno drže enega. Trudim se, da poiščem enak cenovni razred, poskušam to in ono, tako da dobiti in tudi prilagoditi žepu male cloveke."

"Kaj torej svetujete, preden pripremo do opremjanja stanovanja?"

"Vsak prostor diha osebnost cloveka, ki v njem živi. Najprej je treba narediti analizo samega prostora, upoštevati vse hibne in vse prednosti, razmisljati, kako bi se stvari, ki jih potrebujemo, daleč nujčinkovite postaviti."

"Ce gre za garsonero, vemo, da gre za majhen bivalni prostor, ki ga moramo narediti večjega. Urediti ga moramo tako, da dosežemo enotnost, celoto prostora. Če je hiša, večje stanovanje, je lahko vsak prostor v hiši posebej za garderobne omare, ki so vgrajene do stropa

"Kako, recimo, dobro opremimo kuhinjo?"

"Zmerjate razdalje od krovov do krovov, označite, kje je v steni elektrika, pridite si ogledati kuhinje, katera vam je bolj všeč. Brest? Marles? Gorenje? Različne cene, različne kvalitete. Odprite omare, da vidite, kaj je uporabno, kaj ni.

Predvsem se odločajo za dve vrsti kuhinj: za bivalne ali laboratorijske kuhinje, kjer lekuhamo. V novejših stanovanjih so zanemarili shrambe. Ljudje, ki imajo možnost, da si naredi shrambo zravnati kuhinje, bi jo priporočila. Ne omara v kuhinji ne hladilnik je moreno zamenjati:

Najosnovnejše v kuhinji je: shranjevalna omara, hladilnik v kombinaciji z zamrzovalnikom, odstavne površine ob štedilniku, štedilnik s kuhalno površino najmanj 60 cm in pečico spodaj, pomivalno korito. Delovne površine najbolj 60 cm, če je večja družina in bomo veliko pekli, kuhalni pa vsaj 120 cm. Mogoče še en odstavni prostor, odcejalnik pri koritu, shranjevalne omare za črno in belo posodo, pa bo dovolj. Dovolj za malo družino, z gospodinjom, ki rada veliko kuha, bo po premajhno. Prav bi prišlo več delovnega pulta že zaradi strojčkov, ki jih stalno uporablja in naj stoejo tam."

"Na Zahodu imajo kuhinjske omare prirejene načela za strojčke, da so ti vedno pri roki, sicer pa spravljeni v omari."

"Sodobne kuhinje imajo posebno marmorno pličo za mesenje testa, ob štedilniku za odstavljanje posode, v pultu je lesena deska za rezanje. Pojavljajo se kuhinje z nižjo kuhalno pličo zaradi pregleda nad lonci, ki pa po drugi strani niso varne za otroke."

Prav pa je, da je kuhinja odprtta v bivalni prostor, da tudi gospodinjska lahkota komunicira z ostalimi, ki so v stanovanju. Sodobne napeprečijo, da bi se duh iz kuhinje širil v dnevni prostor in po stanovanju.

Tudi pomivalni prostor ni več lukšus, ampak je pripomoček, ki bi ga moral imeti vsaka gospodinja. Zakaj ne bi imeli čas posmivanja posode za prosto čas? Raje kaj drugačega pogrešimo v stanovanju, kom pomivalni prostor.

Ves zahodni svet teži k temu,

da se zaposleni ženi kar najbolj

olajšali delo.

Tudi pa veliko ljudi pride k meni, ker sem pač tu zanje brezplačno, zagotovo pa jih ne bi bilo, če bi morali te usluge plačati posebej. Ljudje bi morali določene stvari prepustiti strokovnjakom. Koliko časa, koliko energije izgube, ker se na to ne pozna. Saj so lahko tudi sami kreativni, vendar s pomočjo arhitekta je to vse lažje in družbenega. To pomeni prihranek časa in denarja.

Dobim pa tudi stranke, ki se jim ne da dopovedati, da njihova zamisel ni dobra. Recimo garderobe omare. Ne morem jim dopovedati, da so že presegli norme, ki so potrebne za prehode v že tako ozki predstobi. Prostor bo po mome mišljenu nemogoč, oni pa bodo naredili po svoje. Prido pa nasvet, a že po njegovem obrazu vidim, da ga ne bo upošteval. Noben argument ne zaleže. Prisiliti ga ne moreš, dopovedati tudi ne. Naredite točno tisto napako, ki jim jo človek hoče preprečiti. Razumem, da je stiska s prostorom, rešitev bi bila morda izbira drugega programa, a se trdno drže enega. Trudim se, da poiščem enak cenovni razred, poskušam to in ono, tako da dobiti in tudi prilagoditi žepu male cloveke."

"Kaj pa naj izgleda naša spalnica?"

"Klasične postelje zavzamejo veliko prostora, 6-delna omara pa zapre do stropa; potem so pa tu še nočne omare, psih, prostor pa navadno majhen. Těh omar se ne da razdeliti, tudi postelje ne. Nepraktične so prav zaradi te togo. Vendar jemljejo te, klasične, prav zaradi še vedno nizke cene, čeprav bi si lahko izbrali kaj iz komponibilnih programov, kjer pa je cena dokaj viša. Če gradimo hišo, imamo to možnost, da načrtujemo prostor v hiši posebej za garderobne omare, ki so vgrajene do stropa

in spravimo vanje prav vse, kar bi sicer tiščali v spalnico.

Pa same spalnice me niti ne motijo. Bolj me moti funkcionalnost omara. V njih so le police za perilo in palica za obesjanje oblike, globina pa 60 cm. Za zlaganje perila je to pregloboko, za obesjanje oblike pa je potrebna ta globina. Zunaj so te globine različne, prirejene za posamezne potrebe.

Spalnice navadno uporabljamo le za spanje. Mogoče bi se jo pa dalo uporabiti še kako drugače, morda za delovni ali bivalni kotiček staršev, posebno takrat, ko je stanovanje majhno in dnevno so bazo zasedejo mladi. Spalnica sicer ni prima na za velika dela, pisalno mizo pa prenese."

"Predsobe se še nisva lotili."

"Predvsem pazimo, da je ne prenatrapimo s pohištvo. Tu se sprečujemo, tu sprejemamo goste. Če je preozka, je neprjetna, kajti nehotne butnemo zdaj sem, zdaj tja. Z izbiro pravih barv, z ogledali steno malce povečamo, zraven pa je še okras. Predsoba mora biti tudi dovolj razsvetljena. Če ni naravne svetlobe, naj bo umetna. Tisti, ki si pa gradijo novo hišo, naj ne skoparijo preveč s tem prostorom. Naj bo prostor za odlaganje oblačil, za čevlje, za telefon, naj ga bo toliko, da se bomo svobodno gibati in se ne boemo kar naprej zadevali v predmete okrog nas. In če moremo, naj bo na severni strani, da bodo ostali prostori na sončni legi. Spalnica, če je že mogoče, naj bo na vzhodi strani, da nam zjutraj sonce posije v sobo, da nas že navezogod razvesli. Seveda moramo vse to načrtovati ob gradnji hiše."

"Gospodinje imajo rade kotiček zase, kjer skrijijo oprano perilo, ki ga nimajo časa takoj zlikati, kjer kaj pošijejo."

"Ločen prostor za gospodinjska dela, tako imenovan utility, je zelo koristen prostor, kjer gospodinjska Šiva lika, krpa. Tam je delo vedno začeto, ni ga treba pospravljati. Če ni prostora v stanovanju, kjer je blizu

Če sta v sobi dva otroka, komponibilno pohištvo razdelimo tako, da naredimo z njimi ločene delovne kotičke. Če sta različnih spolov, naj imata po možnosti vsak svojo sobo. Starši naj pazijo predvsem na to, da bo vsaka otrokova delovna miza imela pravo svetlobo. Nič ne sme delati sence. Vsak naj ima tudi primerno svetloko.

"Predsobe se še nisva lotili."

"Predvsem pazimo, da je ne prenatrapimo s pohištvo. Tu se sprečujemo, tu sprejemamo goste. Če je preozka, je neprjetna, kajti nehotne butnemo zdaj sem, zdaj tja. Z izbiro pravih barv, z ogledali steno malce povečamo, zraven pa je še okras. Predsoba mora biti tudi dovolj razsvetljena. Če ni naravne svetlobe, naj bo umetna. Tisti, ki si pa gradijo novo hišo, naj ne skoparijo preveč s tem prostorom. Naj bo prostor za odlaganje oblačil, za čevlje, za telefon, naj ga bo toliko, da se bomo svobodno gibati in se ne boemo kar naprej zadevali v predmete okrog nas. In če moremo, naj bo na severni strani, da bodo ostali prostori na sončni legi. Spalnica, če je že mogoče, naj bo na vzhodi strani, da nam zjutraj sonce posije v sobo, da nas že navezogod razvesli. Seveda moramo vse to načrtovati ob gradnji hiše."

"Gospodinje imajo rade kotiček zase, kjer skrijijo oprano perilo, ki ga nimajo časa takoj zlikati, kjer kaj pošijejo."

"Ločen prostor za gospodinjska dela, tako imenovan utility, je zelo koristen prostor, kjer gospodinjska Šiva lika

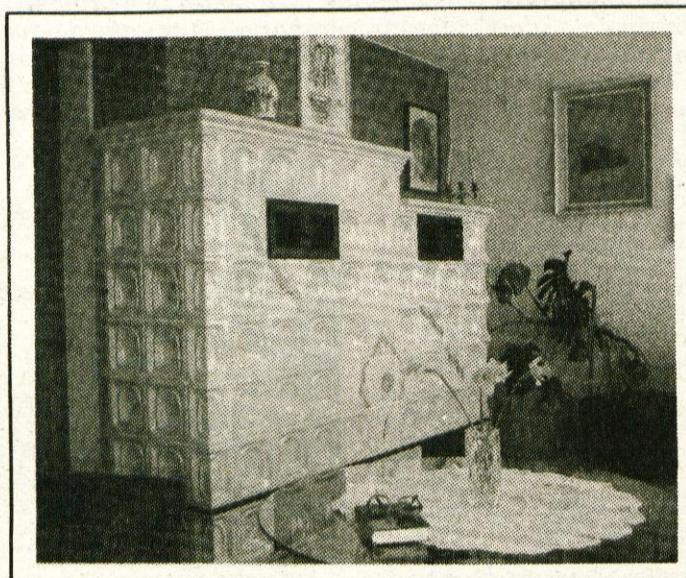
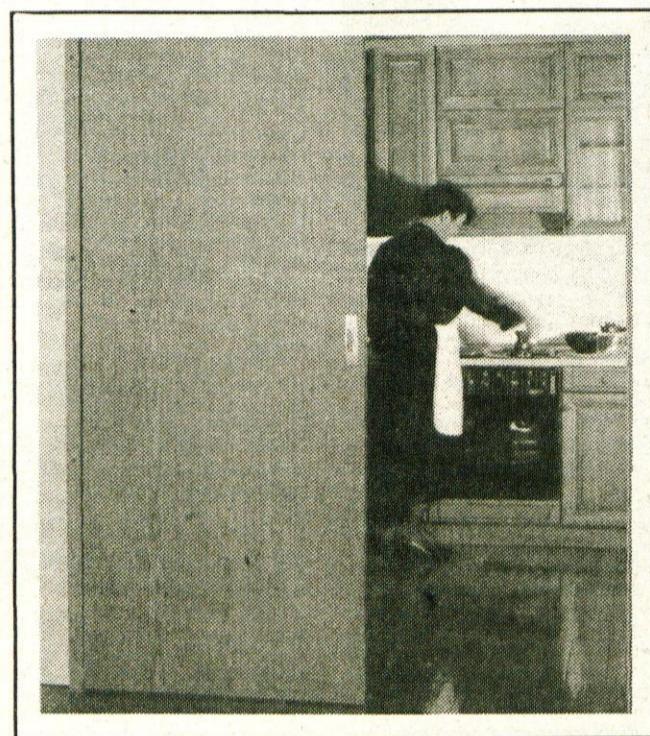
PIONIR
GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

dobre odločitve ne boste nikoli obžalovali

KERAMIKA

Skrbno izbrana peč uresniči želje po posebnem stanovanjskem stilu, je gospodarno in atraktivno dopolnilo za vsak bivalni prostor, jedilnico ali kot ogrevalno telo za več prostorov.

Naše peči, ne glede na obdelavo sten, dosežejo harmonijo, ki jo drugje ne najdete.

INFORMACIJE:

GIP PIONIR

TOZD LESNI OBRAT

Kettejov drevored 37

tel.: (068) 21-826, 25-189

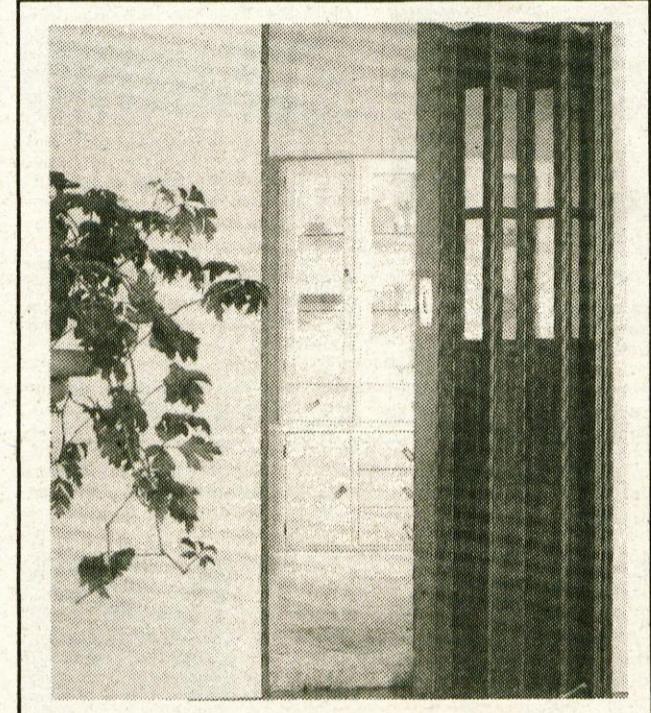
TOZD KERAMIKA Slakova 5

tel.: (068) 21-201, 24-298

telex: 35710 yu pionir

LESNI OBRAT

Potrebujete notranja vrata? Želite nekaj novega, družavnega, nekaj, kar ne bo odvzelo potrebnega bivalnega ali poslovnega prostora. Odločite se za drsna, preklopna ali harmonika vrata - PIONIR, ki so konstrukcijsko in estetsko, vrhunsko izdelana, saj predstavljajo skladno celoto, ki se vklaplja v vsak notranji prostor.

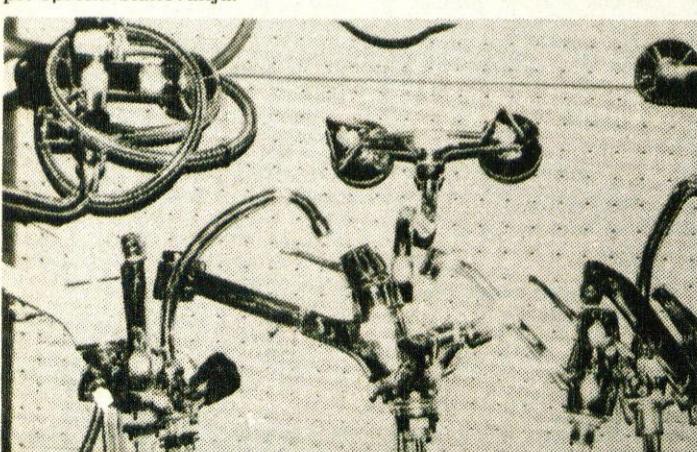
Merkur Kranj v svojih prodajalnah

Ime, ki vedno pomaga in rešuje iz zadreg

MERKUR

Če pravi pregovor, da je za ljubezen potrebno dobro počutje želodca, potem je za življenje to prav gotovo prijetno stanovanje. Za oboje, za dobro počutje želodca in za prijetno bivanje, pa ni le pomemben dekor. Največkrat so pestrost, pravilen izbor, red, urejenost... tisti, ki pripomorejo, da se delovni dan že zjutraj lepo začne. Pri teh, bolj ali manj drobnih, vendar zelo pomembnih stvareh, pa je lahko včasih kar precej težav in zadreg. Iz teh pa vam pomaga in vas rešuje MERKUR KRAJN v svojih prodajalnah. Ime, z bogato tradicijo in s še bogatejšimi izkušnjami, in kar je najbolj pomembno: ime z vsemi novostmi, dosežki, posebnostmi, drobnimi in velikimi dodatki za dobro počutje v opremljenem stanovanju...

MERKUR KRAJN s številnimi prodajalnami na Gorenjskem in drugih krajih Slovenije sodi med trgovske delovne organizacije s širokim, pestrim in bogatim izborom najrazličnejših izdelkov. Lahko bi kar ugotovili, da pravzaprav ni stvari, ki jo potrebujete ali iščete, da je ne bi imeli v prodajalnah Merkurja Kranj. Vendar ostanimo tokrat pri opremi stanovanja.

Na Gorenjskem oziroma na sploh med svojimi številnimi prodajalnami ima Merkur Kranj kar nekaj takšnih - specializiranih z izdelki in opremo, ki sodijo v stanovanje.

Ste za majhen preizkus? Najbrž nimate preveč časa, morda pa se vam tudi da. Lahko pa tudi šolarčka zaposlite, da si ogleda in vam natančno popiše vse, kar je v stanovanju; od kleti do spalnice in še naprej do podstrešja. Morda boste pri tem ugotovili, da kje kaj manjka, da bi bilo treba obnoviti, popraviti, zamenjati... Torej bo ta »sigrat« celo koristna, ki pa vas bo nazadnje »pripeljala« še do ene

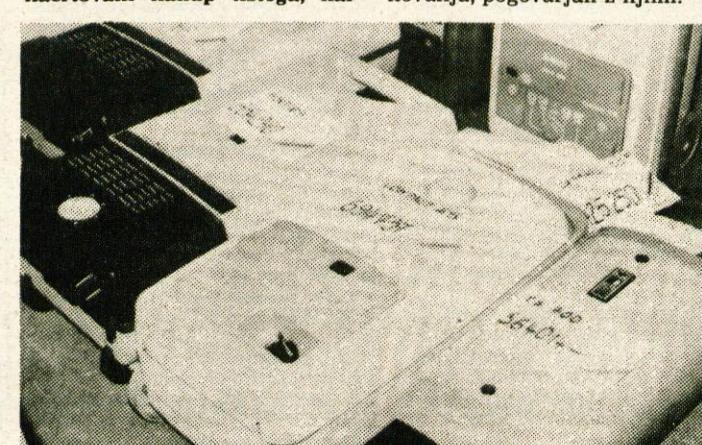

dnevno sobo, spalnico...; pa naj bodo to ploščice za kopalnice ali tla, vodovodne Armalove pipe, vtičnice ali pa svetila, različni gospodinjski aparati in stroji s seznama tako imenovane bele tehnike, porcelan, steklo, drobno orodje, barve, laki, najrazličnejša oprema in dodatki za kuhinje, dnevne sobe... Takole nasplošno rečeno: od skodelice za kavo, žličke in lonca, do pralne ali šivalnega stroja, baterije, sušilnega stojala za perilo, radio

sodi v tovrstno opremo in med izdelke za stanovanje pa boste našli tudi v drugih, številnih specializiranih prodajalnah na Gorenjskem in po drugih krajih Slovenije.

Sicer pa je morda prav zdaj, v teh dneh, lepa priložnost in doeden razlog, da se odločite za načrtovani nakup tistega, kar nameravate, ali pa ste o tem že nekaj časa razmišljali, da dopolnite, zamenjate ali dokupite v stanovanju. Za nekatere vrste blaga oziroma izdelkov v skupni vrednosti nad 500.000 dinarjev nudijo prav zdaj v Merkurjevih prodajalnah ugoden nakup. Pri plačilu za gotovino boste izdelke lahko kupili za 15 odstotkov ceneje. Če pa se boste odločili za posojilo, ga boste lahko odpalčali v petih obrokih brez obresti. Kar ugodni pogoj. Tako pravijo tudi kupci, ki smo se v teh dneh med ogledom Merkurjevih prodajal z izdelki za opremo stanovanja, pogovarjali z njimi.

Kaj vse pa pravzaprav lahko dobite v omenjenih in drugih Merkurjevih prodajalnah, pa še najbolj pove izjava enega od

kupcev, ki smo ga srečali v prodajalni Železnina v Radovljici: »Merkur Kranj je res prvi na Gorenjskem, ki vedno pomaga in rešuje iz zadreg, kadar se odloča za opremo ali spremembe v stanovanju! Pa tudi pravljidje so tukaj vedno na pravem mestu... Saj pravijo tako Merkurjevim prodajalnam in prodajalcem oziroma prodajalkam, mar ne...«

**OD IDEJE
DO KLJUČA**

SGP GRADBINEC KRAJN

je s svojimi tozd gradbene dejavnosti in projektivnim birojem s sedeži v občinah Kranj, Jesenice, Tržič, Kamnik in Ljubljana-Šiška usposobljena za izvajanje in projektiranje vseh vrst visokih in nizkih gradenj, zaključnih del, proizvodnjo gradbenih polizdelkov in materialov.

SGP GRADBINEC KRAJN
KRAJN
Nazorjeva 1
064-26-361

vezenine bled

VEZENINE BLED VAM IZ SVOJEGA BOGATEGA PROIZVODNEGA PROGRAMA NUDIJO NOV IZDELEK - VEZENO ZAVESO ZA KUHINJO OZ. JEDILNICO, IZDELANO IZ 100 % BOMBAŽNEGA BATISTA.

VEZENO BLAGO LAJKO KUPITE V RAZLIČNIH VZORCIH IN DIMENZIJAH V NAŠIH PRODAJALNAH NA GORENSKEM:

- TINCA - Bled, Kajuhova 1
- ANA - Radovljica, Cankarjeva 78
- LOKVANJ, Modna hiša Pristava - Bled, Mlino

TEKSTIL
proizvodno in trgovsko podjetje n.solo.
TO ZARJA JESENICE, M. TITA 1

VABIMO VAS, DA OBİŞČETE PREUREJENO TRGOVINO DOM-OPREMA na Titovi ulici 1 na Jesenicah.

V mesecu februarju imamo AKCIJSKO PRO-DAJO posode EMO na kg. Velika izbira talnih oblog in tapet na obročno plačevanje. Na brezobrestni kredit z 20 % pologom lahko kupite pohištvo priznanih proizvajalcev, ki ga tudi brezplačno montiramo (razen kuhinj). V skladu gradbenega materiala na Javorniku vam nudimo ves material za gradnjo hiše, **v mesecu februarju pa prodajamo keramične ploščice III. in IV. kvalitete na oborčno odplačevanje.** Obiščite nas, ali nas pokličite po tel.: (064) 81-551, kjer boste dobili vse informacije - radi vam bomo tudi svetovali!

Mali gospodinjski aparati v gospodinjstvu

V Domusu vedno kaj novega

Ljubljana, februarja - Ljubljanske gospodinje so se že navadile, da obiskujejo razne male razstave in demonstracije v ljubljanskem Domusu, Centru za dom, ustvarjalnost in svetovanje (včasih je bil to Center za napredek gospodinjstva), saj na vsaki od njih spoznajo kaj novega, koristnega. Od 8. do 15. februarja je bila tu svetovalno informativna akcija "Mali gospodinjski aparati v gospodinjstvu", ves teden so bila kratka predavanja in demonstracije o uporabi teh in onih gospodinjskih aparatov in pripomočkov, ki gospodinjam lajšajo delo in prihranijo čas.

Samostojna strokovna sodelavka Domusa Marieta Mohar jih je med drugim spoznala z delovanjem vsestransko uporabnega Boschovega gospodinjskega strojčka, ki se dobi na konsignaciji v ljubljanskem Tehnouzionu.

Dokaj prostorna posebna soba za demonstracije je bila polna. Tokrat so na demonstracijo povabili tudi slušno prizadete žene iz Ljubljane,

ki so jim predavanje tudi sproti prevajali. Dvakrat zanimivo. Boschov vsestransko uporabni strojček, ki ima priključke za gnetenje testa do 1 kg moke, za stepanje smetane, za rezanje zelenjave, krompirja, sira, za mletje orehov in kdo ve česa še, se ni vrtel v prazno. Marjeta Mohar in njena dekleta so pred nami pripravila maso za okusno sladico, testo za potiško, pripravila marelični

sok, smetano. Najbolje nov stroj spoznaš, ko vidiš, kako dela, sproti lahko vprašaš o vsem, kar te zanima. Prepričana sem, da bo ta malii univerzalni strojček v svetu in pri nas tako dobro znane firme Bosch, pritegnil marsikater gospodinjo. Že zato, ker je tako trdno grajen, da vam lahko pripravi testo kar iz kilograma moke. Večina drugih je šibkejših in lahko pripravljaš testo le iz pol kilograma.

Tokrat so v Domusu pokazali več vrst kuhinjskih aparatov, kot so aparati za me-

**Mercator - Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske
TOZD Komercialni servis Kranj
Poslovalnica Stražišče pri Kranju - Kranj, Pševska 18**

Vse in čim ceneje za graditelje

Po letu oziroma bolj točno od 1. avgusta lani je v nekdanjih prostorih Opekarne Stražišče pri Kranju poslovalnica Tozda Komercialni servis Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske Kranj. Res je, da še marsikdo na Gorenjskem morda ne ve za to spremembo oziroma novost, vendar pa jih je po drugi strani vseeno že veliko, ki jo pozna prav tako dobro kot poslovalnico KZK Kranj v Hrastju. Slednja je že dlane znana po tem, da so v njej prenekateri izdelki precej poceni oziroma cenejši kot drugod. Tovrstno tradicijo čim cenejše prodaje pa zdaj nadaljuje tudi kolektiv poslovalnice v Stražišču pri Kranju na Pševski cesti 18.

Poslovalnica, ki jo je Tozda Komercialni servis odprl lani za kranjski občinski praznik, je registrirana za širok izbor takoj imenovanega blagovnega imena. Vendar so se že takoj na začetku opredelili najprej za gradbeni material, tesno pa že od začetka sodelujejo v ponudbi in oskrbi s poslovalnico v Hrastju, in s svojim programom zdaj lepo dopolnjujejo celovitost ponudbe materialov in izdelkov, ki jih potrebujejo graditelji. Gradbenemu materialu so zdaj dodali tudi tranzitno prodajo premoga, ta mesec pa so v ponudbo vključili tudi naprave in materiale za centralno ogrevanje in vodovodne inštalacije. Že zdaj

imajo v prodajalni izdelke barvne in črne metalurgije oziroma tovrstne repremateriale. Kmalu nameravajo program dopolniti tudi z barvami ter premaznimi in zaščitnimi sredstvi ter keramiko. Pri njih je že zdaj moč dobiti različne tako imenovane razsute tovore, kot so različne vrste peskov in mivka. Ko pa naj bi se v prihodnosti na tem območju oziroma v neposredni bližini poslovalnice začela nova stanovanjska gradnja, bo ta poslovalnica ne le dobrodošla, ampak kar nepogrešljiva trgovina za gradnjo oziroma za graditelje.

»Naše pravilo je, da smo čim cenejši in že zdaj lahko kupcem

Božo Kunst

(graditeljem) postrežemo in ustrezemo z vsem oziroma vse; od A do Ž, kot temu včasih radi rečemo,« pravi vodja poslovalnice v Stražišču Božo Kunst. »Ker dobro in tesno sodelujemo z našo poslovalnico v Hrastju, predajamo in posredujemo kupecem tudi stavbo pohištvo in žagan les. Sicer pa je naša posebnost trenutno gradbeni material in material ter izdelki za centralno ogrevanje in vodovodne inštalacije. Na tem področju skušamo biti najbolj konkurenčni in kakovostni. To se je med kupci tudi že precej razvedelo, saj nas ne pozna le na Gorenjskem, marveč tudi po širšem, jugoslovenskem prostoru.«

Med obiskom v poslovalnici Tozda Komercialni servis smo

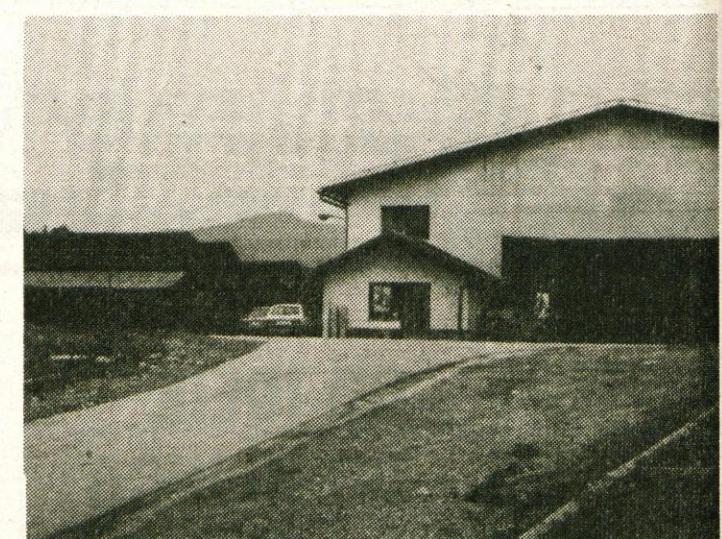

Zeir Kerić

po naključju srečali Zeira Kerića iz Tešnja v Bosni, ki je znan kooperant Obrtne zadruge 8. oktober v Tesliču.

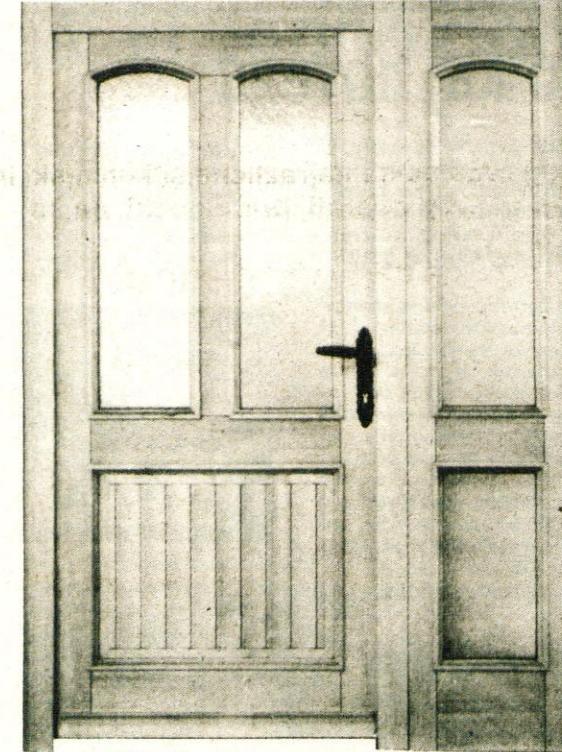
»Takšna, kot je trgovina v Stražišču, bi morala biti pri nas danes vsa trgovina in proizvodnja. Velika napaka je, da se išče danes izhod iz krize v cenah, ne pa v proizvodnji, kakovosti in rokah oziroma poslovnosti. Od kar poznam Božota Kunsta, sodelujem z njim oziroma s prodajalcem v trgovini, kjer dela. Vprašali boste, zakaj? Delam in dobro me pozna kot izvajalec centralnih kurjav in tovrstnih inštalacij. Ne morem in ne smem pa si privoščiti, da bi z roki kasnil. Pri tem pa sem vedno odvisen od pravočasne dobave. In prav glede tega pri Božu nisem bil nikdar prikrajan. Tudi danes sem zadovoljen. Sinoči sem prišel v Kranj, telefoniral in zdaj se vračam s celotno posilko, ki je mimogrede sicer po najnovnejših cenah še precejcenejša kot drugod,« je zadovoljen razlagal Zeir Kerić.

Za to poslovalnico še posebno velja dobro organizirana in do sledna ter natančna dostava vsega kupjenega blaga in izdelkov. Prevoze in dostavo organizirajo

po vsej državi. Pri njih ne velja pojasnilo: Veste..., malo bo treba počakati..., čez kakšen dan... Odgovor je: pripeljemo, dobite takoj... Zato so tudi skladistični prostori, pri čemer ni nepomembno, da so vsi izdelki in ves material pod streho (in je vedno suh), tako rekoč prazni. Blago se mora hitro obračati, je eno od pomembnih pravil 11-članskega kolektiva te poslovalnice, ki poslovno sodeluje z več šoferji... Na ta način so tudi lahko med najcenejši v danem trenutku. Kar precej izdelkov in materialov namreč dobijo neposredno pri proizvajalcu. Tako odpade marsikakšen strošek na račun vožnje, pretovarjanja, čakanja in podobno... In nenazadnje je posebnost te prodajalne tudi zares velik parkirni prostor (za največje tovornjake s prikolicami) s krožno cesto oziroma obrališčem....

Še veliko bi lahko zapisali o pestri izbiri, hitri in kakovosten postrežbi, in vsem, kar sodi v dobro poslovanje... A zakaj? Prepričajte se sami! Lahko tudi po telefonu na številki: (064) 21-140 ali 21-180.

- estetske in funkcionalne oblike
- izdelana iz masivnega lesa smreke
- izredno dobro tesnijo
- varnost zagotavlja zapora KRPAN
- vgrajeno termoizolacijsko steklo ornament
- površinsko impregnirana v naravni izvedbi ali tudi pigmentirana
- možnost različnih kombinacij s stranskimi elementi

JELOVICA

PRODAJNA MESTA: Škofja Loka, Murska Sobota, Celje, Nova Gorica, Izola

SOR

SLOVENIJALES SORA

Salon pohištva V MEDVODAH

je odprt vsak dan od 8. do 19. ure

- našim kupcem svetuje arhitekt brezplačno, po želji pride tudi na dom,
- pohištvo pripeljemo brezplačno na dom in ga tudi zastonj sestavimo,
- dajemo 30 - odstotni popust za gotovinsko plačilo,
- ponujamo vam tudi obročno odplačevanje:
- štirimesečno posojilo je brez obresti,
- pri šestmesečnem posojilu pa plačate le 15-odstotne obresti.

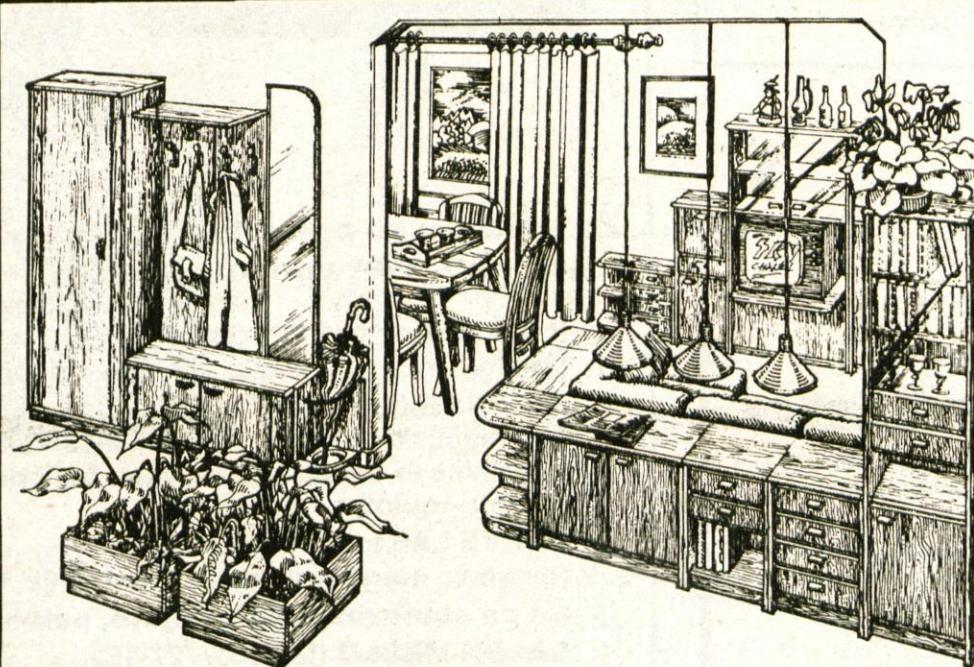
V Salonu pohištva Sora v Medvodah lahko poleg pohištva kupite še svetlobna telesa, posteljno perilo itd.

Naš telefon: (061) 611-327 ali 611-334

loške tovarne hladilnikov

ZAMRZOVALNE SKRINJE - DVELETNA GARANCIJA

alples
industrija
pohištvaŽelezniki
telefon:
064/67-121
66-155

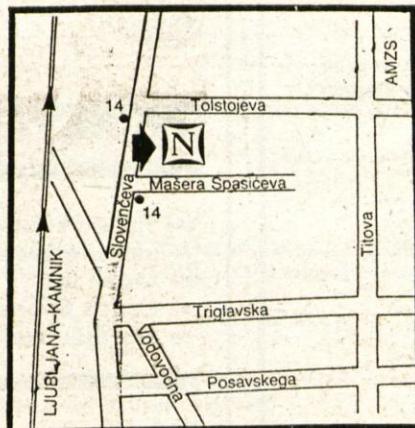
nama

2. Od 1. februarja vas vabimo v nov salon pohištva na Slovenčevi 24 v Ljubljani.

— bogata ponudba pohištva najboljših domačih proizvajalcev,
— brezplačen nasvet arhitekta,
— diskontna prodaja posteljnine, zaves, brisač...
— ugodni plačilni pogoji,
— velik parkirni prostor.

1. Ali bi radi opremili dnevno sobo, pa ne veste kakšno pohištvo bi izbrali? Vabimo vas v našo veleblagovnico NAMA v Škofiji Loki, kjer imamo v našem preurejenem in povečenem oddelku veliko izbiro pohištva najboljših domačih proizvajalcev. K novemu pohištву pa prav gotovo sodi lepa volnena preproga, tudi te imamo na izbiro. Veleblagovnica Nama v Škofiji Loki vam ob nakupu pohištva nudi tudi možnost obročnega odplačevanja z ugodnimi kreditnimi pogoji.

KOVINOTEHNA
BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE
Z ROKO V ROKI Prodaja na 4 mesece brez obresti,
ali 15 % popust pri plačilu z gotovinoKotli za centralno ogrevanje FEROTHERM
in TTV Boris Kidrič,
radiatorji JUGOTERM
Bela tehnika GORENJE, LTH in Rade Končar**NEMOGOČE JE MOGOČE - NEMOGOČE JE MOGOČE****VABILO K SODELOVANJU**

Novo ustanovljena Slovenska demokratska zveza ima zlasti dva cilja: vzpostavitev parlamentarne demokracije in krepitev suverenosti slovenskega naroda. Oboje bomo lažje dosegli z aktivnim delovanjem čim večjega števila ljudi.

Zato vabimo vse, ki se čutijo osebno odgovorne za spre-

membo sedanjih razmer in so pripravljeni tudi konkretno poseči v dogajanje, da pričnejo ustanavljati odbore SDZ.

Podrobne informacije dobite po telefonu 061 214-144 in sicer vsak četrtek od 16.00 do 18.00 ure.

Izvršilni odbor SDZ

**V vseh salonih s pohištvo
so vam na voljo naši proizvodi**

- sistemsko pohištvo TRIGLAV
- sistemsko pohištvo DOM OREH
- pedsoba AL in spalnica AL
- klubske mize ADA
- in jedilne mize SARA
- karnise BETA in cvetličnjaki

**Pri nakupu pohištva v naši maloprodaji
v Železnikih vam poleg stalnih ugodnosti
nudimo še**

**popust pri gotovinskem plačilu
ali obročno odplačevanje**

ZA OBNOVO IN OPREMO VAŠEGA DOMA

- talne in stenske obloge
- barve, laki, premazi, lepila
- izolacijski materiali
- plastične odtočne cevi
z vsemi dodatki
- svetila

poleg tega pa še najrazličnejši kuhinjski in gospodinjski aparati, pripomočki, pa še marsikaj!

**Z MOŽNOSTJO OBROČNEGA
PLAČEVANJA!
v blagovnici**

**ASTRA
KRANJ**

TOKOS

Poleg standardne ponudbe različnih ometač in lopatic v kovani in varjeni izvedbi in dosedanjih oblik in izvedb zidarskih gladišč vam TOKOS nudi kot NOVOST:

ZIDARSKE GLADILKE iz visoko kvalitetnega nerjavečega jekla, primerne predvsem za finaliziranje plastičnih fasad.

Za polagalce različnih podov pa bodo kmalu na voljo tudi POSEBNE GLADILKE ZA LEPILO.

TOKOSOVE izdelke lahko kupite v vseh bolje založenih trgovinah in v lastni tovarniški trgovini na Deteljici pri Tržiču.

ORODJE TOKOS ZA LAŽJE IN HITREJŠE DELO.

Mizarstvo in profiliranje lesa**OVSENIK**Kranj, Jezerska c. 108/c
tel.: 064/35-770

Izdelujemo iz masivnega lesa:

- vhodna, garažna in sobna vrata, balkonske ogaje, kotne, talne in razne zaključne letve.
- Izdelujemo tudi letve za okvirjenje slik
- Sestavljive regale za kleti in shrambe ter vinoteke za shranjevanje vina.
- Oglejte si naše izdelke na našem stalnem razstavnem prostoru.

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI**lesnina**Trgovina z gradbenim
materialom — Kranj —
Primskovo

- Cement, apno, maltit, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- najsdobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijske materiale — lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol, bitumen, ibitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovenskih proizvajalcev, sanitarno keramiko
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidasko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa in plošč)

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45

Delovne enote

mizarska - klučavničarska (balkonske ogaje, vrtni ogaje, razni nadstreški, vhodna in druga vrata, skladiščni regali) - slikopleskarska - tlakarska - gradbena - krovsko-kleparška - električarska - vodoinstalaterska in centralno ogrevanje

**GRADITELJI, ZAUPAJTE NAM
VAŠO GRADNJO!**

Na voljo smo vam s strokovnimi gradbenimi, fasaderskimi, tesarskimi, krovsko-kleparskimi, inštalatorskimi, pleskarskimi, tlakarskimi, mizarskimi in klučavničarskimi uslugami

Ste se odločili za preureditev podstrešja v bivalne prostore?
Zaupajte jo nam, saj imamo tudi v tem bogate izkušnje!

Oglasite se, pripravili vam bomo konkurenčno ponudbo!

Informacije po tel.: 21-282.

**ŽELITE MORDA NASVET
pri opremljanju stanovanja?!**

Združena lesna industrija Tržič p.o.

lip **bled**

tel. 064 50-795

obiščite SALON POHİŠTVA DETELJICA

ARCEPOLURKA
napredek domžale trgovsko gostinska DO
NAPREDEK
n.sol. o. domžale

**PRI NAS
IMAMO VSE!**

**Za gradnjo se oglasite v naših specializiranih
trgovinah, kjer vam nudimo:**

KURIVO (tel: 061/721-330)

(cement, opeko, železo, stavbno pohištvo, dimnike itd.)

KOVINAR (tel: 061/721-415)

(inštalacijski material, keramiko, sanitarno keramiko, pribor za kopalnice in ogledala, armature, bojlerje in peči za kopalnice, solarno-toplotno tehniko itd.)

BARVE LAKI (tel. 061/721-254)

(barve za notranje in zunanje barvanje, barve za les in kovino, itd.)

Če pa stanovanje opremljate, potem obiščite:**SALON MEBLO** (tel: 061/721-155)

kjer lahko kupite pohištvo po ugodnih kreditnih pogojih

VELEBLAGOVNICO NAPREDEK (tel: 061/721-531)

oddelek dekorative in pohištva, elektro oddelek in oddelek talnih oblog

**UGODNI KREDITNI POGOJI Z OBROČNIM ODPLAČEVANJEM
- BREZ OBRESTI!**

Pokličite nas, ali nas obiščite, kupite lahko vse od temeljev do strehe, od pohištva do zaves, od...

SLOVENIJALES RADOMLJELesna in pohištvena industrija Radomlje
61235 Radomlje, tel.: (061) 721-922**PROIZVAJAMO IN PRODAJAMO:**

- Visoko kvalitetno sedežno pohištvo za izvoz in domači trg
- usnjene sedežne garniture in počivalnik
- žagan les
- viseče strope
- stebelne rezkarje za numerično vodene rezkalne stroje

Naš program predstavljamo v lastnem razstavnem prostoru v Radomljah in v vseh boljših trgovinah v Sloveniji.

Priporočamo vam nakup naših izdelkov!

SLOVENIJALES RADOMLJE

lip **bled**

Obiščite Bled in našo novo trgovino!**IZREDNA KAKOVOST, ŠIROK IZBOR, UGODNI KREDITNI
POGOJI ZA VRATA VSEH VRST.**

NOVO

Program stilnih vrat - izvozna kvaliteta!

Informacije po telefonu (064) 77-161.

MERKUR

**V FEBRUARJU
IZKORISTITE MOŽNOST
UGODNEGA NAKUPA
NEKATERIH VRST BLAGA
V SKUPNI VREDNOSTI
NAD 500.000 DIN**

15 % POPUST

ob gotovinskem plačilu

plačilo v

5 OBROKIH

brez obresti

PLAČILO S ČEKI

v 5-mesečnem zaporedju

V PRODAJALNAH

MERKUR KRAJN

SLIKOPLESKARSTVO
KOČNIK STANE
POT NA JOŠTA 8
64000 KRAJN

Oglaša prosta dela in naloge

KV PLESKAR

Pogoji: končana poklicna šola, najmanj 2 leti delovnih izkušenj ter resnost in samostojnost pri delu.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe poslati v roku 15 dni po objavi.

KIRSCHENTHEVER 48
AVSTRIJA

BRASIL MOCCA
KAVA
1 kg 49,90 ATS

SUROVA KAVA
MINAS
1 kg 41 ATS

MILKA
ČOKOLADA
100 g - 7,90 ATS

KAVA DISKONT

*H Loiblkauf
Für Nah & Frisch Versorgung*

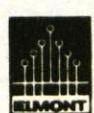
UGODNA
MENJAVA DINARJA
PLAČILO TUDI V
DINARJAH

SGP GRADBINEC KRANJ
TOZD GO TRŽIČ

SGP GRADBINEC KRANJ, TOZD GO TRŽIČ bo gradil garaže na Tržiču na Bistrici. Garaže bodo zgrajene v celoti in sicer 48 boksov v treh etažah.

Informacije in sprejem naročil v komercialnem oddelku Kranj, Nazorjeva 1 telefon 26-361 ali na sedežu TOZD v Tržiču Cesta na Loko 11, telefon 50-042.

ELMONT BLED, p.o.
Spodnje Gorje 3/a
64260 BLED

Komisija za delovna razmerja DO Elmont Bled objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. TEHNOLOG OPERATIVNE PRIPRAVE DELA

2. VEZALEC

3. KLUČAVNIČAR

Pogoji za zasedbo:

1. V. stopnja izobrazbe strojne smeri, tri leta delovnih izkušenj na obdelavi pločevine.

2. IV. ali V. stopnja izobrazba elektro smeri, tri leta delovnih izkušenj

3. IV. ali V. stopnja izobrazbe strojne smeri, dve leti delovnih izkušenj na obdelavi pločevine

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev posredujejo v osmih dneh od objave na naslov: Elmont Bled, Spodnje Gorje 3/a, 64260 Bled, komisija za delovna razmerja. DO ne razpolaga s stanovanji.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po zaključeni objavi.

GRADIS
TOZD GRADBENA ENOTA
64270 JESENICE

Oglaša prosta dela in naloge:

ZAHTEVNA GOSPODARSKO-FINANČNA OPRAVILA PRI VODENJU TOZD

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri (VŠ) in 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih ali
- VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri (VIŠ) in nad 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: GIP Gradis TOZD GE Jesenice, Prešernova 5.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi.

MERCATOR-KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJJSKE KRAJN, JLA 2
TOZD KOMERCIALNI SERVIS KRAJN

Oglaša prosta dela in naloge

EKONOMSKEGA, KOMERCIALNEGA TEHNIKA ALI TRGOVINSKEGA POSLOVODJA za samostojna referentska dela v komerciali

Posebni pogoji: 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, izpit B kategorije.

PRODAJALKO ŽIVILSKIE STROKE s polovičnim delovnim časom za prodajo živilskih artiklov

Posebni pogoji: 6 mesecev delovnih izkušenj.

Za objavljena dela in naloge je določeno 1 do 2 mesečno pozkusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovski sektor M-KŽK Gorenjske Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

GORENJJSKI GLAS

Pred Dravskim mostom - desno

100 %
RASTLINSKO
JEDILNO OLJE
10 lit. 119,90
ATS

ITAL. RIŽ 5 kg
Z VEDROM
49,90 ATS

**HLAČE ZA VSO DRUŽINO
do 25 % tovarniško nižje cene**

TRIKON®

Tovarna pletenin in konfekcije Kočevje

TOVARNIŠKA TRGOVINA KRAJN
Janka Puclja 7, tel.: 36-696

Obiščite nas vsak dan
od 8. do 12.
in 16. do 19. ure,
ob sobotah pa
od 8. do 13. ure

Nudimo vam tudi otroške pletenine!

**M - KŽK Gorenjske
TOZD AGROMEHANIKA**
Kranj - Hrastje 52 a

KMETOVALCI!

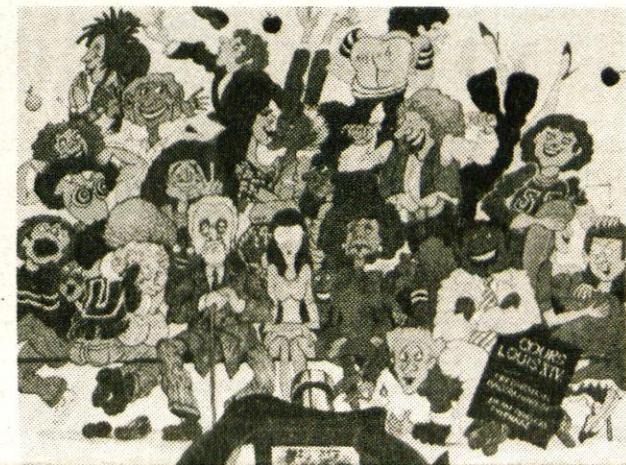
Oskrbite se pravočasno, pred sezono, z rezervnimi deli in drugim reproducijskim materialom za traktorje in priključke proizvajalcev IMT BEOGRAD in TOMO VINKOVIC, Bjelovar ter vsemi potrebnimi rezervnimi deli za naš lastni program škropilnic in atomizerjev.

Obenem nudimo škropilnice in atomizerje iz naše lastne proizvodnje, po ugodnih pogojih-popust ali kredit

Telefoni: (064) 36-461, 34-033,
34-034, 34-035.

Trgovina v Hrastju obratuje vsak dan
od 7. do 15. ure, ob sobotah pa
od 8. do 12. ure.

NOVO V KINU

Gadje maturirajo sicer ni nov film, je pa zato silno priljubljen med mladimi, zaradi česar je tudi ponovno odkupljen. Francoska komedija pripoveduje o gimnazijcih, ki se pripravljajo na maturo in si izmišljajo vse mogoče, kako bi jo kar najbolje in najceneje - s čim manj učenja odnesli. V petek, 17. v soboto, 18. in v nedeljo, 19. februarja, bo na sporedu v kinu Center v Kranju.

Policисka akademija V je prav tako komedija, le da je vojaškega značaja. Štiri "akademije" že poznamo, vse so nas navdušile, od srca pa se bomo nasmjejali tudi peti. Tokrat mladi policiji svojo najnovješo avanturo doživljajo v Miami Beachu.

Ljubezen in strast je italijanski erotični film. Mož in žena, Amerikanca, prideta na počitnice na Capri. Tu sta bila že leta 1944, med vojno. Oba sta prav na tem otočku doživelva svojo največjo strast. Harry je imel svojo Doro, Jane je imela Alda. Kasneje sta se poročila, toda iz spoštovanja, ne iz ljubezni ali želje. Njuna strast je pripadala drugima. Vrnitev na Capri pa ju sooči s svojo lastno seksualnostjo in zakon pripeljal v vse drugače razburkane vode.

V nedeljo, 19. februarja, ob 10. uri bo v kinu Center še zadnji na sporedu priljubljeni film Umazani ples. Za vse tiste, ki si ga še niso ogledali, pa bi ga radi. Torej, v nedeljo na matine.

V redni program je zdaj prišel odlični ameriški vojni film Biloxi Blues, ki smo si ga nekateri že ogledali v filmskem gledališču. Zgodba se dogaja leta 1943. Eugene Morric Jerome je mladenič, ki se želi vključiti v vojno in se priključi vojaškemu treningu v Biloxiju, v državi Mississippi. Piše dnevnik, vanj pa zapisuje vsa opažanja o prijateljih, pa tudi vse težave in probleme, s katerimi se srečuje pri vojaškem življenu. Ni vse tako, kot je pričakoval. Veliko se mu zgodi hudega, pa tudi nekaj lepega - zaljubi se. Vojške vaje niso le priprava na vojno, so tudi prava priprava na življeno. Vsak od njih pride domov s kopico novih živiljenjskih spoznanj, stopi iz obdobja brezkrbne mladosti v svet odrasle odgovornosti.

izdelujemo:

- bitumensko strešno lepenko
- pergamin, izoval
- bitumenske varilne trakove - IZOTEKT
- bitumensko skodlo - IZOKRIT
- bitumensko lepilo - IZOSTIK
- ibitol, bitumenske mase
- bitumenske tesnilne trakove
- izdelke iz styroporja
- kombi S plošča, akuterm plošče
- fenoterm - mineralno volno
- protipožarna vrata, izodekor strop

nudimo:

strokovno vgradnjo vseh vrst izolacijskih materialov z jamstvom, krovskih in kleparskih dela, inženiring za vse vrste izolacijskih sistemov in protipožarni inženiring.

Za dodatne informacije pokličite našo tehnično-informativno službo - telefon (061) 443-096 int. 36 ali 59

izolirka

industrija izolacijskih materialov, 61110 Ljubljana, ob železnici 18
telefon: 061/443-096, 442-402, teleks: 31585 yu izo, telefaks: 061/445-182

metalka
n. sol. o., Ljubljana

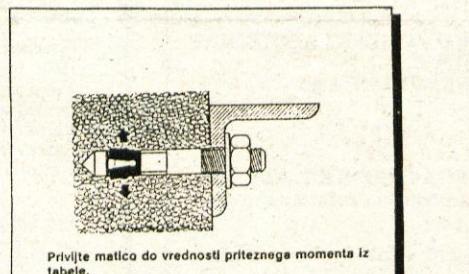
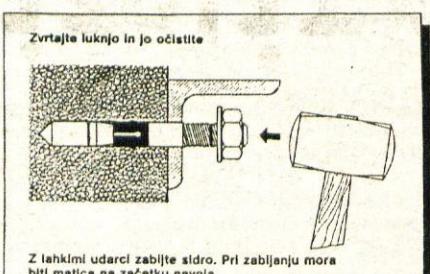

triglav

Tovarna montažnega pribora in
ročnega orodja
64290 Tržič, Cesta na Loko 2,
Jugoslavija
tel. (064) 50-040

Triglav zatezno sidro TSA

Sidro z zunanjim navojem in z že nameščeno matico in podloško. Primerno za pritrjevanje v beton in naravni kamen.

HITRO • ZANESLJIVO • ENOSTAVNO • GOSPODARNO

SALON POHODSTVA
Bračičeva 1 a, Tržič

ZA VAŠ DOM:

pohodstvo najbolj znanih proizvajalcev za dnevne sobe,
kuhinje, spalnice, otroške sobe, kopalnice, predsobe itd..

talne obloge vseh vrst

preproge

stenske obloge

svetila

karnise

OBROČNO BREZOBRESTNO ODPLAČEVANJE

DOSTAVA NA DOM

Informacije tudi po tel. 50-898

Ne se bati dodatkov

Leto dni že v tržiskem Zlitu kupcem svetuje ing. arh. Danica Račič - Ahačič. Zlit je daleč naokrog znan po odličnih sedežnih garniturah, saj jih tu še po starem izdelujejo mojstri tapetniki v njihovem obraztu v Križah. Sedežne garniture Zlit so funkcionalne, celo kotne garniture se lahko raztegnejo v dvojno ležišče. Najbolj znane so garniture Zala in Kofce, Zala z visokim in Kofce z nizkim naslonjalom. V delu pa imajo novi sedežni garnituri Vitrac in Kanin. Pri teh je nov izvlečni mehanizem, tako imenovan škarje, novi so ročniki - naslonjala ob straneh. Sodobnejše so oblikovane, lažje so, enostavnejše se odpirajo, dvosed pa ima še vložen prostor za posteljnino.

Bistvo Zlitovih sedežnih garnitur je žično jedro, tako imenovana šlarafija, zato so zdrave, vzdržljive, zračne. Na njih se dobro sedi, zdravo leži, predvsem pa zavzamejo malo prostora v stanovanju, kajti raztegnemo jih le čez noč, zjutraj jih pospravimo in v trenutku je iz spalnice spet urejen dnevni prostor. Kaj bi danes v teh majhnih tesnih stanovanjih brez

takšnih ležišč? Pa tudi če imamo spalnico, imamo otroško sobo, moramo imeti rezervno ležišče za primer obiskov. Kdo pa si danes lahko privošči posebno sobo za goste, ki naj vse leto čaka na naključnega gosta, ki bo tudi prespal. Pri številnejših družinah pa je tako ležišče redno v rabi. Skratka, sedežne garniture, ki ne bi imela še dodatne funkcije ležišča, si sko-

rajda ne privoščimo več. Če ležišče odmislimo, tudi za samo sedežne je potreben zdrav, zračen sedež. Saj vendar ves večer tičimo pred televizijo in naša hrbtenica zahteva anatomično oblikovano naslonjalo. Zlitove sedežne garniture nam to nudijo.

SLOVENIJALES
lesna
industrija
idrija

SALON ARK

**STARO
ZA NOVO**

**Informacije:
(065) 76-010 Idrija (061) 312-814
Petkovškovo nabrežje, Ljubljana**

**ETP
KRANJ**

ELEKTROTEHNIŠKO
PODGETJE
KRANJ, Koroška 53

PROJEKTIRA
PROIZVAJA
INSTALIRA
PRODAJA
SERVISIRA

V garancijski dobi servisiramo vse akustične aparate, kasetofone, video rekonstruktorje, TV in TVC aparature naslednjih proizvajalcev: ISKRA, EI, RUDI ČAJEVEC, GRUNDING in skupinske antenske naprave IMP Ljubljana. Razen tega servisiramo elektromotorje tovarne SEVER iz Subotice, ročna električna orodja ISKA - Kranj in varilne transformatorje RADE KONČAR Skopje.

**ZUNAJ GARANCIJE
SERVISIRAJ:**

- vse vrste radijskih sprejemnikov
- kasetofone
- el. gramofone
- HI - FI naprave
- avtoračijske sprejemnike in kasetofone - TV črno - bele aparate
- TV barvne aparate
- video rekonstruktorje
- posebej opozarjam, da poceni regeneriramo in menjamo oslabe črno - bele in barvne ekrane
- izvajamo meritve in popravljamo skupinske antenske naprave
- vse vrste elektromotorjev do 100 kw, črpalki, ventilatorje, varilne transformatorje in električna orodja

Za servisiranje imamo na razpolago najmodernejše pripomočke in merilne instrumente.